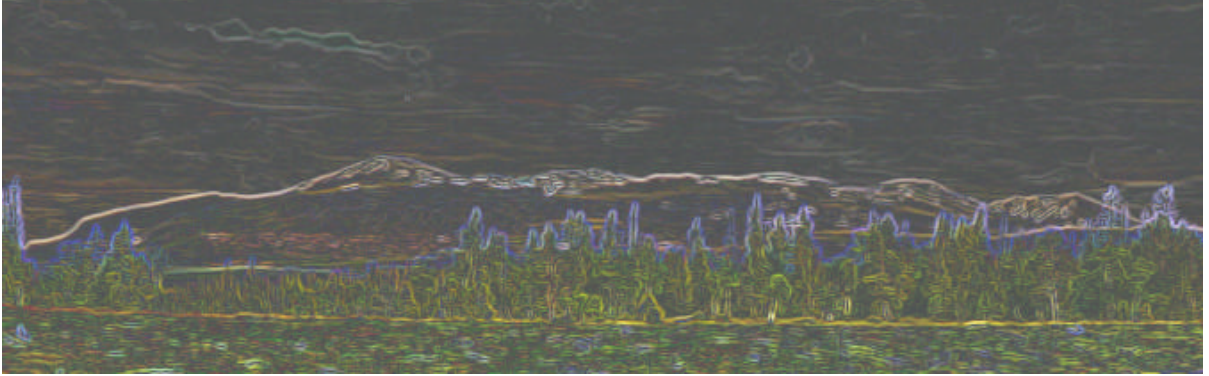

Hemsöfjällborna

Strindbergs klassiska drama i ny tappning

Einar Johansson

Boksidan

Hemsöfjällborna

Einar Johansson

Copyright: Förlaget Boksidan 2007
Box 558
146 33 Tullinge

Hemsöfjällborna, ISBN-nummer: 978-91-86199-24-1

Du för gärna kopiera denna bok, men sätt då än 5 kronor per kopia på boksidans plusgirokonto: 199 84 51-7. Skriv på inbetalningskortet att det gäller boken ”Hemsöfjällborna”.

Han kom som ett yrväder en novemberdag till flygplatsen i Vilhelmina, med mobiltelefonen i en fångrem runt halsen. Clara och Lotten mötte upp för att hämta honom med stugbyns skåpbil, men det dröjde evigheter innan de kom ut på landsvägen. De skulle till systembolaget och ha ett tjog plattor starköl, vinkartonger och spritflaskor, till apoteket för att hämta hudkräm åt Eva, till posten för att hämta ett paket från Ellos och så skulle de ner till Fia Löwström i Kroken och hämta ett par skidor och sist hade de hamnat på stadshotellet där Carlsson bjudit på kaffe med dopp. Och så kom de äntligen iväg, men Carlsson ville köra och det kunde han inte för han hade aldrig framfört en bil på så snötäckta vägar förut och därför gasade han som om det vore barmark och sladdade med bakänden in i emot trottoaren. Utanför stadshotellet stod allehanda byfolk och grinade åt manövern, när skåpbilen började glida i sidled.

– Hörru, du har olja på däcken! Skrek en yngling i skoteroverall.

– Stopp till! Stopp till! Och medan Carlsson tittade efter vem det var som kunde ha ropat, hade Clara tagit ratten och styrt undan för en gammal dam som gick på trottoaren. Hon fick stopp på bilen och beordrade Carlsson att byta plats med henne, sen for de längs landsvägen med god fart.

Carlsson var en liten fyrkantig stockholmare med hålögon och näsa krokig som en s-kurva. Livlig, lekfull och nyfiken var han, men snöaffärer förstod han inte alls och han var kallad upp till Hemsöfjäll för att ta hand om baren och underhållningen, som ingen annan ville ha befattning med, sedan den forne grundaren dött och den driftigaste av pojkarna ramlat av skotern på fyllan och frusit ihjäl.

Men när Carlsson nu ville börja pumpa flickorna om ställningar och förhållanden, fick han riktiga norrlandssvar:

– Jo, nog kan det vara så! Jodå, det blir nog bra!

Så dem blev han inte klok på!

Skåpbilen skumpade fram över frostresningar och potthål längs vägen, en samling ungdomar stod samlade utanför korvkiosken och en radio hördes spela därinne, det for över skogspartier likväl som öppnare dito tills mörkret föll och stjärnorna tågade upp. Då bar det av ut på de stora ödsliga fjällområdena, där intet rörde sig. Ibland strök man förbi en avtagsväg, ibland en skylt som förkunnade avtagsväg där ingen avtagsväg kunde skönjas. Längst bort i fjärran, där stjärnorna mötte snön, syntes två vita ögon av en långtradare, som släpade fram en lang rad gula sidomarkeringsljus.

Allt var nytt för Carlsson och han frågade om allt och nu fick han svar, så många, att han kände sig tydligt vara kommen på främmande mark.

”Han var från fjollträsk”, vilket ville säga ungefär detsamma som att inför stadsbon vara från landet, fast kanske något mer sarkastiskt.

Så svängde skåpbilen in i på en ännu smalare väg mellan snötäckta träd.

Nu är vi hemma, sa Clara som hon svängde in skåpbilen på en väg så smal att skåpbilen plogade upp snö längs dess sidor.

Byrackan gav skall och en kvinna syntes röra sig bakom ett av fönstren. Skåpbilen parkerades och urlastningen började. Ölplattor, vinkartonger och spritflaskor stod snart i snön.

Carlsson tittade sig omkring i halvskymningen och såg idel nya och ovanliga ting. Nedanför trappan till altanen stod sparken och jämte den ett par skotrar och utmed altanens långsida gick ett räcke, som var som täkt med slalomskidor, stavar, snowboards, långfärdskidor och turskidor. I ett av hörnen syntes allehanda attiraljer som kunde tänkas vara fiskeredskap, såsom isborrar och fångsthåvar. Ovan entrédörren satt en lampa som sparsamt lyste upp altanen som gnistrade av snö och trasiga plastmuggar. Här och var syntes fimpar och snuspåsar. Men lampan lyste också på ett ansikte som föreföll något bedagat, det tycktes torkat av blåst och där fanns ett par små vänliga ögon, som krympt ihop av kylan och snön. Framför henne stod hundrackan, en raggig best som kunde gå lika bra i snö som på golv.

– Nå, ä ni hemma nu, kära hjärtans, hälsade kvinnan. Och har ni pojken med er?

– Hej Eva! Jo, här ä vi och här ä Carlsson, ska moster se! Svarade Clara. Eva torkade sin högra hand på jackan och räckte den åt den nykomne.

– Välkommen då, Carlsson och må han trivs hos oss. Har ni fått med ölet och spriten, flickor och motorvärmaren är inkopplad? Så, kom då upp, så ska ni väl ha er något att äta.

Och sällskapet tågade upp för backen, Carlsson tyst och nyfiken, i väntan at få reda på hur hans liv skulle ställa sig på den nya platsen.

Det brann eld i lobbyns eldstad och det låga bordet mellan sofforna hade en ren duk på och på duken stod en brännvinsflaska hopsnörd mittpå som ett timglas och runt kring henne Gustavsbergskoppar med rosor och förgätmigej, nybakade bullar och skörtorkade skorpor, nubbeglas, sockerskål och gräddkanna fullbordade uppdukningen, som Carlsson fann bonnig och som han ej väntat sig på en skidort, låt vara lång ut i ingenmansland, men ändå. Och lobbyn själv såg även den förfärligt bonnig och ålderdomlig ut, när han mönstrade den i det flammande skenet från spiseln, som korsade sig mot mässinglampetterna längs väggarna och lyste i kassaskåpets något rostiga stållyta, speglade sig i väggklockans lackerade fodral och mässingspendeln, gnistrade i ciseleringarna på de långa fågelbössornas blånerade pipor och ritade upp de förgyllda bokstäverna på ryggarna av allehanda gamla böcker i den stora mörka bokhyllan.

– Stig fram, Carlsson, bjöd Eva och Carlsson, som var en nyare tids barn, sprang verkligen inte ut på logen, utan steg genast fram och satte sig i soffan, under det flickorna lyfte in hans väskor bakom receptionsdisken.

Eva lyfte av kaffepannan, lade en liten sil över en kaffekopp och fyllde upp, samt förnyade bjudningen, denna gång med tillägg, att Carlsson kunde ta sig en sup om han ville.

Han satt och rullade mössan och passade på vindkastan, hur han skulle ställa sina segel, för det var alldeles tydligt, att han beslutat sig för att stå väl med vederbörande, men som han inte visste ännu, om Eva var av den sorten som tålde att man pratade, vågade han inte slå upp språklådan med detsamma, förrän han hade hört var landet låg.

– Det var ett väldigt läcker gammalt kassaskåp, det där, tog han till och pekade åt receptionsdisken, på det gamla skåpet med enorma gångjärn och ett mönster som kanske hade varit liljor en gång i tiden.

– Hm! Sa Eva, men det är inte så mycket i henne.

– Hå, det vet jag visst de, smickrade Carlsson på, reste sig, smekte det och trädde än lillfingret i nyckelhålet, där är nog multum där!

– Ja, det fanns väl en slant där förr, när hon kom hem från auktion, men Floden skulle i jorden och Gusten ha en ny skoter och så har det ingen reda varit mer på verksamheten. Och så tog de sta och byggde nya liften, som ingen nytta var till och så gick det undan för undan. Läg i sockret nu, Carlsson och drick en kopp kaffe.

– Ska jag börja, jag? Krusade han.

– Ja, efter ingen ann är hemma, svarade Eva. Den välsignade pojken är ute vid liftarna och så har han Norman med sig, så det blir aldrig något utträttat. Bara de fungerar så låter de köket och baren gå över styr och ser Carlsson, det är därför han har kommit hit för att styra till rätta och därför ska han hålla sig liksom litet för mer och ha ett öga på pojkarna. Vill han inte ta en skorpa, Carlsson?

– Ja, se moster, är det så att jag ska vara liksom för mer, så att de andra lystra på mig, då ska det också vara ordning och då ska jag ha ett ryggstöd, för jag känner pojkarna, när man ska vara du och gemen med dem, tog Carlsson sitt landfäste, när han kände var han var hemma. Vad snöaffärerna anbelangar, så lägger jag mig inte i dem, för dem känner jag inte, men i baren, där är jag hos mig och där vill jag råda.

– Ja, det där ska vi ordna om i morgon, då får vi språka vid dagsljus. Nu ska Carlsson ta en liten, så får han gå och göra sig hemtam på rummet sig sedan.

Eva slog i en påtar och Carlsson tog timglasets och lät det rinna till en dryg fjärdedel i ett av glasen. Och sedan han druckit en slurk av båda, kände han sig benägen att uppta det fallna samtalet, som berört honom ytterst angenämt. Men Eva hade rest sig för att pyssla i

receptionen, flickorna rände ut och in, ettrigt motorljud hördes alldeles nära inpå, rackan gav skull på gården, så att uppmärksamheten drogs utåt.

– Så, nu ha vi pojkarna hemma, sade Eva.

Och nu hördes röster utanför och ljudet av tunga skor som bröt skaren och mellan balsaminerna i fönstret såg Carlsson ute i månskenet två män med isborr i ena handen och ryggsäck i den andra.

Rackan skällde i farstun och straxt öppnades dörren till lobbyn. In kom nu klivande sonen i skoteroverall och skoterkängor och med den lycklige fiskarens säkra stolthet gick han till köket, öppnade ryggsäcken och drog ut ett knippe fjällrödingar på diskbänken. Eva och Carlsson följde honom i hämlarna. Gusten vände sig långsamt om emot dom.

– Hej, mamma, där har du fisk! Hälsade han utan att ännu märka den nykomne.

– Hej, Gusten. Ni ha varit borta länge, hälsade Eva igen, under det hon kastade en ofrivilligt belåten blick på fiskarna. Ni har haft gott fiske, ser jag. Men se här ha vi Carlsson nu! Därvid gjorde hon en gest med handen emot Carlsson.

Sonen kastade en forskande blick ur sina små, vassa ögon, som halvskymdes av ljusröda ögonhår och ändrade genast min, som, ifrån att ha varit öppen, blev blyg.

– God kväll, Carlsson, sade han kort och skyggt.

– God kväll själv, svarade han och anslog en ledig ton, färdig att bli överlägsen så fort han fått den unge mannen klar för sig.

Gusten ställde sig vid fönstret med armbågen på fönsterbrädet och lät modern ge honom en kopp kaffe och drack, under det han i smyg betraktade Carlsson, som tagit fiskarna och undersökt dem.

– Det är präktiga rödingar, de här, sa Carlsson och liksom vägde dom i handen. Han är en vass fiskare, kan jag se, för dom är rensade som om det vore gjort i saluhallen.

Gusten svarade med ett listigt grin, för han hörde genast, att Carlsson inte förstod fiske, då han berömde snitt, som skurits ända till stjärten.

Men Carlsson gick på oförfärat och pratade, berömde och prisade redskapen och gjorde sig så liten som möjligt, så okunnig om fjällsaker som han verkligen var och mer till.

– Var har du gjort av Norman? Frågade nu Eva, som längtade till TV-soffan.

– Han håller på att bära upp grejorna i boden, svarade Gusten, men han kommer väl snart. Och Rundqvist tittar väl på TV, nå, det är på tiden också och Carlsson kan vara trött, som har varit ute och färdats. Jag ska visa honom till rätta var han ska ligga, om han följer med. Carlsson ville gärna stanna kvar och se timglasets rinna ur, men antydningarna var för öppna, att han längre skulle våga fresta. Och Eva följde honom upp till rummet, men hon kom strax in igen till sonen, som genast återtagit sin frimodiga min.

– Nå, vad tycker du om honom? Frågade Eva, han ser mig rejäl och villig ut.

– Neej! Drog Gusten ut sitt svar. Tro inte den, mamma, han pratar smörja, den hålen!

– Å, så du säger, han kan vara ordentlig ända, fast han är språksam.

– Tro mig du, mamma, det där är en spelfågel, som vi få dras hårt med, innan vi bli fri från honom. Men det gör inget det, han ska få arbeta för maten och inte ska han komma mig för när, inte. Ja si, du tror aldrig vad jag säger, men du far väl se, du för väl se! Och så ångrar du dig, när det är för sent!

Hur var det inte med gamla Rundqvisten! Han var också så mör i mun, men i ryggen var han lenare ändå och sa fick vi hanka me'n och nu lär vi ha honom till döddagar. Såna där hymlare, som ä kränga i mun, är bara stora i grötfatet. Tro du mig!

– Ja si, Gusten, du är som far din, aldrig tro folk om gott och begära orimligheter sen! Rundqvisten är inte någon fjällkarl, utan nere från Stockholm också, men han kan så mycket, som andra inte kan och fjällkarlar få vi aldrig mer, för det finns ju inga kvar här i bygden. Så hit kommer bara Stockholmare. Ja, ser du, man för ta vad man får.

– Ja, det vet en nog, att en gen vill tjäna mer, utan alla ska gå till kronan och hitut samlas allt skrap nerifrån, inte må en tro, att något ordentligt folk drar upp i fjällen, som inte har sina orsaker och därför säger jag som förr: se upp med ögon!

– Ja du, Gusten, du skulle se upp med ögonen, återtog Eva och hålla reda på ditt, för det blir ditt alltsammans ändå och du skulle vara hemma och inte vara ute jämt och samt och åtminstone inte ta folket från arbete, som du gör.

Gusten plockade på en av fiskarna och svarade:

– Åja, mor, men du tycker nog om att gästerna kommer hungriga efter en dag i skidbacken och att kunna bjuda dom rödingar, när vi annars mest kan servera hamburgare och pytt i panna, så det ska du inte tala på. Och förresten går jag inte på krogen och något ska en ha att roa sig med. Mat ha vi ju, så det räcker och lite pengar på banken med och husen ruttar inte, vill de brinna, så kan de få det, eftersom de är brandförsäkrade.

– Ja, inte ruttar husen, det vet en nog, men allting annat faller sönder och pengar på banken är det dåligt med. Gästerna blir färre och färre. Vi för vara glada om det ens kommer några polska bärplockare sommartid, trots att dom bor i dom sämsta stugorna som vi inte för mer än ett par hundralappar natten för. Maten gör dom flesta själva och inte dricker dom något vidare heller. Ock-ock-ock, det är så mycket som skulle göras och aldrig blir gjort. Men nu ska vi väl se om det inte kan bli av ändå. Efter som vi ha fått en inkom till att ordna det och få se om inte Carlsson är mannen till'et.

– Nå, så låt en göra't då! Snäste Gusten och reste med handen sitt kortsnaggiga hår på ända, så det stod som spik. Se där är Norman! Kom in ta en liten nu, Norman!

Norman, en liten bred vithårig, med vita gryende mustascher och blåa ögon, kom nu in i lobbyn och slog sig ner hos jaktkamraten, sedan han hälsat Eva. Och när de båda hjältarna tagit fram sina cigarettpaket och ur dessa var sin cigarett, började de på jägarvis, med kaffe och nubbe, gå igenom, fisk för fisk, alla sina bragder och nya planer till utflykter uppkastades.

Rummet var litet, så litet att det knappast ens kunde kallas för ett rum. Man kunde ana att det tidigare vart en del av ett större rum som delats. Väggen mitt emot sängen såg gammal ut. Den var klädd med en ljus tapet med ett mönster som skulle föreställa blommor. En gång i tiden hade mönstret nog varit grönt och då hade det definitivt sett ut som blommor. Väggen bakom sängen däremot var bara målad med vit färg. Det var uppenbart att den var gjord i gips enär den som satt upp den inte ens gjort sig besväret att spackla över skarvar och skruvskallar. På andra sidan om väggen bodde Lotten och bortom henne Clara. Bakom den gamla väggen med den blommiga tapeten bodde Rundqvist och därefter Norman. På motsatt sida om dessa rum fanns Evas rum och Gustens. Mitt emellan dem fanns det ett duschrum och en toalett. Gavelrummen nyttjades som TV-rum respektive finrum.

Carlsson stod vid sängen och började sin avklädseln. Han fick av västen och stövlarna, tog mobiltelefon ur västfickan för att kontrollera batteristatusen. Han hade just satt laddaren i vägguttaget då han hörde en djup knarrande stämma bortifrån dörren. Han försökte påminna sig om han stängt och det hade han nog. Hade han hört någon knacka? Inte.

– Nej, så fan har han kameramobil också? Fast här har du väl inte mycket nytta av den. En sådan liten en har väl inte mycket till täckning här i obygdén?

Carlsson rock till, tittade upp och såg i dörrhålet ett lurvigt huvud med ett par pliriga ögon titta in.

– Angår det dej, du? Svarade han för att inte vara svarslös.

– Angången ringer de i kyrkan, fast jag aldrig går dit! Svarade huvudet. Men det var en fräsig karl i alla fall, som har skinnväst och cowboyboots.

– Jo, jag skulle tro det och kostym har han också, om han sätter till!

– Nej, Jesus, har han kostym också, då kan han bestämt bju' på en sup.

– Ja, det kan han också, om det gäller, svarade Carlsson avgjort och gick efter flaskan som han ställt högst upp på bokhyllan. Var så god och håll till godo.

Han tog ur korken, drack en klunk och räckte över flaskan.

– Nå, Gud signe honom, jag tror rent av det är konjak. Så, gutår och välkommen till byn! Nu säger jag dig Carlsson att du kan kalla mig tokiga Rundqvist, för så heter jag mest.

Och så försvann han.

Carlsson slutförde avklädningen ned till kalsongerna och kröp i säng, sedan han satt mobilen på laddning och ställt stövlarna mitt på golvet, så att mässingsbeslagen skulle synas utåt. Det var tyst i huset så när som att Rundqvist hördes snarka bakom väggen. Carlsson låg vaken och tänkte på framtiden, som en spik satt Evas ord i huvudet, om att han skulle vara liksom förmer än de andra och att han skulle sätta krogen på fötter. Omkring den spiken värkte och bulnade det och det var som han skulle ha fått en växt i huvudet. Han låg och tänkte på kassaskåpet och sonens röda hår och misstänksamma ögon. Han såg sig gå med en stor knippa nycklar på en stålring och skramla med dem i fickan och så kommer någon och ber om pengar och han sticker ner handen i fickan och känner nycklarna mot låret, så plockar han på knippan och när han fått i den minsta nyckeln, som går till kassaskåpet, sticker han in den i nyckelhålet, alldeles som med lillfingret i kvälls. Men nyckelhålet, som sett ut som ett öga med en ögonsten i, blir runt och stort och svart som en bössmyning och över andra ändan av pipan ser han sonens röda sarvöga sikta skarpt, lömskt, som om han ville försvara sitt guld.

Det knarrade ute i korridoren som om någon gick i torr snö och Carlsson väcktes ur sin halvslummer. Dörrar öppnades flickröster fnissade och önskade god natt.

– God natt, små flickor, hördes Rundqvists slocknande röst genom väggen. Dröm om mig, så är ni snälla.

– Jo, det brydde vi oss allt om, svarade Lotten.

– Tysst, svara inte den otäcken, varnade Clara.

– Ni är så snälla så! Om jag bara kunde vara så snäll som ni! Suckade Rundqvist. Herre Gud, man blir gammal och så för man inte sin vilja fram längre och då är det bara skräp med livet. God natt med er, barn och akta er för Carlsson, för han har kameramobil och cowboystövlar! Ja, Carlsson, han är lycklig, han! Lyckan kommer, lyckan går, lycklig den som flickan får.

– Va du snackar skit, gubbe! Sa Clara fastän inte allas på något surt eller otrevligt sätt.

Dörrar stängdes och det blev tyst.

– Hör nu, Carlsson, kan jag inte få en sup till, det är så rysligt kallt här, för det drar från fönstret.

– Nej, nu för du inget mer, för nu ska jag sova, snäste Carlsson, som blivit störd i sina drömmar om framtiden i vilka varken förekom vin eller flickor och som redan satt sig in i sin ställning som ”förmer”.

Det blev tyst igen och endast dova ljud från någon som försiktigt pratade i sin mobiltelefon trängde in till Carlsson.

Carlsson lade igen ögonen och hörde i slummern Lottens halvhöga stämma läsa utantill något, som han först inte kunde fatta, men som småningom släpade fram i en enda lång ramsa, ur vilken han urskilde: Och inledossickeifrestelse, utanfrälsossifrånondo, tyriketärditt ochmaktenochhärlighetenievighetamen.

Och så snarkade det om en liten stund från hennes rum, men Rundqvist drog timmerstockar så fönstren skallrade, antingen det nu var på lek eller allvar. Men Carlsson låg halvvakn och visste inte själv, om han var vaken eller sov, förrän två mansröster hördes prata i korridoren.

– Jaså, det är mästern, som är hemkommen, knarrade Rundqvists rostiga bas.

Gusten hördes skratta som var det ett hån mot Norman.

– Du kan visst skjuta du, Rundqvist, som ingen bössa har kvar, fräste Norman av.

– Kan jag inte? Tog gubben upp, för att inte förlora sista ordet. Jag kan skjuta svartstarar med rovbössa jag och det mellan lakan ändå.

– Har ni släckt elden? avbröt Evas välvilliga stämma.

– Javars! Svarade korus.

– God natt med er då!

– God natt, moster!

Och så drogs långa suckar och så pustades, flåsades och snusades, tills snarkningarna var igång. Men Carlsson låg halvvaken en stund och räknade böckerna i bokhyllan för att bli sanndrömmad.

När Carlsson vaknade om lördagsmorgonen av slammer nerifrån, verkade hela huset vara vaket och flickorna höll på för fullt i köket, fastän solen ännu inte gått upp.

Carlsson gick till duschrummet. Där var upptaget, fast dörren var inte reglad. Därinne satt unga Norman på toalettlocket och blev klippt av den allkunnige Rundqvist.

– Bakis idag? Frågade Carlsson såsom morgonhälsning.

– Nej, det har vi inte tid med, svarade Rundqvist, för på lördagarna är det stugbyttardag och då har vi dubbelt så många gäster. Medan frukosten dukades, hade Carlsson klätt sig och slog några lovar ute på backen för att se på stugorna.

Stugorna, inalles ett tjugotal, såvitt Carlsson kunde se från där han stod, låg i en sluttning vid ena ändan av något som föreföll vara en sjö.

Högst upp i sluttningen stod jämte boningshuset en förrådsbyggnad och bakom dem, ner mot det som föreföll vara sjön, låg stugorna som ett pärlband. Alla byggnaderna var knuttimrade och färgade med falurött i varierande skick. Närmast vattnet stod ett båthus eller en sjöbod eller kanske var det ett badhus med bastu ty en skorsten av plåt stack upp genom den korrugerade plåten. Åt andra hållet bort emot skogen och fjället, låg liftarna. De föreföll vara två till antalet och de gick åt olika håll. Ingen liftstuga gick att skymta, ej heller några fällor. Det var bara dessa två stora järnhjul som satt överst på var sin ställning. Från där han stod kunde han inte avstigningsplatser där backen hade som ett mellankrön innan det sköt vidare uppåt.

Utan att beundra landskapets skönheter syntes Carlsson dock angenämt tilltalad av det hela. Det är sånt här dom behöver Stockholmarna, vidder och ödslighet. Detta stora ödelandskap väcker nog törsten inom envar.

Efter att ha spankulerat hit och dit avbröts han i sina betraktelser av ett skallande ”hoj”, som gick ut från altanen och ekade emot snön och strax därpå besvarades från förrådsbyggnaden, från köket och från skoterparkeringen i samma ton.

Det var Clara, som ropade till frukost och snart satt de fyra karlarna kring köksbordet, där det stod en rejäl hög med nybakade tunnbröd, eftersom det var lördag. Eva gick omkring och manade till god matlust samt kastade då och då ett öga emot altanen, för att se om det kom några gäster.

Carlsson hade tagit plats vid bordets övre kortsida, Gusten hade valt ena långsidan, Rundqvist den andra och Norman den nedre kortsidan, så att man egentligen inte visste vem som hade hedersplatsen, utan trodde sig ha fyra talmän i nämnd. Men Carlsson förde likvisst ordet och betonade sina utlåtanden med gaffelstötter i bordet. Han talade om krogliv och krogmanagement, men Gusten svarade ej, eller svarade med fiske, jakt och skidliftar, varvid Norman understödde och Rundqvist satt som den opartiske söndraren, kastade på en tvedräktens pinne här och där, när strid höll på att blomma upp, blåste på lågan, när den ville slockna, stack till höger och gaddade till vänster och visade sällskapet, att de var lika dumma och okunniga allihop och att han ensam hade hand om förståndet.

Gusten svarade aldrig Carlsson direkt, utan vände sig alltid till en granne och Carlsson såg, att här var ingen vänskap att vinna.

Norman, den yngsta i sällskapet, kände alltid efter att han hade ett litet armbågstid hos husbonden, som ändå var säkrast att lita sig till.

Ja si, att lita till att liftarna ska bära ekonomin det är inte lätt, det ska nog till en betydligt större anläggning än denna, eller maten. Här gör väl folk mest sin egen mat kan jag tro. Nej det är spriten och ölet som måste bära ekonomin. Och då duger det inte att bara ha sittplatser. Ty dom som sitter vid ett bord, dom mest smådricker. Nej det måste till en rejäl bardisk som gästerna kan hänga vid. Då blir det cirkulation och karlarna försöker imponera på kvinnfolket med att bjuda flottare och bättre. Det blir som till en tävling i att beställa mest och flottast. Så det ska vara cirkulation vid baren, det ska liksom cirkulera, det ena med det andra.

– Ja Si, det är alldeles liksom med fisket, det också, vet ju Norman, vände sig Gusten till sin granne, för så man kan inte sätta på metmasken. Förrän rödingarna slutat ta på flugspöt och man för inga harrar, förrän laxen lekt ut. Så det ena liksom går i det andra och där det ena släpper, så tar det andra ve. Är det inte så, Norman, kanske?

Norman biföll utan motsträvighet och tog för säkerhets skull om refrängen, när han märkte, att Carlsson gjorde sig färdig att hugga in igen:

– Jo, det är nog så att det ena tar ve när det andra släpper.

– Vem är det som släpper sig? Fann nu Rundqvist gott inskrida, när Carlsson med en bit renkött mellan tänderna gjorde stora åtbörder med armarna för att ro upp samtalet åt sin kant igen men nu måste instämma i de andras grin, mera framkallat av skadeglädje åt att baren blev lagt åt sidan, än åt den enkla roligheten. Och uppmuntrad av framgången började Rundqvist göra utvikningar på det lyckligt funna ämnet, så att något allvarsamt ord icke mer hade att påräkna någon åhörare.

När frukosten var slut, kom Eva in och bad Carlsson och Gusten följa med runt i huset för att få samråda om sysslornas fördelning och se till vad som skulle göras för att få stugbyn på fötter och sedan skulle man samlas inne i stugan för att läsa den lokala väderleksrapporten i Västerbottenkuriren.

Rundqvist lade sig på soffan i lobbyn och tände en cigarett, men Norman tog sin spelkonsoll och satte sig på förstukvisten, medan de andra gick till den kombinerade baren och matsalen. Här fann Carlsson med en viss belåtenhet att tillståndet överträffande hans förhoppningar om det värsta. Stolarna var av plast, bardisken var kort och den saknade de mest elementära attiraljer såsom barstolar och fotrücke. Bakom bardisken syntes endast några enstaka brännvinsflaskor, ölkylen verkade bara innehålla burkar med Norrlands guld och ingen öltapp stod att finna. Carlsson skakade betydelsefullt på huvudet, som en läkare när han går ifrån en dödsbädd, men sparade sina goda råd och förbättringsförslag tills vidare.

Sedan allt var översett och befunnet gammalmodigt och slitet, förklarade Carlsson, att här inte var annat göra än att hämta Ikeakatalogen.

– Sex bord för åtta personer manar till större törst än tolv bord för fyra personer.

Gusten gjorde invändningar, men Carlsson försäkrade och bedyrade att de skulle gå till majbrasan! De skulle brännas så visst som han levde!

Och sedan skulle det bli andra ordningar av. Men först och främst skulle det köpas öl på flaskor, chips och ölkorvar.

När Gusten hörde tal om att köpa öl på flaska, gjorde han de livligaste föreställningar mot att lägga ut pengar för så'nt som bara var tungt och besvärligt i hanteringen, men Eva tystade ner honom med förklaringen, att han inte förstod saken. Och efter några förberedande mindre anordningar lämnades matsalen och man vandrade ut på altanen.

Här var stora ytor tomma, den var på sina ställen inte ens skottad och där fanns då rakt ingen utebar.

– Ock-ock-ock! Hördes Carlsson medlidsamt, när han såg hur taffligt det var ställt med denna altan som hade en sån potential och en så storslagen utsikt över fjället och vidderna. Ock-ock- ock, så barnsligt! Ingen skiresort i världen är utan utebar idag. Det är där man säljer dom allra flesta ölen och därtill på köpet kan de serveras direkt i flaskan. En solig dag kan vi sälja backvis till nästan inget besvär alls.

Gusten förmenade att det vore riskabelt att servera så mycket alkohol till de som stod i begrepp att sätta på sig skidorna. Så lång ifrån läkarstationen som de var, kunde det dröja timmar att komma dit. Det viktigaste vi har att erbjuda är vila stillhet, sundhet och frisk luft. Det är det de vill ha som kommer hit. Inte skrik, skrån, rockmusik och en massa öl. Men Carlsson avgav en riktig, om ack något dimmig förklaring över hur människan behöver alkohol för att verkligen kunna slappna av.

Si, det hade man då aldrig hört talas om, menade Gusten, vilken ej kunde förstå Carlssons lärda utläggningar om hur alkohol gjorde att människor slappnade av. De gick in igen och granskade musikanläggningen, vilken av Carlsson bedömdes som helt utjänt och med på tok för klen uteffekt för att verkligen kunna skapa något tryck.

Väggarna var tomma sånär som på ett antal bilder och reklamaffischer från en tid då stället förmodligen stått betydligt stoltare än nu. En av dem föreställde Ingmar Stenmark i gula elastabyxor. Affischerna var gulnade och fläckiga. Ett par av dem var till och med delvis sönderrivna. Allt var så ålderdomligt och omodernt som Eva redan föreställt Gusten under samtalet föregående kväll. Men Gusten hörde icke på Carlssons djupgående granskningar, slog dem ifrån sig som något obehagligt man grävde upp ur det förflutna och fruktade allt det stoj och glam som här vankades och än mer de pengar modern måste knipa fram med. När de sedan gick igenom förråden, blev Gusten efter och när de gick tillbaka för att se vart han blivit av, var han försvunnen. Eva ropade först några hoj efter honom, utan att få svar.

– Ja, så må han gå, mente Eva, så det är så med Gusten, att han alltid har varit liksom lite slö och däven, utom när han kan komma ut på sjön med spöet eller ut i skogen med bössan. Men Carlsson ska inte se åt'en, för det är inte något ont me'n. Det var så, att far hanses ville liksom ha honom till något bättre och ville inte han skulle gå som en av de anställda, utan lät'en hållas med det som roa'n och när han var tolv år, så fick han egen skoter och bössa förstås. Och sen var det ingen reda med honom. Men nu går besöksantalet tillbaka och därför har jag måstat tänka på krogen, som ändå till sistens är bra långt mer lönande än liftarna och det skulle nog ha gått, om Gusten bara förstått till att hålla efter folket, men så han ska alltid göra sig så gemen med personalen och då går det inte någon vart med arbetet.

– Ja, det duger då rakt inte att klema med personalen, häktade genast Carlsson på och det ska jag säga moster också, här mellan fyra ögon, att ska jag vara liksom bas, så må jag få ett större rum, för annars blir det ingen respekt och jag kommer aldrig ur fläcken. Dessutom behöver jag lugn och ro på morgonen då jag kommer att arbeta bra långt senare än er och då nödgas förlänga min vila på morgnarna. Så må jag nog äta i matsalen för tiderna blir ju inte riktigt som era tider, dessutom bör en ju umgås med gästerna.

– Ja si, Carlsson, att äta i matsalen, farhågade Eva, så lär det nog väl inte gå för sig. Folket är inte sådant numer, att de skulle gilla att man åt annerstans än med dem i köket, det vågade inte Floden en gång på sistone och Gusten har aldrig torts på det och gör man det, så är de så golika att göra spektakel med maten och så sitter de sig på tvärn. Nej, så det kan väl nog inte bli, det. Men att han sover uppe i kammarn, är något annat och det ska vi se till, förresten kan det vara bra att ha ditt rum ledigt till om vi för gäster. Carlsson fann för gott vara nöjd med halvvunnet spel och stoppade tillsvidare den andra pipan i säcken.

Under ideligt samspråk om huru Carlsson skulle kunna intaga och bevara sin överhöghet, vilken han hos Eva inplantade som huvudvillkoret för krogens blivande blomstring, kom de hem. Nu skulle morgontidningens väderleksrapport och lokalnyheterna noga studeras, men ingen av karlarna var synlig. De två fiskarna hade gått ner och startat liftarna och Rundqvist låg väl och vilade på sitt rum, för så var det alltid när dom skulle ställas inför domen rörande det kommande vädret och därmed kommande förtjänster. Carlsson försäkrade, att de kunde reda sig utan åhörare och om flickorna öppnade dörrn till köket, fick de också ett ord med till livs, under det grytorna kokade. Och när Eva yttrade oro över att hon ej hittade glasögonen, var Carlsson genast redo att åtaga sig värvet.

– Ock-ock-ock! Han hade läst så många väderleksrapporter i sina dar, så det skulle inte felas.

Carlsson tog plats på en stol mitt på golvet, så att han kunde inbilla sig att församlingen skulle se honom riktigt. Därpå slog han tidningen och började med hög röst tolka symbolerna och siffrorna på kartbilden.

– Det ser ut att vara en stor sol över området både under dagen och kvällen, cirka fem grader kallt under dagen och en åtta under natten. Fast det kan kanske bli en tio grader också för vi ligger liksom mellan två siffror på kartan. Det ser ut att bli lite blåst, en sådär fyra sekundmeter bara.

En underlig känsla av personligt ansvar bemäktigade sig uppläsaren, när han uttalade orden: i morgon kommer det byar med snö och han tittade ut genom fönstret, betydelsefullt, såsom om han spådde vädret istället för att läsa om det. Eva nickade bifallande och tog katten upp i knä, som om hon öppnat sin famn för det förlorade fåret.

Carlsson läste på med av rörelse dallrande röst, såsom om han skrivit det själv:

– på onsdag blir det kallare, han nickade allvarsamt. Och det kommer att snöa kraftigt, skrek han. Och det blir risk för hård vind på fjället.

Därpå sänkte han rösten, slog ner ögonen, såsom om han haft en djup sorg över vädergudarnas ondska och framsuckade, starkt betonat och med sidoblickar, icke utan ett visst illmarigt underförstånd, såsom om han med smärta angav några okända skälmar, utan att precis vilja stå för anklagelsen:

– Det rekommenderas att man ska hålla sig borta ifrån kalvfjället under onsdagen. Och med ett förklarat leende, profetiskt, förhoppningsfullt, förtröstanslikt, viskade han:

– Men på fredag lovar dom soligt och klart.

Soligt och klart! Ekade Eva, som hade sina tankar på helt andra håll än Carlsson.

Därpå bläddrade han till sidan med lokalnyheter, gjorde ett överslag över notisernas antal, grinade surt när han såg, att det var en lång artikel om en fisketävling i Vojmsjön men tog mod till sig och satte i gång. Behandlingen av ämnet gick något vid sidan om hans syften och han försökte sammanfatta så gott det gick samtidigt som han läste. I en rasande fart for han genom spalterna. Men när han såg, att slutet kom nära, sackade han av, ty i sista stycket stod Gustens namn som en av dem som tagit flest harrar. När han såg hans namn höjde han ofrivilligt rösten och liksom stötte ut orden. Eva vaknade upp av stöten och tittade yrvaken på klockan, varför Carlsson tog om meningen en gång till med litet garneringar.

För att avrunda slutet och försona vad han brutit, redogjorde han för erbjudandena i en annons från konsumbutiken så långsamt och tärande, att Eva, som kommit mitt i solskottet, nickade ihop en gång till och hann morna sig.

Eva, som också kände sig brottslig, ville ådagalägga sin uppmärksamhet med att i självvalda ordalag visa vad hon inhämtat, men avklippes av Carlssons ovillkorliga fordringar, att de måste varna gästerna för att ge sig ut på fjället på onsdagen och att de istället skulle anordna alternativa aktiviteter i matsalen för de som så önskade.

Clara ropade med detsamma till middag och strax därpå syntes karlarna med lätta steg skynda till matgrytan, där de mottogs av lindriga förebråelser av Eva för uteblivandet, men svarslös var ingen av de oskyldiga, som bedyrade, att de icke hört någon kalla på dem, annars skulle de genast ha kommit.

Carlsson förhöll sig värdig sin roll som bas, men Rundqvist talade i dunkla tungomål om vikten av lugn och ro i fjällen så att Carlsson förstod, att han redan var invigd och upptagen i oppositionspartiet.

Efter middagen, vid vilken ett par påsar färdiglagad oxpytt bestått anrättningen, gick allt manfolk på avskilda rum att sova, men Carlsson gick till matsalen och slog upp dörrarna till altanen. Utanför syntes några skidåkare. Men ingen såg ännu ut att göra sig väg emot honom. En stund senare kom Eva in i matsalen och han la fram en begäran om att få se kammaren. Eva ville uppskjuta och förebar rengöring och annat mer, men Carlsson stod på sig och blev förd upp på vinden, där det bakom en timmervägg fanns ett stort rum med gammaldags inredning och vacker utsikt utanför fönstret. Elementet vid fönstret var ställt så lågt att det knappt kändes ljummet och rummet var kallt. Möblerna utgjordes av en säng, ett bastant ekskåp och ett litet bord och en stol framför fönstret. På väggarna hängde något, som genom de vita, skylande lakanen såg ut som kläder och vid närmare påseende även befanns vara det, ty här stack en rockkrage upp med sin hängare, här slank ett byxben fram.

Nedanför stod ett helt stall med skodon, mäns och kvinnors om varandra och bort vid dörren en väldig järnbeslagen kista med en driven låsskylt av koppar.

Carlsson öppnade fönstret för att släppa ut den av fukt, kamfer, peppar och malört blandade luften, vred upp elementet, samt lade mössan ifrån sig på bordet, förklarande, att här skulle han sova gott och mot Evas farhågor om kylans störande inflytande, bekände han sig vara van att ligga kallt.

Eva tyckte det gick väl raskt och ville först ta ut kläderna för att de inte skulle bli tobaksrökta, men Carlsson lovade att inte röka och bad och besvor att kläderna skulle få vara kvar, han ville inte alls se åt dem och moster skulle inte göra sig omak och rusta om för hans räkning. Han skulle krypa i säng om kvällen och bädda om morgon och ingen skulle behöva titta in där, för han förstod nog, att moster var rädd om sina tillhörigheter och här tycktes vara fasligheter i multum.

När Eva var kullpratad, gick Carlsson ner, knogade upp sina väskor och tillhörigheter, hängde sin tröja på en spik vid fönstret och ställde sina slalompjäxor bredvid de andra skoparen.

Därpå gick han till baren för att fatta posto bakom bardisken. Några gäster satt runt ett bord som var helt tomt så när som på de vantar och mössor de spritt ut över det. Han tittade sig runt efter matsedlar, men fann inga utan gick tomhänt fram till dem. De bad om öl och matsedlar. Han höll så när på att fråga dom om vilken sorts öl som önskades tills han erinrade sig att det enda som fanns att bjuda var Norrlands Guld. Då han inte fann några matsedlar sökte han upp Lotten och frågade henne vad som fanns att erbjuda. Hon räknade upp de få rätter som fanns och bedyrade att där skulle finnas menyer. Under tiden hon letade serverade han ölen och förklarade för gästerna att han rekommenderade dagens rätt som idag var oxpytt. Han förklarade att han ätit den själv och funnit att den var utmärkt. De nickade bifallande allesammans utan att fråga om priset. Lotten hörde hans förslag och såg nickarna så hon skyndade till frysen för att gräva fram ännu ett par påsar. När Carlsson kom ut i köket hade Lotten ställt sex tallrikar på serveringsdisken och höll på att dekorera dem med salladsblad och tomatskivor. Carlsson försökte le på ett sätt som skulle förmedla att han fått en idé.

– Du Lotten, ska vi inte servera pytten i en stor skål och en skål med rödbetor vid sidan om. Precis som ni gjort när vi åt middag? Det ser ju både rustikt och trevligt ut, sen blir det ju lättare för dig och alla för ta så mycket de vill ha.

När de blivit serverade vidtog han nästa mått och steg. Han tog upp sin mobil och ringde på Gusten. Det dröjde bra många signaler innan han svarade, men det var inte det lättaste att få honom att förstå att han skulle komma till baren för att diskutera hur arbetet uppdelas. Men han deltog ej i förhandlingen och svarade på tillfrågningar endast med invändningar, uppkastande svårigheter, med ett ord, satte sig på tvärn.

Carlsson sökte vinna honom med smicker, krossa honom med sakkännedom, inge honom aktning med den äldres överlägsenhet, men det var bara vatten på elden. Slutligen tröttnade båda parterna och Gusten var försvunnen, innan man visste ordet av.

Carlsson märkte det dock knappt för en grupp ganska påstrukna herrar i blandade åldrar hade kommit in i matsalen och de fyllde upp den med glada tillrop. Carlsson räknade dem med blicken och ställde upp lika många burkar med Norrlands utan att ens fråga dem. De såg mycket nöjda ut med det arrangemanget. Kanske var det som att de fick en känsla av att vara stamgäster, men Carlsson gissade att de anlant under dagen för det föreföll så på samtalen. Någon som såg ut att vara chefen i sällskapet slängde fram ett plastkort på bardisken. Carlsson frågade som brukligt om han skulle ta alla ölen och om kortet skulle ligga kvar i baren.

Mannen nickade innan han frågade:

– När kommer afterskibandet? Det lät som om han kom någonstans ifrån Norrland, kanske från kusten gissade Carlsson.

– Afterskiband, tyvärr det har vi inte. Men vi kan sätta på en skiva, ska det vara lite hårdrock kanske?

Någon i sällskapet skrek "Iron Maiden", en annan skrek "Van Halen". De andra skrek också, men inga fler förslag kunde urskiljas. Så Carlsson bläddrade bland skivorna för att se om något av önskemålen kunde uppfyllas.

Om kvällen, när han kom upp på kammaren, fått av sig skorna och lagt sig på sängen kände han sig först något beklämd, emedan tystnaden och ensamheten var så mycket större i denna kammare än där nere och en viss fruktan för dem han avsåg sig ifrån, kröp över honom.

Förr var han alltid van att alla tider på dygnet känna sig i flock, alltid redo att höra sig tilltalas, alltid ägande tillgång till en åhörare, när han ville språka. Nu var det tyst omkring honom, så tyst att han av vanan, väntade sig bli tilltalad och tyckte att röster hördes, där inga var och hans huvud, som hittills avbördat sig alla tankar i talat ord, började fyllas med ett överskott av oförbrukade tankefrön, som grodde och sprängde och ville ut i vad form som helst och gjorde olust i kroppen så att sömnens vila ej kunde infinna sig.

Han tog sig då för att vandra i strumplästen fram och åter, mellan fönstret och dörren och samlade hela sin uppmärksamhet på morgondagens arbete, ordnade göromålen i huvudet, utdelade dem, bemötte invändningar i förskott, övervann hinder och efter en timmes arbete hade han ro och vila i huvudet, som nu kändes ordentligt och upplinjerat som en kassabok, i vilken alla poster blivit införda på sin plats och hopsummerade, så att det i ett ögonblick gick att överskåda ställningen.

Därpå klädde han av sig, kröp under täcket och han kände sig ganska avslappnad och tillfreds mellan de rena friska lakanen, utan fruktan att någon under nattens lopp skulle komma och störa honom, fann han sig liksom mera självägande över sin person, den som nu satt egna rötter och var färdig att avskäras från moderbusken och leva sitt liv igenom för sig, i egen kamp med större möda, men också med större lust. Han tänkte en stund på det han lämnat därhemma i Stockholm. Sambon som han lämnat för alltid och utan större saknad. Bostaden som visserligen var hennes, men likväl även hans under en lång period av hans liv. Möblerna, stereon, skivorna, TV:n det mesta var valt och köpt av henne och de lämnade inga spår av saknad hos honom. Och så somnade han för att möta morgondagen då han verkligen skulle ta i tu med baren och matsalen på allvar.

Carlsson visade en sån energi inför uppgifterna som stod framför honom, han rustade och han ordnade, han arbetade själv som ett par och han hade en förmåga att sätta folk i gång, som trotsade allt motstånd.

Född och uppvuxen i en förort till Stockholm med vad som där följer i erfarenhet av att allting fungerar, eller då det går sönder straxt blir lagat, alltid av någon annan och utan att någon vet hur det gick till, överväldigades han av allt arbete som fanns att göra och hur allt hängde på honom om det skulle blir gjort. Han som redan tidigt i livet känt en avgjord olust för kroppsarbete, men däremot en otrolig uppfinningsförmåga i att undkomma denna ledsamma följd av syndafallet.

Driven därjämte av ett begär att få se och känna alla sidor av mänsklig verksamhet, förblev han icke onödigt länge sittande på ett ställe, utan så snart han inhämtat vad han ville, sökte han ett nytt verksamhetsfält och på sådant sätt hade han ifrån telefonförsäljare gått över till hotellvaktmästare, butikbiträde, trädgårdsarbete och slutligen hamnat i restaurangbranschen. Under alla dessa förvandlingar hade han förvärvat en böjlighet i lynnet och en förmåga att finna sig med alla förhållanden och alla slags människor: att förstå deras avsikter, läsa deras tankar, gissa deras hemliga önskningar. Han hade en förmåga att se över sin omgivnings ståndpunkt och hans mångahanda kunskaper gjorde honom mera skicklig att styra och ordna än att lyda och inpassas som ett hjul under vagnen.

Inkastad genom en slump på sin nya plats, insåg han genast, att han kunde bli till nytta, att han ägde förmåga bringa inkomster ur det nu värdelösa, att han snart skulle bli uppskattad därför och slutligen oumbärlig. Han hade sålunda fått ett fast mål för sina strävanden och att belöningen väntade honom i en förbättrad ställning hade han bakom sig som ett säkert hopp och som en drivande kraft. Han arbetade för de andra, synbart och onekligt, men på samma gång smidde han sin egen lycka och om han ställde det så, att det bara såg ut som om han gav tid och krafter åt de andras fördel, så visade han därmed, att han var klokare än mången, som skulle ha velat göra sammalunda, men ej kunnat.

Det största hindret, som ställde sig i hans väg, var sonen. Med fiskarens och jägarens avgjorda smak åt det ovissa, hade denne en bestämd motvilja för allt ordnat, allt säkert. Satsade man på marknadsföring, menade han, så fick man på sin högsta höjd vad man beräknat, aldrig mer, men oftast mycket mindre. Jagade man eller satte man nät, stå fick man ena gången intet, men en annan sjufalt mot vad man väntat sig. För man ut på harrfiske, hände det stundom att man knep sig en röding, satt man på älgplass en halv dag, kunde det råka att en fjällripa lade sig för bösspipan, alltid var det något och ofta något annat än man väntat. För övrigt ansågs ännu jakten och fisket mer som mansgöra än att servera mat och sälja öl och detta satt så djupt i folket, att man icke kunde få vilken karl som helst till dylika göromål.

En annan sten i vägen var Rundqvist. Egentligen en gammal filur, som på sitt sätt sökt återerövra det jordiska paradiset, befriat från arbete och väl försett med långa middagslurar och många supar. Dit hade han nått dels genom föregiven kunskap om förborgade ting, dels genom ett antaget sätt att "raljera" bort allt allvarsamt, i synnerhet det grövre arbetet. Hjälpte inte det kunde han i nödfall genom låtsad andlig svaghet och kroppsliga krämpor ådraga sig sina likars medlidande. I synnerhet om detsamma yttrade sig i en kupa konjak eller en gingrogg. Sålunda förstod han att slipa stålkanter och laga skotrar, ansåg sig kunna hitta vinnarna på travet och knyta de mest förträffliga flugorna. Han botade varjehanda lättare krämpor på andra, men behöll sina för sig själv, spådde vackert väder när det regnat en halv månad och offrade andras slantar under en stor sten vid sjöstranden, när rödingen skulle komma. Men han kunde även en mängd dåligheter, påstod han, såsom att sia om folks olyckor, starta fylleslagsmål bara genom att se på någon och känna folks onda aura, vilket kringspann hans person med en viss fruktan, så att man gärna ville ha honom till vän. Hans förtjänster, dem han ägde och för vilka han blivit outhärlig, bestod i att kunna mecka och snickra och måla, men hans otroliga förmåga att göra allt som syntes mest, reste honom upp mot Carlsson som en farlig medtävlare, ty vad Carlsson gjorde för gästerna syntes icke så mycket.

Så återstod Norman, en duktig arbetare, som måste erövrats från Gustens mäktiga inflytande och återvinnas åt det regelbundna arbetet på krogen.

Carlsson hade sålunda ett styvt stycke arbete och dessutom icke ringa fientlighet att tränga igenom, men han var den klokare och därför segrade han. Gusten tog han icke upp strid med, den lät han gå, sedan han med förmåner lockat ifrån honom bundsförvanten Norman. Och det var icke mycket svårt, ty Gusten var, rent ut sagt, litet ogin och Norman fick vid liftarna mest stå ute i kylan och dela ut ankare till de i liftkön. Emedan Gusten satt i toppstugan, som han sa för att vara beredd att trycka på nödstoppet om någon skulle ramla vid avsittningen. Fick han en sup eller en öl, tog Gusten tre i lön, så att de fördelar Carlsson i drickspengar, några ord i skämtsamma ordalag med en gäst, ett par ölkorvar och en skvätt öl när dom öppnade ett nytt fat och annat smått lyckades utverka åt honom, jämte dennes utvidgade makt, som lovade mer än Gustens sjunkande, hastigt nog bragte honom till avfall. Därmed var sonens lust till liftarna något släkt, ty att sitta ensam på fjället hela dagarna var icke så roligt och i brist på sällskap slöt han sig till de andra på arbetet nere vid husen. Rundqvist fjällade han med större svårighet, för den fisken var både ful och gammal, men han fick också honom snart i sump. I stället för att offra slantar, lät Carlsson skaffa hem batteridrivna skruvdragare, slipmaskin, eldriven sticksåg och allehanda andra verktyg och attiraljer som gjorde snickrandet både lättare och bättre. Han uppdaterade porslin och köksgeråd i alla stugorna, så att de slapp springa emellan olika stugor med det som fattades i den ena till den andra. Han skaffade hem frostvakter som gjorde att man inte ideligen behövde springa och kontrollera att vattenledningarna i stugorna inte frusit sönder. Kunde Rundqvist spackla och måla över ett hål i en vägg, målade Carlsson hela väggen, kunde Rundqvist laga ett köksbord, lagade Carlsson hela köksmöblemang.

När Rundqvist såg sig undansatt och uppjagad ur sina mullvadshål, tog han till mera i ögonen fallande handgrepp. Han började pyssla om stugorna, skaffade undan det, som folket av lättja eller mörker låtit "falla" på backen under vintern, kurtiserade katten och satte nya klinkor på alla ytterdörrar.

– Nej Si, så rar Rundqvist är, som rakt av gjort en ny klinka på gamla dörrskräppet, hörde Carlsson flickorna säga i köket, ja si, han är då snäll, han.

Men Carlsson var som en pil efter honom och en morgon hängde köksredskapen på magnetlister, en annan morgon var knivarna slipade, en annan åter hade den droppande kranen tystnat. Carlsson hade lärt av fienden att erövra kökets stormakt och när han lagade soptunnan blev han oemotståndlig.

Rundqvist var dock seg och illfundig och en lördagsnatt tog han och strök vedskjulet med falurött. Men natten till nationaldagen tog Carlsson en platta öl och Norman med sig på en motattack. Eva hörde hur det tassade omkring husväggarna, men som hon var för sömning att stiga upp, fick hon först på morgonen se, att hela huset var illande rött! Och därmed var Rundqvists kraft att fortsätta en för hans ålder alldeles för arbetsam strid ute. Man skrattade nu åt hans konstiga smak, att börja sina förskoningar med vedskjulet och Norman, som en sannskyldig avfälling, gjorde en länge gångbar rolighet om Rundqvist och som lydde ungefär så: Varför slösa färg på husen när man kan måla vedhögen. Han lade sig, men på lur, för att ännu en gång försöka nya attacker eller sluta en förmånlig fred.

Gusten lät dem hållas, såg på och tyckte det var bra som skedde. Plöj ni, tänkte han, jag skall nog komma efter och bärga!

Hittills hade likväl Carlssons verksamhet ej haft tid att inbringa någon påtaglig skörd, ty de pengar, som inlutit för från baren, hade visserligen varit mer än vad de någonsin fått in tidigare under högsäsongen. Och gjort ett mycket gott intryck, men de hade snart rullat ut igen och lämnat saknads tomhet efter sig.

Emellertid led det mot sommar. Carlsson hade haft mycket att beställa och liten tid att promenera. Nu gick han en söndagseftermiddag ute på backen och tittade sig omkring och kom så att slås av det lugn han kände av att vandra där. Det var ett lugn som liksom fanns i marken och var så starkt att man inte kunde göra annat än att sänka axlarna och dröja med stegen.

– Ock-ock-ock, tänkte han högt för sig själv, vilken potential. Så många människor som det finns som gör allt för att hitta lugn och ro.

Berusad av tanken på den blivande inkomsten, gick han ner till Eva och förehöll henne det slösaktiga i att inte gå ut med en sommaroffensiv emot de som skulle behöva lugn och ro.

– Kära hjärtans, inte få vi några som vill bo här för att vila upp sig! Gruvade sig Eva.

– Hur vet moster det? Har ni försökt nå dom som är sjukskrivna för stressproblem? Har ni någonsin annonserat på Internet?

– Det är bara att kasta pengarna i sjön! Menade madam Flod.

– Man kastar draget i sjön också, svarade Carlsson, men det är man tvungen att göra, om man vill vinna något. Förresten kostar det knappt något alls att annonsera på Internet.

– En kan ju försöka, men inte få vi några långtidsgäster över sommaren inte. Hit kommer bara de som har vägarna förbi och dom som ska fiska ett par dar, avslutade den gamla, som upphört tro på önskningar.

Åtta dagar senare ringde en man och frågade på bruten svenska om vilohem. Det var Lotten som svarade, hon visste inget om stugbyns nya roll så hon hade inget att svara. Mannen fortsatte som om han talade in på en telefonsvarare och inte väntade sig något svar. Han frågade om de två stugorna närmast sjön ännu vore lediga. Hon trodde knappt sina öron när hon hörde att de ville hyra dem för hela sommaren. Till slut tystnade mannen och väntade på någon form av svar ifrån henne. Lotten näst intill stammade:

– Vänta, sedan la hon ifrån sig luren och sprang runt för att leta efter någon som kunde ta över. Mannen ringde under lunchen, så alla var samlade i köket. Hon berättade så fort hon kunde om en man som nämnt något om en annons på Blocket och vilohem. Alla utom Carlsson tittade förvånat på henne.

Carlsson reste sig resolut upp och sa:

– Där ser man, nu börjar dom strömma in, långtidsgästerna. Det här tar jag hand om.

Efter en stund kom han tillbaka in i köket med en belåten min på läpparna.

– Två stugor har vi hyrt ut över hela sommaren. Från mitten av juni till mitten av augusti och dom vill ha full skaffning under hela vistelsen.

På den förutbestämde dagen anlände en liten vit buss med texten ”Färdtjänst” på bägge långsidorna. Först öppnades förardörren och ut klev en man i blå uniform. Han gick runt på passagerarsidan och öppnade för en medelålders man. Därefter öppnade han bakdörren och fällde ut en ramp av metall. Han gick in och föreföll mixtra med något inne i bussen. Under tiden klev en dam och två unga kvinnor ut via rampen. Clara som först sett bussen anlända sprang ut i matsalen för att varsko Carlsson, då hon förstod att de vilohemsgästerna som anlät. Carlsson stegade raskt ner till parkeringen och välkomnade dem. Efter följde både Eva och Clara. Den lilla mottagningskommittén eskorterade gästerna i procession till de två stugorna närmast vattnet. Först gick Carlsson, efter honom den medelålders mannen som tydligen kallades för ”professorn”, efter honom följde kvinnan som var professors fru. Därefter kom en av flickorna som hette Ida. Hon sköt en rullstol med en ung man i. Mannen såg ut att vara förkrympt på något sätt. Armarna var kramaktigt ihopdragna och benen liksom sneda. Han hette visst Kurt, Ida och den andra flickan var anställda av staten för att ta hand om honom.

Dom kallades för hans personliga assistenter. Professorn var tyskfödd och hade litet svårt att förstå fjällborna, varför han inskränkte sig till att nicka bifall och säga ”skön” till allt vad som sades, varför han hastigt vann rykte såsom varande en mycket snäll herre. Frun var ett ordentligt fruntimmer, som vårdade sitt hus och sitt barn och genom ett värdigt uppförande visste att sätta sig i lydnad hos assistenterna, utan att behöva riva ner oväder eller gripa till mutsystemet. Clara och Lotten hade förberett besöket med att ställa in lite förfriskningar i kylskåpet i den större av stugorna. De hölls en liten välkomstceremoni. Därefter lämnades Carlsson ensam med gästerna. En stund senare kom han in till de andra i köket och la fram femtusen kronor på köksbordet. Carlsson förklarade att det var det överenskomna förskottet på hyran.

– Förskott, ska dom betala mer? Men det är fasligt, att ta så mycket pengar av folk, knotade Eva.

Men Gusten tyckte det var bra gjort och han skänkte för första gången Carlsson sitt offentliga erkännande, när denne talade om, hur han pressat herren med ryktet om många spekulanter.

Pengar på bordet, det var triumf för Carlsson och han talade i en ton högre efter det, vid vilken hans erfarenhet av handelsväsendet varit honom till pass. Men det var icke blott de kontanta pengarna för hyran, som fallit ner över dem, det skulle även rinna in en väldig massa pengar på förplägnaden, Carlsson målade i raska drag för de lyssnande åhörarna en bild av alla pengar som skulle flyta in. Här skulle säljas exklusiv fjällmat, ölkorv, chips, nötter och popkorn, för att inte tala om alla de drinkar han räknade upp, det var romtoddy, Jägermeister, Irish Coffe och mousserande viner.

Carlsson, såsom varande den minst blyge och den mest talföre, tog genast hand om främlingarna, helst han tyckte sig liksom ha en förmånsrätt, efter som han skaffat dit dem och ingen av de andra hade den tilltagsenheten eller sällskapsgåvan att göra honom platsen stridig. Men stadsbornas ankomst till ön underlät icke att utöva sitt inflytande på urinnevånarnas sinnen och seder i gemen. Att dagligen se människor, som hade ledigt hela sommaren, spatserade, rodde utan mål, fiskade utan att ta vara på fisken, badade, lyssnade på musik och fördrev tiden, som om inga bekymmer, intet arbete funnes till i världen, detta väckte till en början ingen avund, endast förundran över att livet kunde dana sig så, beundran över människor, som förmådde ställa sin tillvaro så angenämt, så lugnt, så rent och fint, utan att man kunde säga att de gjort andra orätt eller plundrat fattiga. Framför allt förundrades man över att samhället kunde vara så givmilt att det lönade de två flickorna för att ta hand om den unge mannen.

Oförmärkt och sakta började Hemsöfjällborna gå i stilla drömmar, kasta långa längtansfulla blickar neråt de två stugor som de disponerade. Herrskapet disponerade den ena, den större av dem och de två flickorna den andra. Såg de en ljus sommarklänning skymta, stannade de och stod njutande av anblicken såsom framför något vackert, såg de ett vitt flor på en italiensk halmhatt, ett rött sidenband om ett smärt liv i en båt på viken mellan skogens granar, blev de tysta och andaktsfulla av längtan efter något de ej visste, som de ej vågade hoppas, men som de drogs till.

Samtalen och stojet i köket och i huset i övrigt antog en stillsammare art, Carlsson förekom ständigt i ren vit skjorta och uppträdde i vardagslag med blå skepparmössa, samt antog så småningom en inspektörs skepnad, hade en palm pilot i bröstfickan och rökte ofta på en liten cigarr. Gusten drog sig däremot tillbaka, höll så långt undan som möjligt för att slippa bli föremål för jämförelser, talade bittert om stadsbor i allmänhet, behövde oftare än förr erinra sig och andra om pengarna på banken, samt tog långa lovar för att komma förbi storstugan och de ljusa klänningarna.

Rundqvist gick svart i ansiktet och höll sig mest uppåt smedjan förklarande att han frågade fan efter hela världen, om det också vore kungen själv, medan Norman återupptog bygdens traditionella klagovisor, böt från arbetsbyxorna till jeans och gjorde krokar kring brunnen, dit assistenterna brukade komma om morgon och kväll.

Värst var det för Clara och Lotten, som snart såg allt manfolk feget avfalla för herrskapets flickor, vilka sminkade sig och klädde sig jeans som såg ut som om de vore fastsydda på kroppen. Clara, som gjort ett försök med lite maskara, råkade illa ut, blev genast avslöjad och utsatt för ett ihållande grin över att hon vågade en tävlan. Men om lördagarna tog de igen skadan och lade på de omsorgsfullaste gåbortsminkningarna.

Carlsson hade alltid ärenden än till professorn och stannade för övrigt jämt och ständigt utanför farstukvisten, när någon satt där och frågade om befinnande, spådde vackert väder, föreslog utflykter, gav råd och upplysningar om sjöfisket, samt bekom då och då ett glas öl eller en konjak, så att han snart blev föremål för de andras halvhöga beskyllningar att han gick och snyltade.

Om lördagen, när Ida skulle åka till Vilhelmina för att shoppa kläder, uppstod meningsbyte om vem som skulle skjutsa henne. Carlsson avgjorde helt enkelt saken till sin förmån, ty den lilla kurviga flickan hade slagit djupt an på honom och då Eva gjorde föreställningar mot att Carlsson, som var den viktigaste och förste mannen på stugbyn, skulle gå i småärenden, svarade Carlsson med att professorn enkom anmodat honom, emedan han fått i uppdrag att handla konjak åt honom och till att välja konjak åt en stadsbo krävdes det minsann någon med barvana från stan. Gusten, som syntes mot sin vilja rätt angelägen göra budet, föreställde att han mycket väl kunde handla konjak, men Carlsson förklarade bestämt, att det kom aldrig i fråga, att han tillät husbonden göra drängsysslorna, så att folket skulle få något att tala på sedan. Och därvid blev det.

Att köra flickorna ut på fjälltur var icke utan sina fördelar, hade den fyndige barmästaren funderat ut i förväg. Först fick man sitta på fyrhjulingen, sen hålla dem sällskap när de solade på filten och ostört prata tok och fjollas, sedan följde traktering och drickspengar. Om de istället åkte till Vilhelmina hade han tillfälle att göra lite små inköp och förhandla lite med deras leverantörer i sällskap med en snygg ung kvinna, vilket tvivelsutan skänkte en viss respekt åt deras lilla taffliga fjällanläggning.

De små utflykterna förekom dock endast någon gång i veckan och hade icke något störande inflytande på arbetets gilla gång för övrigt, ty Carlsson var nog fiffig att de dagar han var borta ge pojkarna arbete på beting, så att de skulle måla en vägg där, rensa en grusgång här och sedan vara lediga, vilket de med nöje åtog sig, ty därigenom kunde de vara fria redan på eftermiddagen. Vid sådana tillfällen, då arbetet skulle mätas ut och sedan det gjorda granskas, var det som palm piloten kom till heders och Carlsson vande sig vid att uppträda som inspektör och småningom kom arbetet att glida över på andra skuldror. Samtidigt inrättar han sig på kontoret såsom i sitt eget ungarlarum.

Tobaksrökning var redan länge sedan införd och på skrivbordet hade han dukat om bland papperen och ordnat dem i olika mappar, satt pennorna i pennställ, skaffat en matta till musen och satt riktiga märkningar på alla pärmar. Fönstret vette ut åt sjön och här satt han på raststunderna och iakttog gästernas rörelser och höll föreläsningar av sin dator-kunnighet. Om kvällarna slog han upp fönstret, lade armbågen på brädan och satt däruppe och rökte cigaretter eller en ur skjortfickan framletad cigarrstump, under det han också kunde läsa i en veckotidning, vilket gav honom nerifrån sedd ett utseende som om han vore patron själv på stugbyn.

Men när det blev skumt gick han upp på sitt rum, lade sig på sängen och rökte. Det var då som drömmarna kom, planer snarare, byggda på ännu icke inträffade omständigheter, men vilka möjligen med en liten tumning kunde komma att inställa sig.

När han så en kväll låg på rygg i sin säng och bolmade på en cigarr, för att driva ut myggen och under det att hans ögon stannat på det vita lakan, som täckte kläderna, släppte han dem och lät dem ramla ner på golvet. Som skuggan av ett led soldater såg han hela den avlidnes garderob göra flankmarsch på väggen framåt fönstret och tillbaka och han tyckte sig se den döde i alla de skepnader, som plaggen uppritade mot den rutade tapeten. Där kom han i beige manchesterkavaj och blåjeans, här kom han i svart finkostym, flaxande svarta byxor, såsom han var klädd för bröllop, begravningar och barndop, här hängde skoteroverallen som han hade när han åkte på fjället.

Carlsson blev varm under skjortan, när han tänkte sig körande på skoter över fjällen bort till grannarna, som tar emot julgästerna med marschaller vid dörren och julbelysningar i träden, kanske också ett lysande renspann med en tomte vid tömmarna, kommer in i den varma stugan, kastar av sig skoteroverallen och står där i en blänkande kostym och hälsas med glada tillrop av alla och ombeds att sitta upp, högst uppe vid kortändan av bordet, under det Norman och dom andra i personalen får stanna hemma och sköta stugbyn och alla de egna gäster som i hans fantasi skulle ha om jularna.

Föreställningarna om framtiden blev så livliga, att de fick Carlsson på benen och innan han själv visste det, hade han krupit i skoteroverallen och stod på golvet strykande muddarna med handen och det ylade i kroppen, när han kände kragen kittla mot kinden. Därpå tog han på svarta kostymen och knäppte den, ställde sin spegel på stolen och tittade efter hur kavajen satt i ryggen, stack handen innanför slaget och gick fram och åter på golvet. En känsla av rikedom spred sig från det vackra klädet, något rymligt, rundligt tilltaget, när han provande satte sig på sängkanten, låtsandes vara borta hos främmande. Under det han så satt försjunken i rusgivande drömmar, hörde han utifrån röster som glammade och när han lystrade, märkte han Idas och Normans röster flätas, falla i varann, gå sida vid sida och liksom munnas. Det stack till i honom och i ett slag hängde kläderna åter på sina galgar under lakanen och beväpnad med en nytänd cigarett gick han ner för trappan.

Strängt sysselsatt och upptagen med allvarliga framtidsplaner hade Carlsson hittills undvikit all handel med flickorna, emedan han kände huru tidsödande sådant göromål var och väl vetande att i samma ögonblick han öppnade eld åt det hållet, ingen säkerhet mera fanns att han ej skulle få en ömtålig punkt, som vore svår att försvara och att det, om han en gång blev slagen på den marken, vore det slut med anseende och myndighet.

Men nu, när den erkända skönheten utsatt sig till tävlan och segraren hade alltför mycket att vinna, kände han sig uppfordrad att begagna sporrarna och resa kam och med fast beslut att bli tuppen, gick han ut på gårdsplanen, där spelet redan var i full gång. Förargligt var det, syntes honom, att han skulle behöva möta sig med Norman just, hade det varit Gusten åtminstone, men den där lilla strunten Norman! Nå, han skulle få!

– God kväll, Ida! Började han, utan att låtsas se rivalen, vilken ofrivilligt lämnade sin plats vid staketet, som Carlsson genast intog.

Och så började han spelet, begagnande sin överlägsna talförhet, under det Ida plockade ved i vedskjulet, så att Norman inte fick syl i vädret. Men Ida var nyckfull såsom vid munskifte och hon kastade sidoord åt Norman, dem grep dock Carlsson i flykten och återsände tillkrusade och skönt bemålade.

Men den sköna, som fann behag i kampen, anmodade Norman splinta litet stickor. Innan den lycklige hann gå omkring till grindhålet, hade Carlsson redan klivit över det vassa staketet, dragit kniven ur slidan och utsett ett torrt granträ, som han splintade, lade inom ett par minuter stickorna i vedkorgen, hängde alltsammans på fingret och bar rätt in i köket, dit Ida följde och där blev han stående vid dörrposten, där han spände rygg, så att ingen kunde komma varken ut eller in. Och Norman, som icke lyckades hitta på något ärende, slog först några lovar omkring vedbacken, mjältsjukt begrundande den oförskämdes lätta framfärd i livet, tills han fann för gott att tiga och på altanen ge luft åt sin klagan i en dansbandslåt, som han smekte fram ur sitt dragspel.

De vecka tonerna från klaverets blecktungor trängde igenom kvällsluften, förbi dörrposteringen och nådde barmhärtighetens tron vid braskaminen, ty Ida erinrade sig nu, att hon måste gå till baren och ta en öl. För att förintä verkan av det trolska ”locket” öppnade han två alkoholisk ställde en framför henne och bjöd henne att sitta vid bardisken och viskade ömma ljud, i så smäktande och väljudande skala han kunde, liksom om han ville sätta ord till den förföriska musiken och neddraga solot till ett underordnat ackompanjemang, men just som de kom ut på altanen, hördes mosters rop uppe från TV-rummet. Hon kallade på Carlsson och i tonen hördes, att det var något angeläget. Först blev denne ond och tänkte inte svara, men då for den lede in i Norman och med skallande stämma gav han ljud.

– Här, moster! Han kommer straxt.

Med tusentals tysta lyckönskningar till helvetet åt den falske spelmannen måste segraren slita sig ur kärlekens armar och lämna det halv vunna bytet åt den svagare, som endast hade ett infall att tacka för sin älskogslycka.

Moster ropade än en gång och med vresig stämma svarade Carlsson, att han kom allt vad han orkade.

– Vill Carlsson kanske ha ett järn samtidigt som hon gjorde en gest mot flaskan som stod framför henne.

Carlsson ville gärna eljest ta ett järn, men i detta ögonblick önskade han allt brännvin så långt han visste, men han kunde inte neka och vid ackompanjemang av Normans ”Främling”, som segerglad och hånande rullade upp nerifrån, satte han sig i soffan. Eva var blidare än vanligt och Carlsson fann henne äldre och fulare än vanligt och ju artigare hon visade sig, desto tvärare blev han, vilket slutligen gjorde Eva nästan öm.

– Si, Carlsson, tog hon slutligen upp, medan hon hällde i spriten, det är så att dom ringde idag från en skola i Umeå att dom vill komma hit en hel klass och räkna någon sorts fjärilar och därför ville jag tala vid honom först, förstås.

Här tystnade dragharmonikan mitt i trions smältande ackord och Carlsson stelnade till och blev ouppmärksam, tuggade torrt fram några ord utan klang och utan sammanhang:

– Jaha, jäså, ja, varför då?

– Ja, det vet jag då inte, men dom vill komma i nästa i nästa vecka!

– Ja, det blir väl bra, hur många stugor vill dom hyra då?

– Ja, det vet jag då inte, kan du inte ringa och prata med dem?

Carlsson nickade med en allvarlig, min som för att visa att han förstod att det bara var han som klarade av dylika komplicerade förhandlingar. Det var tyst en bra stund tills Eva fortfor:

– Och då ville jag att Carlsson skulle om lördag ta Clara med sig och fara till byn och gå på kaféet, för jag vill att Carlsson skulle komma ut lite grann och se folk och visa sig en smula, för det är alltid gott.

– Ja, så om lördag kan jag inte, svarade Carlsson tvärt, för då ska jag ju åt Vilhelmina för professors.

Nå, för en gång skull kunde ju Norman göra skjutsen, invände Eva och vände ryggen åt honom för att slippa se hans min. I detsamma hördes dragspelet frampressa några mjuka, av pauser avbrutna satser, som tycktes avlägsna sig och förtona ute i sommarnatten.

Carlsson svettades dödsvetten, slog i sig brännvinet, kände stenar på bröstet, töcken om huvudet och en allmän svaghet i nerverna.

– Det kan inte Norman, utstötte han, Norman kan inte uträtta alla professors affärer och han är inte betrodd.

– Ja, men jag har frågat professorn, klippte Eva av och han sa, att han inte hade något om lördag.

Det var förgjort för Carlsson, Eva hade spämt honom som en mus och nu fanns inte ett håll att gå i mera.

Och han hade sina sinnen ute på flera håll, så att han knappt kunde samla sig till ett motvärn. Detta såg Eva också och hon tog sig därför till att knåda medan degen jäste.

– Hör nu, Carlsson, sa hon, han ska inte ta sig för när, om jag säger någonting åt en, för jag menar väl.

– Moster kan gärna säga vad fasen som helst, för det är mej egalt detsamma, bröt Carlsson ut, under det han hörde klaverets allt ömmare låtar försvagas ute på altanen.

– Jo, si, jag ville bara säga det, att Carlsson skulle liksom hålla sig för god att spela för flickorna, för det blir bara mackelimang till sistone, ja, jag vet, jag och känner det och det är välmening av mig, förstår Carlsson. Sådana där stadsflickor ska alltid ha en tross med karlar efter sig om det ska vara något och så ska det fjäsas hit och så ska det fjollas dit och går de i skogen med en, så går de i hagen med en ann, men till sist så tar de i alla fall en tredje, jomen, så är det.

– Ja, det ger jag hålen i, vad pojkarna ta sej te.

– Jaja, ta inte så illa upp, dristade Eva, men så en karl som Carlsson skulle tänka på te att gifta sig och då ska man inte gå och ha något drag med småjäntor och här i fjällen finns många rika damer, ska jag säga honom och är han klok och sköter sina grejor väl, så kan han komma till sitt eget, för än han tror och därför ska Carlsson inte vara enveten, utan höra vad jag säger åt honom, när jag ber honom fara till byn med Clara så ska han gott göra det. Kom han ihåg, att jag inte skulle ha anmodat vem som helst att fördas för stugbyns räkning och jag får nog pojken över mig, men så det bryr jag mig inte om, för den jag håller mig till, den stöttar jag också, lita på det.

Det började nu lugna sig i Carlssons sinne och han anade något förmånligt i att så där agera för stugbyn, men han var ännu för retad att vilja byta sin liga mot något ovisst och han kände ett behov att få något i handpenning först innan han inlät sig på affären.

– Inte kan jag åka till kaféet som jag är och inte har några snygga kläder. Slängde han ut sin rev.

– Så farligt med kläderna är det väl inte? Menade Eva, men skulle det så vara att det bara var det som felade, så kunde man väl finna någon råd.

Längre ville inte Carlsson gå i den riktningen, men lyckade även med tystnad växla ut det halvkväda löftet mot ett annat och få det därhän, att Norman skulle stanna hemma och småreparera i de stugor som studenterna skulle ha, medan Lotten gjorde Vilhelminabudet. Klockan är tre på morgonen en julidag i början av månaden. Det ryker redan ur skorstenen, den stora kaffebryggaren är påsatt, hela huset är vaket och i rörelse och i matsalen står en frukostbuffé framdukad. Inventerarna, ett gäng ungdomar från högskolan i Umeå, som kommit kvällen förut, står i klungor och pratar inne i matsalen. De flesta är så likartat klädda att den nästan ser ut som om de bär uniform. Kakifärgade vindtygsjackor med dito byxor och ryggsäckar på ryggar. Ute på altanen står håvar uppradade. En äldre kvinna som förefaller vara lärarinna dirigerade flocken till frukostbuffén. En viss förvirring uppstår då det visar sig att de flesta ungdomarna dricker te och dessutom alltid brukade börja sin dag med yoghurt och kalaspuffar. Clara letar raskt fram all den fjällfil som huset kan uppbringa, cornflakes och dessutom håller hon upp en stor skål med hjortronsylt.

Under det att frukosten intas redogör lärarinnan för uppdraget. Fjällkålsfjärilen är tydligen normalt väldigt svår att finna, men nu under den korta svärmen flyger de runt som galna. De skulle märka ut tio 100 kvadratmeter stora rutor på olika ställen på den blommiga fjällslutningen. Sen skulle de fånga alla fjällfjärilar (för säkerhets skull skulle de fånga alla fjärilar) i varje och lägga dom i särskilda burkar. När ingen mer fjäril stod att hitta skulle de räknas och släppas ut i det fria.

När hon gått igenom uppgiften och svarat på tillräckligt många frågor, såsom hur dom kunde veta att dom skulle svärma just nu, manade hon på församlingen att skynda på ut på fjället. Ungdomarna reste sig som en man och började gå ut emot altanen. Lärarinnan vände sig emot personalen och de övriga gästerna i matsalen, som även de inbjudits till inventeringen och ställt upp mangrant för det goda initiativet för fjällkålsfjärilens väl och ve. Sanningen att sägas var det nog ingen som visste vad det var för något, men det var i alla fall något nytt och annorlunda som skulle ske. Hela personalen och alla gästerna hade lovade att ställa upp, alla utom den unge handikappade mannen och Eva Flod. När det visade sig att hon nästan var den enda som inte ställde upp syntes en hel del bistra miner bland hennes personal. Hon försökte dock försvara sig:

– Herre Je', ska jag ut med ungdomarna! Nej, aldrig på tiden, aldrig på tiden! Å, ni är tokiga! Lärarinnan skyndade fram till försvar för Eva med att säga att håvarna nog inte räckte till ändå. Men Rundqvist kom straxt på att Eva hade en egen fjärilshåv. Han hade sett den på vinden någonstans.

Det fanns inte något val och under stoj och skratt springer Carlsson upp för trappan för att leta fram den och Eva efter skrikande:

– Nej, för Guds skull, han för inte gå och riva i mina saker däroppe!

Och så försvann de båda två, under högljudda och bitande anmärkningar av de kvarvarande.

– Jag tycker, faller slutligen Rundqvist in i tystnaden som uppstått. Jag tycker de dröjer bra länge! Gå och se efter, Norman, vad som hänt!

Stormande bifall uppmuntrar den ärelystne att dra på vidare:

– Vad kan de göra däroppe, måntro? Nej, det här går aldrig an, jag blir rakt orolig, vet någon människa!

Gusten blev dunkelblå om läpparna, som han tvang till ett skratt för att vara med de andra.

– Gud förlåten mina synder, tog Rundqvist om på samma ton, men nu står jag inte ut längre, utan jag för lov att gå och se efter vad de ha för sig.

I detsamma kommer Carlsson med Eva ut i matsalen och medför den sökta håven. Det är en grann en, målad med ett rött hjärtan och var en gång en gåva från Floden, som hansjälv hade gjort. Minnet av det förflutnas fröjder synes ha satt Evas friska sinne i en munter stämning och utan ett spår av sjuklig känslosamhet visade hon på hjärtat och log.

– Det var en stilig gåva till en kvinna må jag säga, sa Norman och fortsatte. Inga onödigheter som parfymer eller guldsmycken utan en rejäl håv som man kan fånga fjärilar med.

– Det må jag säga, ja det var en stilig gåva, inföll Rundqvist med samma tydliga ironi.

– Han visste hur man gör en kvinna glad minsann.

Och var och en kastade sin pinne på elden, men Eva bara myste och slog ifrån sig, höll god min och skämtade med, för att det inte var värt att bli ond. Så styrde de stegen emot fjället, där blommorna lyste i lila och rosa. Vid en första anblick syntes inte en fjäril, men tittade man ned mellan rallarrosorna kunde man ibland se både en, två och tre fjärilar på en gång.

Det blev ett väldigt springande och viftande med håvarna. De gamla stod inte ungdomarna långt efter. Visserligen var ungdomarna raskare, men de vilade sig desto oftare. Det var inte svårt att fånga en fjäril, det var däremot svårt att veta när man fångat alla i en ruta och därmed kunde räkna dom. Räkandet visade sig dessutom vara hart när omöjligt då fjärilarna vägrade att hålla sig stilla i burkarna. Framemot kvällen hade man i alla fall fått en ungefärlig siffra på antalet och kunde släppa ut dom stackars fjärilar som överlevt övningen.

Så blev det middag och så blev det kväll. Spelmannen hade kommit med sin fiol, trägolvet i matsalen var polerat. Och efter nyheterna började dansen. Ingen av skolungdomarna föreföll emellertid lokas av spelmanstonerna. De satt kvar på altanen, drack öl och betraktade utsikten på ungdomars vis.

Det blev Carlsson som öppnade dansen med Ida, som hade svart klänning uringad i fyrkant, som satt åt om midjan och visade gott om låren, så att hon stod fram som en avundad dam bland fjällflickorna, väckte de gamles fruktan och köld, men pojkarnas åtrå. Carlsson kunde ensam nya valsen och därför tog Ida honom gärna, gång på gång, sedan ett försök till trestegsvals med Norman misslyckats, varpå denne, slagen ur brädet, tog sig för det orådet att tillgripa dragspelet, både för att utgjuta sina hjärte kval och försöka en sista limsticka att fånga den granna och ostadiga fågeln, som han trott sig ha i handen för några veckor sen, men som straxt igen satt och munnades med en annan. Carlsson fann emellertid ackompanjemanget obehövt, när han enkom tingat en riktig spelman och det tungbristade dragspelet drog verkligen inte jämt med den lättfotade fiolen, utan styrde takten och bragte oordning i dansen, lockad av ett gott tillfälle att få knorva till rivalen, helst allmänna meningen om klaverets otjänlighet tycktes vara väl beredd, tog Carlsson munnen full och skrek över dansgolvet till den i ett hörn inkrupne olycklige älskaren:

– Hördu! Sätt lås för lädersäcken, du och gå ut på backen och pina vädret ur dig, om du är klöverstinn. Den allmänna meningen föll tung på syndaren, men Norman hade fått några supar i huvudet och Idas lockande leende hade trollat fram oanade krafter, så att han fann sig ohågad ge tapp vid utmaningen.

– Hördu! Härmade han Carlsson, som oförvarandes släppt lös sitt modersmål, vilket alltid hade en löjlig verkan på uppsvenskarna. Håll dig på matta djävla nolla, annars åker du fan på stryk.

Carlsson fann ännu icke ställningen så hotande, att man behövde gå till nävarna och höll sig ännu på munhuggningens oskyldigare område.

– Va i det för ena märkvärdiga svin, som ha loppor i pälsen?

– Det är väl stockholmssvin, kan jag tro! Svarade Norman.

Det stack i honom och letande ännu i sista stund efter ett oåtkomligt dråpord, gick han rakt på fienden, tog honom i västen och rök honom ut på backen.

Flickorna ställde upp sig i dörröppningen att åskåda drabbningen och det föll ingen in att söka gå emellan.

Norman var liten och satt, Carlsson var grov och utvuxen. I ett kastade han av sig västen, som han var rädd om och kämparna brakade ihop, Norman med huvudet före, som han lärt av samerna, men Carlsson tog i honom, måttade en ful spark åt skrevet och som en upprullad igelkott föll Norman i leran.

– Rallbuse! Skrek han, urståndsatt att försvara sig med nävarna längre.

Carlsson skummade och letande förgäves efter tillmälen, satte han knäet på bröstet och kindpustade den slagne, som spottade och bet omkring sig, men slutligen fick en näve lera för munnen.

– Nu ska jag skura truten ren på dig! Och med en hundlort gnuggade han den slagne så att näsan gick i blod. Men detta öppnade munnen på den av ilska fräsande Norman och nu slungade han hela sitt förråd av glåpord i ansiktet på segraren, som inte kunde hindra den besegrades tunga.

Musiken hade tystnat, dansen upphört och åskådarna gjort sina anmärkningar över ord- och nävstridens kastningar, vilken de åhört och beskådat med samma likgiltiga intresse som en slakt eller en danslek, ehuru likväl de gamla funnit Carlssons angrepp mindre regelrätt enligt gammal slagsmåls sed. Men plötsligt hördes ett skrik, som sprängde hopen och rök alla ur feststämningen:

– Han drar kniv! skrek någon, man kunde inte urskilja vem.

– Kniv! svarades i hopen. Inga knivar! Bort med kniven!

Och kämparna omringades, Norman, som lyckats få upp sin fällkniv, avväpnades och ställdes på fötter, sedan Carlsson ryckts loss ifrån honom.

– Ni ska slåss, grabbar, men inte knivas, avslutade Rundqvist drabbningen.

Carlsson tog på sig västen och knäppte den om sin sönderrivna skjorta, men Norman gick med ena skjortärmen hängande som en trasa ner åt benet. Tillygad i ansiktet, Smutsig, blodig, fann han för gott avlägsna sig bakom knuten för att icke behöva visa sitt nederlag för flickorna. Med segrarens och den starkares glada tillförsikt uppträdde Carlsson igen på dansgolvet och efter att ta fått en sup, återknöt han leken med Ida, som mottog honom med värme och nästan beundran.

Dansen gick an som ett tröskverk och skymningen hade fallit, spriten gick tag på tag och uppmärksamheten blev mindre noggrann på nästens göranden och låtande. Därtill kunde Carlsson komma ut med Ida ur matsalen och ut på ängen utan att ådraga sig någons näsvisa frågor, men just när flickan kommit över stöttan och Carlsson stod på gårdsgården, hörde han Evas röst genom halvmörkret utan att kunna se någon:

– Carlsson! Är Carlsson där! Kom han och dansa en dans med mig.

Men Carlsson svarade inte utan sjönk ner bland vegetationen tyst som en mus.

Eva hade dock sett honom och till på köpet Idas vita bh som stack fram i uringningen. När hon ropat en gång till utan svar, gick hon efter, kom över stöttan och ut på ängen. Dom låg under björkslyet i fullt mörker och hon såg endast något vitt som drunknade i det svarta och slutligen sjönk till botten av den långa tunneln. Hon ville springa efter, men i detsamma hördes nya röster vid stöttan, en grövre och en mera klingande, men båda dämpade och, när de kom närmare, viskande. Gusten och Clara klev över gårdsgården, som knakade under pojkens osäkra steg och lyftad på två starka armar hoppade Clara ner. Eva gömde sig buskarna, medan de arm om liv tågade åter, dansande fram halvsjungande, kyssande, så som hon också en gång dansat, sjungit och kyssts. Återigen knakade det i stöttan och två av studenterna kom hand i hand och just när hon stod högst uppe på gårdsgården, röd i hyn av dansen och med ett övergivet läte, som visade alla de vita tänderna, satte hon de båda armarna i kors bakom nacken, som om hon ville falla och med ett lösfläppt flåsande skratt och spärrade näsborrar kastade hon sig handlöst ner i armarna på pojken, som tog emot henne med en lång kyss och tog henne in i mörkret.

Den gamla stod bakom björkslyet och såg par om par komma, gå, komma igen, som i hennes ungdom och gammal eld flammade upp, gömd under två års aska.

Under tiden hade fiolen så småningom tystnat, det var över midnatt, men det märktes inte mycket på himmelens färger. Surret från folket blev mera däst och några enstaka hurrarop ute från ängen angav, att danssällskapet skingrat sig, att sängen pockade på. Hon måste fram och säga god natt. När hon kom upp på gårdsgården, förtunnades mörkret så att lövets grönska kunde skönjas, då fick hon se Carlsson och Ida komma gående hand i hand, som om de vore förälskade. Skamsen att bli träffad här i ute på ängen utan anledning därtill, vände hon och skyndade över stöttan för att hinna hem, innan folket hade givit sig av. Men på andra sidan stöttan stod Rundqvist och slog ihop händerna, när han fick se Eva, som gömde ansiktet i händerna för att icke visa att hon skämdes:

– Nej, Herre Jemine, har moster också varit i hagen? Å jag säger det ja, ingen är då att lita på mer.

Hon hörde inte mer, utan halvsprang uppåt huset där man letat efter henne och där hon nu mottogs med ihållande hurrarop, handskakningar, tack för god fögnad och god natt.

Och när allt blivit tyst igen och rymmarna blivit framhojtade ur hagar och ängar, dock utan att anträffas alla, gick den gamla till sångs, men låg länge vaken och lyssnade, om hon skulle få höra Carlsson gå upp för trappan.

Sommaren var till ända och den hade varit god. Satsningen på att profilera stugbyn hade inte bara lett till något fler gäster än vanligt utan den hade framför allt gett dem gäster som stannat betydligt längre än de två-tre dagar som annars var brukligt. Det nya klientelet hade dessutom spenderat betydligt mer pengar på det som stugbyn kunde erbjuda i form av mat, dryck, åkturer på fjället och bastubad.

– Han har lyckat den hålen! Sade Gusten om Carlsson, vilken man icke utan en del orsaker tillskrev det ökade välståndet.

Det var älgjakt och alla karlarna utom Carlsson var i kronoskogen, när professors familj skulle resa in till konserthusets öppnande.

Carlsson hade också åtagit sig packningen och gick med blyertspennan bakom örat hela dagen, drack öl på verandan, på bryggan, i lobbyn. Här fick han en halvfull flaska konjak, där en halv kartong rödvin och en kartong blandade kex, franska ostar, örökta cigarrer, allt som ej kunde medföras eller ansågs obehövt, det föll så många smulor från den rikes bord och man kände allmänt, att man kom att sakna de avresande, från Carlsson, som skulle gå miste om sin käresta, ner till katten och byrackan, som icke längre fick söndagsmat från herrskapets kök. Minst bittra var Clara och Lotten, som oaktat att de fått mycket dricks för allehanda tjänster, som att tvätta eller laga någon speciell sorts maträtt, likväl kände att deras vår skulle komma igen, bara hösten avlägsnade de svåra medtävlarskorna på kärleksmarknaden.

Om eftermiddagen, när en helikopter kom för att hämta herrskapet, var det stor uppståndelse, ty aldrig hade en helikopter landat där förut. Carlsson anförde landningen och kommenderade och orerade, under det att helikoptern blev större och större. Men här hade han givit sig ut på en is, som ej kunde bära honom, alldenstund flygväsendet var honom främmande och just i det stolta ögonblicket, då medarna tog mark och han i Idas och herrskapets åsyn skulle visa sin kunnighet, blåste vinden från propellrarna bort både hans keps och hans blyertspenna. Han tappade fotfästet och gjorde några danssteg och föll under en skur av ovet från piloten och en salva hänskratt från publiken. Ida vände sig bort, ond över sin hjältes drumliga uppträdande och gråtfärdig av skam på hans vagnar. Med ett kort adjö lämnade hon honom slutligen vid landgången och när han ville hålla hennes hand och språka om nästa sommar, om sms-ning och mobilnummer, drog piloten på rotorerna, så att han ånyo höll på att tappa balansen samtidigt med att piloten röt åt honom:

– Stick iväg nu så att jag inte gör köttfärs av dig.

En ny skur av sårande tillmälen haglade över den olycklige älskaren, innan han kom ut ur riskområdet. Helikoptern lyfte och drog emot väster och som en hund, vars herre reser bort, sprang Carlsson efter, hoppande på stenar, snavande på rötter, för att hinna ut på udden, där han hade sin bössa gömd bakom en buske, för att kunna ge salut. Men han måtte ha klivit med rasande hen ur sängen, ty när han kom fram, just innan helikoptern skulle komma ur sikte och han med bössan lyftad i luften skulle fyra av, klickade skottet. Kastande bössan i gräset tog han av sig kepsen och viftade, sprang i stranden och svängde sin blåa keps, hurrade och flåsade, men ingen svarade från helikoptern, icke en hand lyftes, inte en keps rördes. Ida var försvunnen!

Därpå kom han tillbaka till parkeringen. Han såg hela upptåget igen, hur han dansat som en pajas, hörde skrattet och ovetet, erinrade sig Idas kalla, förlägna blickar och handtag kände ännu oset av flygbrännset. Helikoptern hade kommit hit ut i hans blivande rike och medfört rikemansfasoner, som föraktade honom, som i ett ögonblick störtade honom från hans stegen, på vars pinnar han redan klättrat ett gott stycke och, här klack det i halsgropen, fört bort hans sommarlycka och sommarglädje.

Det vart honom kusligt ett ögonblick och han tänkte på, att om han allvarsamt ville vinna sin käresta, så måste han dit. Inte bara det, han måste få ett jobb där också, för Ida hade sagt att hon ville bo i Umeå eller åtminstone aldrig på landet.

Bäst han stod där började han frysa som om det var kallt, himlen verkade med ens mörkare och han fick en föräning om hösten. Kanske var det inbillning, kanske inte. Men det var nog dags att vända hemåt och med bössan över axeln vandrade han mot huset.

Vägen gick under björkarna uppöver en bergknalle och över den hängde ännu en högre gråstensvägg bevuxen med granar och som han aldrig besökt. Lockad av nyfikenhet klättrade han upp mellan lingonris och slysnår och stod snart uppe på en gråstenshäll, på vilken ett skoterledsmärke var upprest. I solnedgången låg stugbyn nedanför utbredd i en enda rundblick, med liftar, bilar och stugor och sen sjön och i bakgrunden reste sig fjället. Det var ett stort stycke av den sköna jorden och husen, sjön, liftarna allt kunde bli hans, om han ville räcka ut handen, den ena bara och dra tillbaks den andra, som sträckte sig efter fåfänga och fattigdom. Det behövde ingen frestare stå bredvid och tigga om knäfall inför denna tavla, rosenfärgad av en sjunkande sols trolska strålar, där blå vatten, gröna skogar, brungula sluttningar, röda stugor blandades till en regnbåge, som skulle dårat mindre skarpa förstånd än en bartenders.

Retad av den trolösa avsiktliga försumlighet, då hon på fem minuter kunnat glömma det sista lilla löftet att vifta avsked åt honom, sårad, som om han fått smaka käppen, av de övermodiga snobbarnas glåpord, fattade han sitt beslut att gå hem, göra ett sista försök eller två med att pröva det falska hjärtat, som kanske glömt honom redan och sedan ta för sig vad tagas kunde utan att stjäla.

När han kom till parkeringen och såg de två stugorna vid sjön, gardinerna nere, tomflaskor och sopsäckar skräpa utanför, så slog det klunk i halsen, som om han svält äppelbitar på tvärn och efter att ha hopsamlat sina minnen av de utflyttande sommargästerna i en säck, smet han tyst och försiktigt upp på sin kammare. Sedan han gömt sina skatter under sängen, satte han sig vid skrivbordet, tog fram papper och penna och gjorde sig ordning att skriva brev. Första sidan skvalade ut i en enda bred ordström dels ur egen fatatur, dels ur dikter som han hört här och där och som hade gjort starkt intryck på honom.

”Kära älskade vän, började han. Ensam sitter jag nu på min lilla kammare och längtar alldeles vådligt efter Ida, nog minns jag som igår när Ida kom ut hit. Det var när som vi rödfärgade stugorna upp emot fjället och städade bort det sista skräpet från slalombackarna. Och nu är det höst, så pojkarna är ute efter älgarna i skogen, jag skulle inte så mycket fråga efter det, om inte Ida hade rest sin väg och inte ville hälsa efter sig från helikoptern. Det är tomt som ett hål efter Ida i kvällen och sorgen är tung. Då, på dansen minns Ida vad Ida lovade? Jag minns det nog som om jag skrivit upp det, men jag är också sån att jag håller vad jag lovar, som inte alla är i stånd till, men det är detsamma det och jag frågar inte så noga efter hur människorna är. Men den jag håller av, den glömmar jag inte, det ska jag säga.”

Saknadens sorg hade nu lagt sig och bitterheten stack fram, så kom fruktan för okända rivaler, för stadens frestelser, som Rex och alla de andra uteställen Umeå hade att erbjuda. Och känslan av sin egen oförmåga att förebygga befarade syndafall grep han ett grepp i de ädlare känslorna, men strax sprutade gamla minnen från kroglivet i Stockholm fram. Han blev högstämnd, sträng, sedlig och en straffande hämnare, genom vars mun en annan (med stor bokstav!) talade:

”När jag tänker hur Ida nu går ensam i den villande stan, men icke mer har en stödjande hand, som kan vända faran och frestelsen från Ida. När jag tänker på alla de syndliga tillfällena till fall och fördärv, som gör vägen bred och minnet kort, så känner jag ett stygn i mitt hjärta. Jag känner det som om jag gjort orätt inför Gud och människor att jag lämnat Ida i syndens garn, jag ville varit som en far för Ida och Ida skulle tryggt kunnat lita till gamle Carlsson som till en riktig far.”

Vid orden ”far” och ”gamle Carlsson” blev han mycket vek och erinrade sig sista begravningen han övervarit.

”En far som alltid har överseende och förlåtelse i hjärtat och på läpparna, vem vet hur länge gamle Carlsson (han älskade redan ordet!) får vandra här, vem har sett om ej hans dagars tal äro räknade såsom vattendropparna i sjön eller stjärnorna i luften, kanske innan man vet ordet av ligger han som torrt hö, men vi ska hoppas och bedja att en för leva ännu den dag, då blomstren gått ut på marken och turturduvan låter höra sig i vårt land, då är det en ljuvlig tid för mången som nu klagat och suckat.”

Här ville han lägga till någon referens till en låt som Ida gillade, men han kunde inte komma på varken vad den hette eller hur texten löd, men Clara ropade till kvällsmat, så att han måste klämma till med något och så det blev en gammal psalmvers som han kom ihåg från söndagsskolan:

”De boningar i öknen äro ock feta, så att de drypa och högarna äro allt omkring lustiga, hjordmarken är full med får och dalarna stå tjockt med säd, så att man glädes därvid och sjunger.”

När han läst igenom det, fann han en lycklig anspelning på lantlivets företräden för stadslivet och som det var den ömma punkten, beslutade han icke vidröra den mer, utan låta halvkväden visa tala för sig själv.

Därpå funderade han över vad han skulle skriva mer, kände sig hungrig och trött och kunde icke dölja för sig att när allt kom omkring, det var detsamma vad han skrev, för Ida var nog borta hon innan våren kom.

Därför undertecknade han sig ”Innerligt trofaste och tillgivnaste” och gick ner i köket att äta middag. Det hade blivit mörkt och tagit till att blåsa. Orolig kom Eva och satte sig vid bordet, där Carlsson ensam hade slagit sig ner och tänt ett ljus.

– Carlsson ska ha en sup brännvin i kväll, sade Eva, jag ser att han behöver det.

– Åja, det var jämt sjå att få ombord saken så, svarade Carlsson.

– En får väl veta nu, menade Eva och gick efter timglaset. Men var en faslig att blåsa i denna kväll och på osten gör han också. Hur ska pojkarna reda sig i jaktkojan i natt.

– Ja, så det kan jag inte hjälpa, vädret rår en inte på. Men i nästa vecka ska det nog bli vackert, för då tänker jag köra till Umeå för att själv tala med restaurangrossisten.

– Såå, ämnar Carlsson det?

– Ja, jag tycker att vi inte får rätt pris på maten och något fel är det någonstans, var det nu sitter.

Eva plockade på bordet och tänkte nog det var annat ärende till Umeå än matpriserna.

– Hm! Sa hon, Carlsson är väl så artig och hälsar på professorn då?

– Jo, det gör jag nog, om jag för tid, för han har glömt en oljerock här.

– Fasligt hyggliga människor var det i alla fall... Vill inte Carlsson en halv?

– Tack så mycket, moster! Ja, det var rart folk och jag tror nog de kommer igen, efter vad jag kunde höra på Ida åtminstone.

Det var med ett stort nöje han uttalade namnet och han uttalade i det med hela sin överlägsenhet. Eva kände också sin underlägsen, sitt bråddjupa undertag och det steg en glöd upp på kinderna och brand i ögonen.

– Jag trodde det var slut mellan honom och Ida, halvviskade hon.

– Nee vars, det är nått kvar ännu, svarade Carlsson, som mycket väl visste hur han halade in sin rev och att något satt på kroken.

– Ska ni gifta er då?

– Mätte väl det, när tider blir, men jag ska väl höra mig åt om någon tjänst i stan först.

Det räck i hennes något fårade ansikte och händerna plockade, plockade som en febersjuk på ett lakan.

– Han tänker gå ifrån oss då? Vågade hon fram med darrande, torkad stämma.

– Någon gång ska jag vi tala därom, svarade Carlsson. Förr eller senare ska man ha sitt eget, för slita ut sig åt andra gör man inte gärna för länge.

Clara hade kommit in i köket och Carlsson fick en hastig ingivelse att narras lite med henne.

– Nå Clara, är ni inte mörkrädda att ligga ensamma i natt när pojkarna är borta? Kanske ni vill att jag skall komma ner och hålla er sällskap?

– Åh det behövs inte alls! Svarade Clara.

Det blev ett ögonblicks tystnad i köket. Man hörde utifrån hur stormen rusade utanför, räck livet av björkarna, skakade gårdsgårdarna, riste i flöjlar och takplåtar. Ibland kom en vindstöt tryckande genom ventilationen och man hörde ytterdörren och fönstren slå emot karmarna. Plötsligt gav rackan skall ute på backen och skallet avlägsnade sig, som om hunden sprungit någon till mötes hälsande eller hotande.

– Gå och se efter vem det kan vara, sa är han snäll, sade Eva till Carlsson, som genast steg upp.

Kommen ut i dörren, såg han endast ett mörker så tjockt att det kunde skäras med kniv och vinden tog emot honom med en pust, sa att håret stod som ärtris kring huvudet. Han lockade på hunden, men skallet gick redan långt borta och lät numera muntert igenkännande.

– Det kommer främmande sa här dags, sade han till Eva, som ställde sig i dörren, vem kan det vara? Jag ska vi gå och se efter. Kan Clara ge mig en ficklampa och min mössa!

Han fick ficklampan och stretade emot blåsten ut emot liftarna, följde skallet och kom in i grandungen, som skilde pisterna från myren. Skallet hade tystnat, men mellan de susande och knakande furorna hörde han steg av klackjärn mot bergshällen, brakande grenar, som knäcktes av någon, som letade sig väg, plums i vattpussar, svordomar svarande på hundens läten.

– Hej! Vem är där? Ropade han.

Pastorn! Svarade en rostig stämman och i detsamma såg Carlsson en kvast av eldgnistor, som slogs av ett klackjärn mot en sten och ur ett snår kom en liten bredlagd man med ett grovt, väderbitet ansikte inramat i ett par vilda gråkindskägg och livat av små vassa ögon under bryn som av viggmossa.

– Det var ena helvetes vad blött ni har här! Grälade han till hälsning.

– Ni Herre Jessus, är det pastorn, som är ute i detta hundväder! Besvarade Carlsson. Vad gör ni här? Aktningsfullt sin själasörjares välkomstförbannelser.

– Det är det är det här förbannade vädret som fick ner motorcykeln i diket.

Eva hade gått lampskenet till mötes ut på altanen och när hon kände igen pastorn, blev hon glad och bad honom vara välkommen.

Eva ville föra honom in i köket, men han föredrog spiselden i lobbyn, där han kunde bli torr. Värmen och ljuset tycktes emellertid bekomma pastorn mindre väl, ty han grinade illa med ögonen, som om han ville morgna sig, under det han drog av sig de vita läderstövlarna.

Carlsson hjälpte honom under tiden av med skinnstället och snart satt prästen i en skoghuggarskjorta och i strumplästen framför bordshörnet, som Eva dukat med kaffegrejor. Den som icke känt pastor Nordström, skulle aldrig ha gissat, att denne skinnknutte besatt ett andligt ämbete, så hade trettio års fjälliv förvandlat den fordom ganska fina kapellpredikanten, när han kom ordinerad från Uppsala. Ytterst knapp lön hade nödgat honom ta sin bärgning ur sjön och skogen och där ej dessa räckte, måste han vädja till sina församlingsbors goda vilja, vilken han genom ett sällskapligt sätt, härmat efter omgivningen, måste hålla vid liv. Men den goda viljan visade sig mest i kaffe och brännvin, som måste förtäras på stället och sålunda icke kunde öka prästgården välstånd, men snarare inverka ofördelaktigt på förmånstagarens fysiska och moraliska tillstånd. I synnerhet som fjällkarlarna, vare sig av dyra erfarenheter om hur i fjällnöd Gud endast hjälpte den som hjälpte sig själv, eller av en inneboende oförmåga att sätta en hastigt uppkommen snöstorm i sammanhang med Habsburgska bekännelsen, icke kunde få något vettigt ut av det lilla träkapellet som de låtit bygga, mer än att man där man träffade bekanta, gjorde upp affärer och hörde skvaller. Pastorn den enda lokala myndighet, med vilken man kom i beröring, helst det inte fanns någon polis på mindre än tio mils avstånd och aldrig inkallades i rättssaker, vilka man och man emellan gjordes upp med några danska skallar eller en flaska brännvin.

Pastorn hade nu, som sagt, givit sig ut på en resa med motorcykeln, för något besök i Vilhelmina kommit i ljus och värme, dragit av sig skinnkläderna och fått plats i soffan. Inte ett spår av andlighet kunde mera ses i denne från spiselden och två vägglampetter upplysta skepnad, en korsning av bonde och renskötare. Den förr vita handen, som vänt bokblad i hela sin ungdom, var brun och barkig med gula leverfläckar av kyla och solbränna, naglarna var halvättna, svartkantade av beröring med jord och redskap.

Han tog upp ett cigarettpaket ur byxfickan och under allmän aktningsfull tystnad knackade han det mot bordskanten, så att en cigarett stack fram ur paketet. Men handen var osäker och manövern gick icke regelrätt, alltför omständligt för att icke väcka oro.

– Hur är det med pastorn i kväll, han är inte riktigt rask, tror jag? Kom Eva emellan.

Pastorn lyfte det nerfallna huvudet, såg sig omkring uppåt takbjälkarna, som om han letat efter den talande.

– Jag? sade han och fumlade med cigarett för att få in den mellan läpparna. Därpå ruskade han på huvudet, som om han ville vara i fred och försjönk i svårmodiga tankar utan bestämd form.

Carlsson, som såg hur det stod till, viskade åt Eva:

– Han är inte nykter! Och anseende sig böra inskrida, tog han kaffepannan och slog upp i pastorns kopp, ställde brännvinsflaskan och ett nubbeglas bredvid och med en bugning bjöd honom att hålla till godo.

Med en förkrossande nick lyfte den gamle sitt gråa huvud, som om han ville skrämman slag på Carlsson och skjutande koppen ifrån sig med vämjelse, spottade han ut:

– Är du hemma här, du, dräng? Och därpå vände han sig till Eva:

– Ge mig en kopp kaffe, madam Flod!

Och så försjönk han en stund i djup tystnad, manne erinrande sig forna dagars storhet och den tilltagande bristen på respekt för honom.

– Djävla dräng! Fräste han än en gång ut och få hit motorcykeln!

Carlsson försökte med smicker, men avklipptes genast med:

– Vet du, vem du är?

– Gusten och Norman är ute för att jaga älg, dom skulle komma hem i morgon kväll. Hoppas dom inte är långt ute i skogen.

– Å strunt, de reder sig nog, dom sitter väl i kojan nu! Dristade pastorn.

– Säg inte det, pastorn! Se hur det gick för er, men de kommer väl ifrån saken, så.

— Ja, ser madam, är de så inrättade, att de åker hem över fjället i det här vädret, så kan inte själva fan hjälpa dem! Men säg nu, madam Flod, vad är det för prat, som löper här om henne, att hon tänker på till att gifta om sig? Är det sant, det?

– Å, kors i alla mina dar, brast Eva ut, säger man det? Ja, så det är då vidrigt, vad folk kan sätta till och prata, när det bär sta!

– Ja, ja, mig gör det inte för när, återtog pastorn, men är det så som man säger, att det gällde drängen, så vore det synd för pojken skull.

– å, det är ingen fara åt pojken och sämre styvfar har mången fått.

– Jaså, det är så därän i alla fall, kan jag höra. Brinner det så fasligt den gamla kroppen, att hon inte kan hålla sig längre? Nä, nä, köttet vill ha sitt, hihihhi!

– Vill inte pastorn vara så god och ta en sup? avbröt Eva, som blev ängslig över den kärleksfulla ton samtalen började antaga.

– Tack, madam, som är så god! Tack! En liten möjligen, kanske! Men jag skulle i säng också och tänker väl, att ni inte har bäddat åt mig än?

Lotten skickades att bädda i gästrummet.

Pastorn gäspade så stort och kliade den ena foten mot den andra, for med handen över pannan uppåt den nakna skulden, som om han ville stryka bort namnlösa bekymmer, allt under det huvudet sjönk i korta, knyckiga avsatser ner mot bordsskivan, där slutligen hakan fick stöd.

Eva, som såg vart det lutade, gick fram och lade handen varligt på hans axel och klappade honom sakta och bad med bevekande röst:

– Pastorn lilla! Få vi inte ett lite ord i kvälls, innan vi gå i säng? Tänk på Gusten och Norman, som är ute på fjället.

– Ett lite ord, var det ja! Ja! Ge mig boken då!

Eva gick iväg till kontoret och kom tillbaka med en svart bok med ett guldkors på, som hon bar varligt som ett varmt bröd på sina båda händer sköt sakta bort koppen framför pastorn, torkade en plats med en disktrasa och lade den heliga skriften framför det tunga huvudet.

– Pastorn lilla, viskade Eva, under det att blåsten dundrade i skorsten, boken är där nu.

– Bra, bra, svarade pastorn liksom i sömnen, räckte ut armen utan att lyfta på huvudet, trevade efter kaffekoppen och fick fingret mot greppet, så att den stöttes omkull och kaffet rann i två bäckar över bordet.

– Ojdå oj, oj, klagade Eva och räddade undan boken, det här går aldrig väl, pastorn är sömnig och ska gå och lägga sig.

Men pastorn snarkade redan med armen vilande på bordsskivan och långfingret sträckt till en fånig gest, som om det pekade mot ett osynligt mål, ouppnåeligt för ögonblicket.

– Vad i Herrans namn ska vi ta oss till för att få honom i säng? Jämrade Eva till flickorna, rådlös hur hon skulle få den sovande vaken, tv hon visste, vilket förfärligt sinne han hade när han druckit och blivit väckt och ha honom kvar i lobbyn gick inte an om någon av gästerna skulle råka se honom. De tre kvinnorna gick som råttor kring katten för att skaka på honom, men ingen vågade.

Emellertid hade spiselden slocknat av, vinden pressade genom fönsterrutor och otäta fönster och gubben, som satt i strumplästen, måtte ha blivit kall, ty ett, tu, tre lyftes huvudet, munnen öppnades på vid gavel och tre anskrin, som när räven ger upp andan, kom kvinnorna att haja till.

– Jag tror jag nös, sa pastorn, vred på kroppen och släppte ner huvudet emot soffans armstöd och med händerna knäppta över bröstet somnade han in i en lång suck.

Inte heller Carlsson, som kommit tillbaka, vågade röra vid honom.

– Ge honom en kudde bara och kasta ett täcke över honom så sover han till i morgon, beslutade han med något som kunde tolkas som ett hånfullt leende över läpparna.

Alla gick till sitt och snart sov hela huset.

Följande morgon, när madam Flod steg upp för att väcka, var pastorn borta. Stormen hade lagt sig något. Kalla vita höstmoln tågade från osten upp över fjället och mellan dem var himlen friskt blå. Vid åttatiden började Eva sina vandringar neråt liftarna för att se om någon fyrhjuling skulle synas ute på fjället. På vägen syntes en bil i fjärran.

Det blåste kallt, vinden pinade i ögonen och Eva gick in i skogen. Trött på att vänta tog hon sig till att plocka lingon, för hon kunde inte vara sysslolös, utan måste ha något att fördriva oron med. Sonen var ändå det käraste och hon hade icke varit hälften så bekymrad den där kvällen, när hon stod vid hagstöttan och såg ett annat dunkelt hopp försvinna in i mörkret. Men i dag var pojken ändå mera längtad, för hon kände på sig, att han skulle kanske snart gå ifrån henne. Pastorns ord i går kväll och pratet hade tänt på krutet och snart skulle det säga puff! Vem som kom att sveda ögonbrynen, var inte avgjort, men att det skulle hända någon, det var antagligt.

Hon gick så och knallade sakta hemåt och kom upp på björkbacken. Det sorlade nere bakom huset och när hon kom över det lilla backkrönet såg hon hur människor rörde sig kring parkeringen, talade i munnen på varann, förhandlade, utredde, tvistade. Det hade tilldragit sig något medan hon var borta, men vad?

Oron jagade upp nyfikenheten och hon spjånade ner för backen för att bli slug på vad som hände. Kommen ner till parkeringen såg hon släpet till fyrhjulingen. De var alltså hemma. Normans röst var tydlig när han utlade förloppet:

– Han gick till botten som en sten och så kom han upp igen, men då fick han döden rätt igenom vänstra ögat och det var rakt som att skjuta i bullseye.

– Herre Je, är han död? Skrek Eva och rusade fram mot dom, men ingen hörde henne för Norman, som fortsatte liktalandet.

– Och så fick vi tag i honom i forsen.

Eva hastade stegen än mer men snavade och föll ner för den sista biten av baken. Ingen tog emellertid notis om detta då de tittade ner i släpvagnen.

– Är han slut? skrek madam Flod allt vad hon förmådde, är han slut?

– Slut som en död hund!

Eva kom på fötter och ner till parkeringen, där såg hon Gusten liggande barhuvad och framstupa i släpkärran, men han rörde sig och under honom syntes en stor luden kropp.

– Är det du, mamma? Hälsade Gusten utan att vända sig om. Sicken en vi ha fått fatt i! Eva gjorde stora ögon, när hon fick se ett så ståtligt rådjur, som Gusten höll på att dra skinnet av. Rådjur fick de visserligen icke varje dag och köttet var gott och skinnet kunde de sälja till turisterna, men älgar var då angelägnare och hon såg inte en tillstymmelse till älg i släpet, blev därför något förstämnd och glömmade både den återfunne sonen och det oväntade rådjuret, utbrast hon i förebråelser:

– Nå, men älg då?

– Ja, den var inte god att komma åt, svarade Gusten och älgkött har vi då i frysen, men rådjur för man inte alla dar.

– Ja, så säger du alltid, du Gusten, men det är stor skam att vara borta i tre dar och inte komma hem med något älgkött. Vad ska vi då göra viltgrytan av, tänker du?

Men hon fick intet medhåll, för älg hade man fått nog av och dessutom hade jägarna genom sina märkvärdiga berättelser om jaktäventyret dragit all uppmärksamhet åt sig.

Då, passade Carlsson på och högg sig ett stycke av åtalet:

– Hade vi inte baren, så skulle vi inte få in mycket på förplägnaden av gästerna?

Den dagen blev intet annat gjort, för röken skulle eldas på med ved och enris för att göra rökta renbogar och det stektes och kokades i köket och dracks kaffe och på södra väggen spändes skinnet upp som ett segertecken och det besiktigades och förevisades och alla klintrogna skulle sticka fingerarna i skothålen och höra, hur dom sett det, var det hade gått upp på stenen, vad Gusten sa åt Norman i sista ögonblicket, när skotten skulle gå och huru slutligen den döde uppfört sig i sista stunden, när han ”klipptes som ett träd”.

Carlsson var ingen hjälte i de dagarna, men han brynte i hemlighet sitt stål och när älgjakten slutligen var till ända, satte han sig vid ratten och for till Umeå med Norman och Lotten.

När madam Flod kom ner till bryggan för att ta emot de hemkomna stadsresarna, var Carlsson mycket kärvänlig och undfallande, så att Eva strax märkte, att något kommit emellan.

Efter kvällsmaten skulle han sitta ner i tv-soffan och berätta. Eva visade till och med sån uppmärksamhet att hon stängde av TV:n. Men det gick trögt och drängen syntes inte alls hågad lämna något ifrån sig, men Eva släppte honom inte för mindre än att han klämde fram med en reseberättelse.

– Nå Säg nu, Carlsson, mjukade hon, han var väl uppe hos professors, kan jag tro?

– Ja, jag var uppe ett ryck förstås, svarade Carlsson, synnerligen obehagligt berörd av minnet.

– Nå, hur mådde de?

– Jo, de hälsa så mycket till alla på stugbyn och de var mycket artiga och bjöd på frukost. Det var fasligt schangtilt i våningen och vi kom bra överens.

– Nå, så vad fick han för gott då?

– Å, vi åt hummer och drack champagne.

– Nåå säg Carlsson, han såg väl flickorna också?

– Ja vars, svarade Carlsson frimodigt.

– Och de var sig lika, kan jag tro?

Det var de nog inte, men det skulle ha roat Eva för mycket och därför svarade Carlsson inte på det.

– Ja, de var nog så snälla och vi var på Rex till kvällen och roade oss och så bjöd jag på getingar. Det var, som sagt, mycket roligt.

Men nu var det i själva verket inte alls roligt och saken hade skett på ett helt annat sätt. Så nämligen, att Carlsson blivit mottagen i köket av en annan tjej och fått en kopp kaffe, för Ida var borta. Därpå hade professorkan kommit ut och hälsat och sagt åt tjejen, att det skulle tas hem hummer till kvällen, för det kom en främmande och så hade hon gått iväg. Blivna ensamma, var tjejen först något stel, men hur Carlsson satt och menade, så fick han ur henne, att Ida hade mottagit hans brev och läst det högt en kväll, när hennes fästman var där och de satt i köket och drack öl och rensade kantareller. Och de hade gapskrattat så de kunde dö och fästmannen hade läst om brevet två gånger högt som en präst.

Allra roligast hade de haft åt ”gamla Carlsson” och hans ”sista stunder” och när de kom till det där om ”frestelser och villovägar”, hade fästmannen, han var lastbilschaufför, föreslagit, att de skulle ut och festa på Rex och då hade de gått dit och blivit bjudna på getingar. Antingen nu hennes berättelse rört upp Carlssons sinne och skakat om minnena, så de kommit i oordning eller han så livligt önskat sig i lustigkurrarnas kläder att han satt sig in i dennes angenäma ställning som värd, förväxlat sig med den hummerätande okände, druckit fästmannens champagne, nog av, han framställde sakförhållandet för Eva som han gjorde och med åsyftad verkan, vilket var huvudsaken. Och när det var gjort, kände han sig lugn att skrida till anfall. Pojkarna var på vift, Rundqvist hade lagt sig och flickorna hade slutat för dagen.

– Vad är det för prat, som gör i socknen här och som jag hör igen överallt? Började han.

– Vad pratar man nu igen? Frågade Eva.

– Åh, det är det gamla, om att vi ska tänka på att gifta oss.

– Äsch, det ha vi hört nu så länge.

– Ja, men det är ju alldeles orimligt att folk kan säga sådant som inte är. Jag kan då rakt inte förstå sådant, inspårade Carlsson.

– Ja, vad skulle han som är unga, raska karlen göra med en gammal kärring som jag?

– Å vad det beträffar med åldern, så har det ingen fara. För jag säga för min del, att skulle jag en gång tänka på att gifta mig, så skulle det inte bli med en slinka, som ingenting kan och ingenting vet, för se moster, lustan är en sak och gifta sig en annan, lustan, den världsliga lustan förgår som en rik och tro och loven är som en tugg snus, när det kommer en annan, som kan bjuda på cigarr. Men sådan är jag, moster, den jag gifter mig med, den håller jag loven med och så har jag jämt varit och den, som kommer och säger annat, den säger ljug.

Eva spetsade öronen och började misstänka ugglor i mossen. Nå, Ida då, ska det inte bli allvar av med henne och Carlsson? Försökte hon.

– Ida, ja, hon är nog bra för sig och ville jag bara räcka ut pekfingret, så hade jag henne på mig, men se moster, hon har inte det rätta sinnet, hon är världslig och fåfäng och jag tror hon helst går på orätta vägar. För resten, jag börjar bli gammal, ska jag säga och har inte lust fjollas längre, ja, jag säger rakt ut, att skulle jag tänka på till att stadga mig, så skulle jag ta en äldre, förståndig människa, någon som hade rätta sinnelaget. Se, jag vet inte hur jag ska säga riktigt, men moster kanske förstår mig, för moster har det rätta förståndet, ja det har hon.

Eva hade slagit sig ner vid bordet för att bättre kunna förstå Carlssons krumbukter och passa på att säga amen, när han väl fått fram ett.

– Nå, men säg, tog hon upp en ny ända på härvan, har då inte Carlsson tänkt på änkan i åvassa, som sitter där så ensam och inte begär än att gifta om sig?

Åh hon, neej, så jag känner henne nog för resten, men hon har inte det rätta sinnelaget. För si, det som ska ta mig, den ska ha sinne för pengar och inte gå efter utvärtes åthävor och granna klädtrisor för sådan är inte jag och den som känner mig rätt skulle inte kunna säga något annat.

Skinnet tycktes vara utdraget kring alla kanter och någon måste säga ordet, medan det var möjligt.

– Vem har Carlsson tänkt sig med då? Frågade Eva i en djärvt framstöt.

– Tänkt och tänkt! Man tänker hit och tänker dit, jag har inte tänkt alls ännu, men den, som tänkt något, han talar, jag tiger jag, så man inte sen ska komma och säga att jag har lockat någon, för det är inte mitt sinnelag.

Eva visste nu inte riktigt, var hon var hemma, men hon måste känna sig för en gång till.

– Ja, men käre Carlsson, om han har Ida i tankarna, så kan han ju inte gå och tänka på någon annan på fullt allvar.

– Ida, hm, den rackarns rävhonan, nej, den vill jag inte ha, om de kasta'na efter mig, nej, bättre upp ska det vara och kläderna på kroppen ska hon rå om åtminstingen och har hon lite till, så är det inte ont i det, fast jag inte är nån snåljåk, för sådan är jag och det är mitt sinnelag.

Nu hade man kört och vänt så många gånger, att det var fara bli sittande, om Eva inte knuffade på.

– Nå, Carlsson, vad skulle han säga, om vi skulle ha vårt tillsammans?

Carlsson slog ifrån sig med händerna, som om han genast från första ögonblicket ville jaga bort alla misstankar om en sådan slughet.

– Nej, så det kommer då aldrig i frågan! Bedyrade han. Det ska vi aldrig tala om, än mindre tänka det. Nog vet jag vad folket skulle säga alltid, att jag hade tagit henne för guldets, men sådan är inte jag och det är inte mitt. Nej, aldrig på tiderna ska vi tala om den saken mer. Lova mig moster och ta mig i hand (här räckte han ut sin hand), att vi aldrig talar om den saken mer! Ta mig i hand på det!

Men Eva ville inte ta i hand på det, utan hon ville just tala grundligt om saken.

– Varför ska en inte tala om det, som skulle kunna höra till? Jag är gammal, vet ju Carlsson och Gusten är inte karl än att ta vid stugbyn, jag behöver någon, som står vid min sida och hjälper på, men jag förstår väl, att han inte vill slita för andra och slita ut sig för inget och för det ser jag ingen annan råd än att vi gifter oss, låt folket prata, de babblar likafullt och har Carlsson ingenting särskilt emot mig, så ser jag inte något, som skulle kunna hindra det. Vad har han emot mig?

– Inte har jag något emot moster, för all del, men se det där pratet om det och det och för resten blir Gusten inte bli god på oss.

– Äsch, är inte han karl att hålla honom från sig, så ska jag väl mäka det. Till åren är jag nog, men så gammal är jag inte och det kan jag säga Carlsson mellan fyra ögon. jag kan nog vara så go liksom en annan slinka, när det skall höra te.

Isen var bruten och nu kom en uppsjö med planer och råd, hur man skulle delgiva Gusten det och hur man skulle ordna med bröllopet och allt det där. Och förhandlingarna räckte länge, så länge att Eva måste sätta på kaffepannan och ta fram brännvinsflaskan och de räckte ända långt fram på natten och litet till.

Att ingen är bättre än när han dör och ingen sämre än då han gifter sig, fick Carlsson snart erfara. Gusten hade rutit som en pilsk rådjurshane, gormat och stormat i tre dagar, under det Carlsson företog en liten resa i något föregivet ärende. Gamle Flod revs upp ur mullen och vändes ut och in på, befanns vara den bästa människa hittills skapad, varemot Carlsson vändes som gamla kläder och befanns vara fläckig på insidan. Han upptäcktes ha varit knarkare och telefonförsäljare, bortkörd från tre platser, kallad en gång till tings för slagsmål enligt obestyrt uppgift. Allt detta fick madam Flod i näsan, men lågan var tänd en gång och med utsikten till änkeståndets upphörande tycktes Eva kvickna till, leva upp och få skinn på näsan, så hon tålde både vått och torrt.

Fientligheten mot Carlsson hade mest sin rot i att han var en utböling, vilken nu genom giftorätt skulle komma åt denna jord och denna anläggning, som de vant sig betrakta som sin. Som Eva satt i orubbat bo och sannolikt skulle leva ännu i många år, minskades sonens utsikter att komma till sitt eget och hans ställning på stugbyn kom efter detta att bli väl mycket lik en vanlig anställd och detta under Carlssons förmyndarskap och goda vilja. Underligt var det alltså icke, att de blev himlarasande och skarpa ord. Gusten hotade gå till kronan, taga ut stämning och låta mota bort den blivande styvfadern. Allra värst blev han, när Carlsson kom hem efter sin lilla tripp, iförd Salig Flodens svarta skinnrock och renskinnsmössa, som han vid första ömma tillfället hade fått i morgongåva. Han sade ingenting, men han mutade Rundqvist att göra ett spratt och en morgon, när de skulle sätta sig till frukostbordet, låg på Carlssons plats en handduk som skylde en hop osynliga ting. Carlsson som ingenting ont anade. Lyfte på handduken och fick se sin bordsända dukad med allt skräp han samlat i sin säck och som han gömt under sängen uppe på kammarn. Där stod de tomma flaskor, burkar och askar i en enda röra.

Han blev grön i ögonen, men visste inte vem han skulle bryta ut emot. Rundqvist hjälpte honom till en avledare med förklaringen, att det var ett vanligt "raileri" här på orten, när någon skulle sta och gifta sig. Olyckligtvis kom Gusten strax in och uttryckte genast sin förvåning över att dom hittat så mycket skräp i backen så här innan säsongen ens börjat, och samtidigt passade Norman på att upplysa att ingen varit ute och plockat skräp på fjället, utan att det var Carlssons minnen efter Ida, som Rundqvist velat spela Carlsson ett litet spratt med, efter som det var slut nu mellan dem.

Därpå föll vassa ord, med den påföljd att Gusten reste upp till prästgården och lyckades få sex månars jäv på Carlssons bröllop, av något skäl som aldrig blev utrönat. Detta var ett streck i räkningen, som Carlsson dock sökte skrapa bort så gott han kunde genom att tillskansa sig vederlag. Först hade han tagit sin nya ställning nog högtidligt, men när detta slog illa ut, beslöt han sig för att inför personalen åtminstone ta den mera skämtsamt, vilket också lyckades bra utom med Gusten, som underhöll en ettrig undervattensstrid utan att vilja visa tecken till försoning.

Så gick hösten sin tysta gång med service åt en och annan gäst blandat med reparationer, jakt och fiske med mellanstick av kortspel, öl och gingroggar. Och så blev det vinter igen, Gusten höll som mest omkring liftarna eller ute på fjället, men Carlsson satte till alla krafter vid högsäsongen runt påsken för att kunna påräkna en rejäl kassa till sommaren, väl behövlig till att fylla bristen, som bröllopet skulle medföra, helst det var meningen att man skulle hålla ett dundrande sådant, så att det skulle minnas i årtal.

Med sommaren kom hälsogästerna och professorn nickade godmodigt som i fjol och tyckte att allt var "skön" som förut, i synnerhet för att det skulle bli bröllop, lyckligtvis var Ida inte med. Hon hade bytt arbete i april och skulle visst gifta sig snart.

Hennes efterträderska var icke vidare intagande och Carlsson hade alldeles för många järn i elden för att vilja inlåta sig, i synnerhet som han hade spel på hand och icke var hågad förlora.

Lysningen togs ut midsommardagen och bröllopet skulle stå i början av augusti, mellan det att semestrarna för de flesta tagit slut och innan det att älgjakten började, då det alltid var en liten stiltje i göromålen.

Efter lysningens uttagande märktes en obehaglig sinnesförändring hos Carlsson, som madam Flod var den första att erfara. De hade visserligen levat som gift folk alltsedan trolovningen och fästmannen, som hade livet svävande över sig, visste alltid rätta sitt uppförande efter de rådande förhållandena, men när faran var över, stack han näsan i vädret och visade klorna. Detta gjorde dock icke någon annan verkan på madam Flod än att hon visade tänderna och på tredje lysningsdagen var det ihop.

Hela personalen utom Lotten hade rest till kyrkan för att gå till skrift. Som vanligt hade man trängt ihop sig i skåpbilen för att spara bensin och det var minsann trångt, helst man medfört matsäck och en flaska whisky åt pastorn, några öl till klockaren och en flaska sherry till kantorn.

Enligt sedvana hade man ätit en bättre frukost och bjudit varandra öl och brännvin på morgonen. Hett var det också på fjället och ingen ville sitta längst bak dit svalkan från fläkten inte nådde och där fönstrena inte gick att öppna, varför ett litet gräl uppstått mellan karlarna, av vilka ingen hade lust komma svettig fram till kyrkan. Kvinnorna hade trätt emellan och när man kom upp till kyrkbacken och hörde klockorna, som man inte hört på är och dag, bilades tvisten. Men det var bara första gången, det ringdes och man hade god tid på sig. Madam Flod gick därför upp till prästgården med whiskyflaskan. Pastorn satt och rakade sig ännu och var vid vresigt lynne.

– Kärt främmande i kyrkan i dag, när man för se Hemsöfjällborna, hälsade han och lade rakskrapet på pekfingret.

Carlsson, som burit upp flaskan, fick emellertid gå ut i köket och ta sig en sup.

Därpå gick man till klockarn med ölen och där ficks också en sup.

Slutligen träffades alla på kyrkbacken, tittade på bilarna, läste på gravgårdarna och hälsade bekanta. Madam Flod avlade ett kort besök vid Flodens grav, medan Carlsson gick avsides.

Och så pinglade och skramlade i klockstapeln varpå församlingen kröp in. Kyrkan vart fullsatt så de måste stå i gången. Hett var det vådligt och konstigt kändes det, som det alltid gör att står inför överhögheten, de svettades av bara förlägenhet och såg ut som en rad konfirmander som väntade på att få svara för sig. Klockan blev elva, innan man kom till predikstolpsalmen och Hemsöarna hade redan saxat om benen och bytt fot ett par tjog gånger. Solen sken in brännande hett, så det pärlade om pannorna, men de stod som i en tång och kunde inte röra sig åt en skuggig fläck. Då kommer klockarn och sätter upp ännu ett psalmnummer på tavlan. Orgeln piper ett preludium och kantorn tar upp första versen. Den avsjöngs med liv och lust, eftersom man väntade en predikan strax på. Men se så kommer vers två och vers tre.

– Det kan väl aldrig vara allvar, att en ska ta igenom alla arton? Viskade Rundqvist till Norman.

Men det var rena allvaret. Och i sakristidörren syntes pastor Nordströms vredgade ansikte, som blickade ut trotsigt och utmanande på församlingen, som han beslutat ge en duvning, efter som han en gång hade dem i händerna.

Och alla arton verserna sjöngs, så klockan blev halv tolv, innan prästen kom upp i predikstoln. Men då var de också trötta, så trötta att de föll i sömn. Långvarig blev dock inte sömnen, för ett tu tre skrek pastorn till, så de närvarande ryckte till, kastade upp huvudena och stirrade fånigt på grannen, som om de frågat om elden var lös.

Carlsson och Eva hade trängt sig så långt fram, att all reträtt till dörren utan skandal var omöjlig.

Eva bara grät av trötthet och för trånga kängor, som skavde alltmer allteftersom värmen steg. Ibland vände hon sig och kastade en bedjande suck på fästmannen, som om hon befallt honom om att bli buren ner i sjön, men han var så inne i gudstjäns ten, där han stod i Flodens vida lädersstövlar, att han endast straffade den otåliga med hätska blickar. Men de andra hade däremot sackat akteröver och kommit under orgelläktarn, där det var svalt och man hade lite skugga. Där upptäckte Gusten också brandsprutan, på vilken han slog sig ner och tog Clara i knä.

Rundqvist höll sig i en pelare och Norman stod bredvid, när predikan började. Det var ord och inga visor och den räckte i sex kvart. Texten handlade om de visa och ovisa jungfrur och alldenstund ingen av manfolket tog åt sig, så sov man över lag, sov sittande, hängande, stående. När en halv timme gått, knuffade Norman på Rundqvist, som stod framlutad med handen för pannan, som om han mått illa och med tummen pekade han åt Clara och Gusten på brandsprutan. Rundqvist vände sig varligt åt sidan, spärrade upp ögonen, som om han fått se den onde själv, skakade på huvudet och log, som om han förstått. Clara satt nämligen med tungan ute och ögonen inåtvända, som om hon sov i smärtsamma drömmar, men Gusten stirrade oavvänt på pastor Nordström, som om han ätit upp vartenda ord och ansträngde sig att höra timglasets rinna.

– Ja, men de är då för segt, viskade Rundqvist, skred baklänges ut sakta och varligt, såsom smygande. Norman förstod vart åt han var på väg och kvick som en ål hade han slunkit ut på kyrkogården, dit Rundqvist snart följde, varpå de båda rymmarna styrde vägen till bilen. Därute drog en sval fjällvind och de i hast intagna förfriskningarna satte snart krafterna i stånd igen. Tyst och stilla som de kommit vände de åter in i kyrkan och såg Clara avsömnad i den sovande Gustens armar vilka höll henne om livet, men så högt upp, att Rundqvist fann för gott flytta ner dem litet, varvid Gusten vaknade och grep nya tag i sitt rov, som om någon velat ta flickan ifrån honom.

En halv timme till varade predikan och så dröjde det en halv timme med psalmsång, innan nattvarden började. Nattvarden mottogs under stark sinnescörelse och Rundqvist grät, men madam Flod, som efter slutad ceremoni vid altaret ville tränga sig in i en bänk, höll på att komma i gräl och blev utvisad, varefter hon tillbragte den sista halvtimmen utanför kyrkvärdens bänk stående på klackarna, som om tegelstenarna bränt henne under sulorna och när prästen läste upp lysningen, blev hon alldeles vild för att folket såg på henne. Äntligen var alltsammans slut och man rusade ner till bilarna.

Madam Flod gav sig inte till tåls, utan drog av kängorna, sedan hon mottagit lyckönskningarna på kyrkogården och bar dem ner till bilen, samtidigt som hon grälade på Carlsson. Därpå kastade man sig över matsäcken, men när det upptäcktes, att pannkakorna var slut slogs det larm. Rundqvist ansåg sannolikt, att de var glömda och Norman föreslog, att någon ätit upp dem på ditvägen, härvid kastande en ful misstanke på Carlsson. Så kom man i bilen, men då erinrade sig Carlsson att han hade ett oljefat att hämta på postutlämningen i Konsumbutiken. Men då blev det storm. Kvinnfolken skrek, att de inte ville ha någon motorolja i bilen, inte för aldrig det, efter som de hade nya klänningarna på, men Carlsson hämtade oljefatet och stuvade den. Då blev det ett liv om vem som skulle sitta nära det farliga kärlet.

– Va ska en sitta på då? Frågade madam Flod.

– Dra upp kjolarna och sitt på ändan, svarade Carlsson, som kände sig betydligt mera hemmastadd, sedan det var utlyst.

– Vad säger han för slag? Väste Eva.

– Ja, det sa jag! Sitt i bilen och låt oss komma iväg!

– Vem är det som kommenderar här, om jag må fråga? Inföll nu Gusten, som tyckte att man gick hans ära för när.

Och så satte han sig vid ratten. Bilen var djupt lastad, sole n brände hett och sinnena var i jäsning. Bilen rullade sakta fram då vägen tillfälligt saknade asfalt eftersom Vägverket rivit bort den för att bättra underarbetet och det hjälpte inte att manfolket tog åkarsupen.

Tålmodet förgick därför snart och tystnaden, som rått en stund, avbröts av Carlsson, som ville man skulle öka fläktvarvtalet. Det ville däremot icke Gusten. Då kan jag bli förkyld, vänta bara tills vi kommer förbi Ängmarks där har dom inte tagit bort asfalten så då får vi mer fartvind.

Men det ville sig inte bättre än att skåpbilen krängde till därefter slog det oupphörligt om framhjulet och bilen blev svårstyrd.

Carlsson skrek att dom fått punktering och måste stanna. Gusten föreföll inte höra på utan han styrde vidare som om inget hänt. Carlsson reste sig från sin plats i raden bakom Gusten och försökte nå handbromsen. Eva försökte hindra honom genom att ta tag i hans arm och trycka honom tillbaka i sätet.

– Sitt i bilen, för Jessu namn, människa! Skrek hon.

Carlsson satte sig igen, men var vit i ansiktet. Men han satt inte länge, förrän han rusade upp alldeles utom sig.

Nå, Gud sig förbarme, läcker inte den rackarn, hojtade han och slog med handen i knäet.

– Vem läcker? frågades i flock.

– Fatet, vet ja'!

– Å, Herre Jesus! Hördes det nu och alla makade åt sig för oljefloden som kilade omkring efter alla bilens rörelser.

– Sitt i bilen! Stormade Gusten, annars sladdar jag ner i diket!

Carlsson hade rest sig igen, just när bilen krängde. Rundqvist, som såg faran, lyfte varligt på ändan, gav Carlsson en orre, så han stöp ner. Slagsmålet syntes givet, då madam Flod blev utom sig och fann gott inskrida.

Hon grep sin käresta i rockkragen och ruskade honom.

– Vad är han för en karlstackare, som inte har åkt med punktering förr! Kan han inte vara människa och sitta i bilen!

Carlsson blev ond, rök sig loss, men förlorade ett stycke av rockkragen.

– Ska du riva sönder mina kläder, kärring! Gastade han och satte stövlarna upp på ryggstödet framför för att skydda dem för motoroljan.

– Vad säger han för slag? Gnistrade Eva. Hans rock! Vem har han fått rocken av kanske? Kärring för en sån där Stockholmsfjant, som inte har något att komma med.

– Tig! Röt Carlsson, träffad i den allra ömtåligaste punkten, så svarar jag som sanningen är! Gusten, som tyckte, att det började gå för långt, tog nu till att vissla på något som liknade ”helgdagskväll i timmerkojan”, i vilken Rundqvist instämde, varefter det ettriga samtalet mojnade av, kastande sig in på den gemensamma fienden, pastor Nordström, som låtit dem stå i timmar och sjunga arton verser. Flaskan gick runt, vägen blev jämnare, lynnena lugnare och under allmän förnöjelse rullade ekipaget in på gårdsplanen.

Emellertid började rustningarna till bröllopet, som skulle räcka i tre dagar. Man beställde hem två spädgrisar och ett par renar, köpte tio lådor rödvin och tingade tjugo liter hembränt av Åkarparn, bakade, skurade, pyntade, kokade och grillade. Gusten gick under allt detta och såg hemlighetsfull ut. Lät de andra råda och yttrade ingen mening. Carlsson däremot satt mest på kontoret, skrev och räknade, gjorde beställningar hos restauranggrossisten och på Systembolaget och ordnade med allt som skulle vara.

Dagen före bröllopet var inne, då Gusten tidigt om morgonen packade sin väska, tog sovsäcken och bössan och gick ut. Modern vaknade och frågade, vart han skulle hän. Gusten svarade, att han ämnade sig ut och med fyrhjulingen för att ta en liten tur. Han lade bössan och ryggsäcken i släpvagnen jämte en kylväska som han i all hast hade fyllt med sånt han snabbt kunde rafsas åt sig i kylskåpen. Han ropade på hunden, som kom springande från sin koja och glatt hoppade ner i vagnen när han såg vart husses hand pekade.

Morgonen var nu i början av augusti, bländande klar och solen hade börjat värma något. Han styrde upp mot fjället förbi liftarna utan att följa något som kunde likna en stig. Marken var täckt med en tjock matta av lingonris och hjortron, som nu tagit till att gulna, spridda enbuskar låg som plattrampade utmed hållarna och tycktes håla sig fast med naglarna för att inte blåsa bort. Här var det Gusten som hemma bos sig, kände var sten och varje träd. Det var Hemsöfjäll och utanför och här hade de tillsammans med några grannar byggt en jaktkoja, i vilken de brukade ta natthärbärge. Dit ställde också Gusten sina steg, tog nyckeln från sin vanliga plats under takskägget och bar in sina grejor. Kojan innehöll bara ett rum med fyra kojplatser, ett fönster, en vedspis, två pallar och ett bord.

Sedan han stuvat in sina saker, klättrade han upp på taket, öppnade skorstensluckan och klev ner igen. Därpå tog han strykstickorna på deras plats under en bjälke, tände i spisen, där den siste besökaren icke förgätit gammalt bruk att ligga upp ett fång bränsle åt sina efterkommande. Så satte han på spagettivatten, lade några korvar i vattnet och rökte en cigarett, medan han väntade.

När han ätit och supit, tog han bössan och gick ner till den lilla sjön där en liten eka låg uppdragen. La i, rodde ut och ankrade utanför en udde, valde drag och kastade.

Men han tycktes inte angelägen om att få något, utan fiskade mest för att slippa vara hemma eller för att det roade honom att sitta där och planlöst kasta draget i vattnet, där ingen såg honom, ingen hörde honom.

Efter middagen lade han sig inne i kojans att sova och mot kvällen gick han ut med flugspöt för att fresta sin lycka den vägen. Sjön låg nu blickstill och han såg landen sträcka sig i den sjunkande solens guldgata. Det var tyst omkring honom som i en vindstilla natt och han hörde dunket av en fyrhjuling på halva milen. Några rödingar hoppade på vederbörligt avstånd.

Han kastade ditåt och lyckades locka en som högg på hans bete.

Han hade hållit sig på norra sidan av sjön, men när det blev mörkare och han ämnade styra kosan emot den del som ännu inte skuggade solen, märkte han att det rök ur kojans skorsten, han undrande vad som kunde stå på och styrde med raska steg ditåt.

– Är det du? Hörde han inifrån och igenkände pastorns röst.

– Nej, är det pastorn! Förvånades Gusten, när han såg prästen sitta vid spisen och steka korv.

– Och han är ensam härute?

– Ja, jag är ute och kastar och har suttit på södra sidan, så att jag inte sett dig. Men varför är du inte hemma och rustar till bröllopet i morgon.

– Ja, så jag blir inte med på det bröllopet, jag, menade Gusten.

– Åh, du pratar, varför skulle du inte vara med?

Gusten förklarade sina skäl, så gott han kunde, varav framgick, att han hellre ville vara borta från ett tillfälle, som var honom vidrigt och att han därigenom ville ”märka” den, som gjort honom emot.

– Ja, men mor din då? Invände pastorn, är det inte synd om henne att bli utskämd?

– Jag kan inte tycka det, svarade Gusten. Mera synd om mig, som ska få en sådan där fjant till styvfar och inte kunna komma hem, så länge han sitter där.

– Ja, ser du, min gosse, det kan man inte ändra och det kan nog hjälpas sedan, men nu ska du resa hem i morgon bitti. På bröllopet ska du vara!

– Ja si, det blir nog ingenting av det när jag har satt mig det i sinnet, försäkrade Gusten.

Pastorn släppte ämnet och började inta sin korv på spishällen.

– Du har väl inte en sup, du? Tog han upp.

Jo, Gusten hade nog brännvin och pastorn fick sig en redig, så att han blev talför och pratade hit och dit om socknens angelägenheter, både yttre och inre. Och sittande på stenarna utanför boden såg de solen gå ner och skymningen lägga sig över landskapet.

Det blev tid att gå i säng och myggen skulle schasas ut ur kojan, så dörren stängdes och stugan röktes full med myggspiral, varpå dörren åter öppnades och jakten anställdes med björkkvistar. Och så kastade de båda fiskarna av sig tröjorna och klättrade upp i var sin koj.

– Nu ska du ge mig en loppsup, tiggde pastorn, som redan fått några ordentliga supar och på sängkanten gav Gusten honom sista smörjelsen, varpå det skulle sovas.

Det var mörkt inne i kojan, endast en och annan ljusstrimma bröt sig in mellan rullgardinen och fönsterbågen och i den knappa belysningen hittade myggen sin väg till de sömniga, som vred sig och kastade sig i sina sängar för att undkomma plågoandarna.

– Åh det är för djävligt! Stönade slutligen pastorn. Sover du, Gusten?

– Jo vackert! Här blir visst inte något sova av i natt. Men vad ska man ta sig för?

– Vi får stiga upp och göra eld igen, jag ser ingen annan råd. Om vi hade en kortlek bara, så kunde vi dra en spader, du har väl ingen, du?

– Nej inte jag, men jag tror jag vet var Kvampojkarna har sin, svarade Gusten och klev ner ur sängen, kröp på golvet och kom fram med en något begagnad kortlek.

Pastorn hade tänd eld spisen och tänt en myggspiral. Gusten satte på kaffepannan och drog fram koppar och en halv paket med kex som han hittade i en hylla. Och så tändes cigaretterna, korten dansade snart, glasen fylldes och tömdes och timmarna gick.

– Tre friska, par, triss, hördes det, omväxlande med en och annan svordom när en mygga oförvarandes satte sig på spelarnas nackar och armar.

Hör du, Gusten, avbröt pastorn slutligen, som tycktes ha haft sina tankar på annat håll än på kort och mygg, skulle du inte kunna ge honom en näsbränna i alla fall, utan att bli borta från bröllopet? Det ser ju feigt ut att gå undan för en sån där Stockholmsfjant och vill du förarga honom, så vet jag bättre råd.

– Ni, hur skulle det bära åt? Frågade Gusten, som nog tyckte det var skada att gå miste om trakteringen, vilken togs av hans farsarv.

– Kom hem på eftermiddan strax efter vigseln och säg, att du blivit uppehållen på fjället. Det kan vara chikanerande nog och sen tar vi och super honom full tillsammans, så han inte kommer i brudsäng, så ska vi stilla om att pojkarna raljerar med honom. Kan det inte vara nog, det?

Gusten tycktes icke vara ohågad och tanken på att gå tre dar ensam i jaktkojan och ätas av mygg om nätterna gjorde honom mjuk, i synnerhet som han verkligen längtade efter att vara med och smaka all härligheten, som han sett rustas. Planen uppkastades därför av pastorn till äventyrets utförande och antogs av Gusten, som skulle medverka vid dess igångsättande. Och nöjda med sig själva och varandra gick de slutligen till kojs, när dagsljuset bröt in genom dörrspringorna och myggen tröttnat på sin nattliga dans.

Carlsson hade samma kväll av hemkomna fjällvandrare fått höra, att både Gusten och pastorn hade setts köra med fyrhjulingar ut mot Norrsten och han drog därav den nog så riktiga slutsatsen, att något djävilstyg var i görningen. Pastorn hade han fattat ett skarpt agg till, både därför att han skaffat honom sex månars jäv och därför att han visade honom en aldrig tröttnande missaktning. Carlsson hade krupit för honom, strukit sig mot honom, smört honom, men utan framgång. Var de i samma rum, hade pastorn alltid sin breda rygg mot Carlssons plats, hörde aldrig vad han sade och talade alltid om historier, som mycket väl kunde ha sin tillämpning på föreliggande fall. När nu därför Carlsson fick veta, att pastorn haft sammanträffande med Gusten uppe i jaktkojan, antog han, att det var ett möte med bestämt syfte och i stället för att avvakta mötesbeslutets verkställande, vilket han misstänkte skulle gå ut över hans person, kastade han upp en plan till att mota sina Ollar i grind.

Kronans jägmästare befann sig händelsevis i byn på påtvingad semester eftersom han skadat armen och för tillfället inte kunde vara i tjänst i Vilhelmina. Han hade blivit lejd att hjälpa till vid bröllopet eftersom hans skicklighet som arrangör vid danser och dylikt var väl känd och värderad. Carlsson räknade rätt, när han trodde sig kunna lita på dennes medverkan vid att spela pastorn ett spratt, ty jägmästare Rapp hade av pastorn blivit utskälld vid ett flertal tillfällen för ett antal oskyldiga hyss som han ansågs vara skulden till. De båda prästhatarna snodde därför över ett par groggar ihop sin plan att spela pastorn ett riktigt spratt och ett sådant kunde icke gå av för mindre och annat än att prästen skulle fyllas med därvid beledsagande omständigheter, vilka nog tid och omständigheter skulle ge själva. Minorna var sålunda lagda från motsatta håll och slumpen skulle avgöra, vilken som skulle bli den verksammaste.

Så bröt bröllopsdagen in, alla människor vaknade trötta och ondsinta efter så mycket bråk och när de första gästerna kom för tidigt, eftersom man brukar göra så i dessa trakter, tog ingen emot dem, utan de strök snopna omkring i backarna, som om de kommit att snylta. Bruden var inte klädd än och brudgummen sprang omkring skjortärmarna för att torka glas, dra upp buteljer, sätta ljus i stakarna. Matsalen var lövad och skurad och alla möbler utburna bakom en knut, så att det såg ut, som om det skulle bli auktion. På flaggstången hade man hissat både flaggan och för säkerhets skull även vimpeln. Över altandörren hängde krans och krona i lingonris och rallarros och på ömse sidor stod björkruskor. I fönstren var buteljer med de starkaste färgtrycksetiketter uppradade, så att de lyste långt ut på backen som i ett systembolag, för Carlsson hade sinne för starka effekter. Den guldgula punschen sken som solstrålar genom glaset och konjakens purpur lyste som koleld, den guldknande folien, som täckte korkarna, gnistrade som tiokronor, så att några av de djärvare killarna lockades fram att gapa, som om de stått utanför ett butiksfönster, kännande en försmak av behagliga rivningar i svalget.

På var sida om dörren från matsalen ut på altanen låg ett sextiokannsfat, som liksom grova mörsare bevakande ingången och det ena höll brännvin, det andra vinbål och bakom dem låg i högar, småflaskor med mousserande vin blandat med hinkvis av is. Anblicken var praktfull och krigisk och jägmästare Rapp gick omkring som en konstapel i sin gamla permissionsuniform, med korkskruv hängande i svångremmen, ordnande krigsmaterielen, som stod under hans kommando. Han hade dekorerat både husväggen och bordet med allehanda sköna växter, som björkris runt fönstren och blommor i små vaser längs hela bordet. Förutom att leda serverandet hade han fått i uppdrag att hålla ordning, avstyra ofog, kasta ut vid behov och inskrida vid befarade slagsmål.

I köket gick kaffebyggaren för jämnan och kaffebröd var travat i fönstren. Flickorna sprang fram och åter mellan kylarna, som var fulla med kokt och stekt av alla slag och säckar med nybakat bröd. Ibland syntes bruden sticka ut huvudet genom kammarfönstret med lösflätorna slängande och i bara underklänningen, skrikande än åt Lotten än åt Clara.

Bil på bil syntes svänga in på parkeringen. Men det dröjde länge innan man vågade sig upp till stugan och man strök ännu i flockar omkring backarna.

En lycklig tillfällighet hade vållat, att professorns fru, pojken och assistenterna måst resa till Umeå på födelsedagskalas och endast professorn var hemma. Han hade därför välvilligt mottagit bjudningen, som för att han insett att detta tillfälle till att kunna supa sig tokberusad utan hustruns förmanande ord kom som en skänk från ovan och inte kunde förspillas.

På den stora verandan var nu allt vad huset förmådde av stolar och bord framdukade. Borden var täckta med dukar, på vilka kaffekopparna var uppställda.

På parkeringen började nu små grupper bilda sig, Rundqvist med pomada i håret, nyrakad, iförd en svart jacka, hade åtagit sig själv att muntra gästerna med spefulla anmärkningar och Norman, som fått till förtroendeuppdrag att med Rapp skjuta saluten, huvudsakligen med dynamitpatroner, höll sig bakom knuten och repeterade i mindre skala med en smällare. Han hade i vederlag måst lämna i förvar sitt dragspel, vilket i dag var bannlyst, alldenstund ortens styvaste fiolspelare, åkaren i Fifång, blivit inkallad och denne herre var mycket känslig för ingrepp i hans konst.

Så kom pastorn, iförd ett skämtsamt bröllopslynn och färdig till gyckel med brudparet, såsom sedvänja fordrade. Han mottogs av Carls son på tröskeln och bads välkommen.

– Nå, få vi kyrkta med detsamma? Hälsade pastor Nordström.

– Å fanken, så brått är det inte! Svarade brudgummen utan förlägenhet.

– Är du säker på det? Kivades pastorn, under det gästerna grinade. Jag har vigd, döpt och kyrktagit på ett bröllop, men det var också raskt folk, som kunde göra skäl för sig, allvarsamt, hur är det med bruden?

– Hm, någon fara är det inte, men man kan inte veta när det bär av, svarade Carlsson, i det han ledde pastorn in att sitta mellan kyrkvårdsmor och åvassaänkan, som han underhöll med fiske och väderleksförhållanden.

Professorn kom nu ner, klädd i smoking och vit väst. Pastorn grep honom genast som en jämbördig ståndsperson och slog upp samtal, som gummorna belyssnade med spända ögon och öron, för de trodde alldeles säkert, att professorn var en spränglärdd man.

Men Carlsson kom in och förkunnade, att allt var redo och att man bara sökte efter Gusten för att få börja.

– Var är Gusten? Ropades nu ute på backen och upprepades ända uppåt liftarna.

Ingen svarade. Ingen hade sett honom.

– Åh jag vet nog, var han är, jag! Upplyste Carlsson.

– Var kan han då vara? Illmarade pastor Nordström, så att Carlsson märkte det.

– Han har varit synlig ute på Norrsten, sjöng en fågel och han hade någon svinpäl med sig, som fick honom att supa, kan en tro!

Nå, då var det inte värt att vänta honom, menade pastorn, om han råkat i dåligt sällskap. Det är illa av honom i alla fall att inte hålla sig hemma, där han har goda föredömen och gott folk att vända sig till. Men vad säger bruden? Ska vi dra sta, eller ska vi vänta?

Bruden hördes och fastän hon var mycket ledsen, ville hon ändå, att man skulle börja, för att kaffet stod och blev kallt eljest. Alltså börjades uppbrottet under dynamitsalut, spelmannen hartsade och skruvade, pastorn fick på sig kappan, brudsvennerna bildade förtravet och pastorn ledde bruden, som var klädd i svart siden, med vit slöja och myrtenkrans och var hårt snörd, så att det, som skulle döljas, blev än mera synligt. Och så tågade man in i matsalen under fiolens gnissel och bergskottens knallar.

Eva kastade intill i sista stunden oroliga blickar omkring sig för att spana efter den förlorade sonen och när de skulle genom dörrhålet, måste pastorn släppa henne. Men så kom de in, gästerna ställde upp sig kring väggarna, som om de skulle göra spetsgård kring en avrättning och brudparet tog plats framför två kullstjälp ta stolar täckta med en matta. Pastorn hade tagit fram boken och fingrade på kragarna, skulle till att harkla sig, då bruden lade handen på hans arm och bad honom hålla. De skulle bara vänta ännu ett par ögonblick, så kom nog Gusten.

Det blev nästan moltyst i huset och man hörde endast stövelknarr och harklingar, som efter några ögonblick upphörde. Man såg på varann, blev förlägen, torrhostade och det blev tyst igen. Slutligen sade pastorn, som hade allas blickar på sig:

– Nu börja vi, för den här väntan blir oss alldeles för lång! Och har han inte kommit nu, så kommer han ej.

Och därmed härjade han läsa:

– Dyre kristne, äktenskapet är av Gud själv stiftat.

Det hade gått på en bra stund och de yngre kvinnorna luktade på sin lavendel och grät, när plötsligen det hördes ett pang utanför på altanen och rasslet av glasskärvor. Man lystrade ett ögonblick, men lät sig icke vidare störas, utom att Carlsson syntes röra oroligt på sig och snegla ut genom fönstret. Därpå kom ett nytt pang! Pang! Pang! Som när man drar upp champagneflaskor och pojkarna, som stod vid dörren, började fnissa. Oron lade sig något och pastorn frågade just brudgummen:

– Inför Gud den allvetande och i denna församlings närvaro frågar jag dig Edvard Carlsson, om du vill hava denna Eva Flod till äkta hustru och älska henne i lust och nöd? Då i stället för svaret en ny ordentlig salva korkar smattrade, glasskärvor klingade och rackan tog till att skälla alldeles ursinnigt.

Vem är det som slår upp buteljer därute och stör den heliga akten? Röt pastor Nordström ursinnigt.

– Ja, det tänkte jag just fråga! Klämde Carlsson ur sig, som icke längre kunde hålla igen sin nyfikenhet och oro. Är det Rapp, som gör spektakel?

– Åh herru, vad har jag gjort för slag? Stormade Rapp, som stod i dörren och kände sig sårad av utpekningen.

Pang! Pang! Pang! Smällde det oupphörligt.

– Gå då ut i Jesu namn och se efter att det inte sker någon olycka, skrek pastorn, så får vi fortsätta sen.

En del bröllopgäster störtade ut, andra stockade sig vid fönstren.

– Det är champagnen! Skrek någon.

– Chamapagnen, champagnen springer! Upprepade, professorn.

– Nå, men hur kan man lägga bubblen i solskenet också!

Som kulsprutor låg bubbelflaskorna i sina högar och smällde och fräste, så att skummet rann ut på marken.

Bruden var upprörd över det oväntade avbrottet i ceremonin, som inte skulle betyda något gott, brudgummen fick glåpord för sina dåliga anordningar och höll på att komma i slagsmål med jägmästarn, på vilken han ville skjuta skulden, pastorn var vred över att den heliga akten stördes av buteljerna, men ute på backen stod pojkarna och drack skvättar ur buteljerna och råkade i misstag under räddningsarbetet bärga några halvläkta flaskor, ur vilka endast korkarna sprungit. När slutligen stormen lagt sig, samlades man ånyo i huset, ehuru numera mindre andaktsfullt än förut och sedan pastorn tagit om frågan till brudgummen, gick ceremonin utan andra störande avbrott än några illa kvävda flin från pojkarna. Lyckönskningarna regnade över de nygifta och så fort man kunde lämnade man matsalen, stänkande av svett, tårar, fuktiga strumpor lavendel och vissna blombuketter. Och så tågades i livligare fart till kaffebordet.

Carlsson tog plats mellan professorn och pastorn, men bruden har ingen ro att sitta, utan skulle springa av och an för att se till rustningarna. Solen sken och spred sina strålar över sällskapet och det glammades och sorlades. Brännvinet bjöds runt varv efter varv, men uppe vid bordsändan hos brudgummen bjöds punschen, vilket icke sågs illa av varken manfolket eller kvinnfolket. Det var en dryck, som icke bestods alla dagar och pastorn lät sig väl bekomma ett välfyllt glas.

I dag var han ovanligt blid mot Carlsson och drack honom oupphörligt till, berömde honom och visade honom den största uppmärksamhet. Dock icke förglömmade professorn, vars bekantskap skänkt honom mera nöje, emedan han så sällan träffade en bildad man. Men han hade svårt att finna honom i samtalet, då musik icke var hans styrka och professorn av artighet sökte leda samtalet in på pastorns område, varifrån dock denne helst ville slippa ut. Svårigheten att förstå varandra bidrog också att göra ett närmande omöjligt, varförutom professorn, såsom van att ge sig luft i musik, ogärna talade långa stycken.

Nu kom spelman, som haft mycket svårt att sitta i det obemärkta, upp till högsätet och betydligt styrkt i sitt mod av groggar, ville han tala musik med professorn.

– Ber om förlåtelse, herr kammarmusikus, hälsade han och knäppte på sin fiol, så vi har liksom litet gemensamt, för jag spelar också, på mitt vis förstås.

– Res åt helvete, åkare och var inte oförskäm! avsnäste Carlsson.

– Jaja, jag ber om förlåtelse, men känn på den här fiolen, herr kammarmusikus, känn på den och säg mig, om den inte är god, den har jag köpt per telefon ifrån Stockholm och den har kostat mig tusen kronor.

Professorn knäppte på strängarna, log och utlät sig vänligt:

– Mycket skön!

– Ja, så är det, när någon förstår sig på, då kan man få höra ett sant ord, men att tala om konst med de här, han skulle viska, men röstmedlen vägrade sig till nyanseringar och han råkade skrika istället, de här djävla bondbassare.

– Ge åkarn en spark i ändan! Hördes korus.

– Hör du, du får inte bli full, åkarn, för då blir det ingen dans!

– Rapp du, du ska se efter spelman, att han inte super mer!

– Har jag inte blivit bjuden på supar kanske och är du snål, din skännare?

– Sätt dig, Fredrik och var lugn, menade pastorn, för annars för du stryk.

Men spelman ville ovillkorligen resonera i sin konst och för att belysa sitt påstående om fiolens förträfflighet, började han kvintilera.

– Hör herr kammarmusikus, hör såna basar, de klingar ackurat som en liten orgel.

– Håll käften på åkarn!

Det blev rörelse kring borden och ruset tilltog. Då skriker någon:

Gusten är här!

– Var? Var?

Clara upplyser, att hon sett honom nere på parkeringen och pastorn ber henne säga till när han kommer.

Konjaksglaset har blivit framsatta och Rapp slår upp konjaksbuteljerna.

– Det går litet häftigt, det här, menade pastorn avböjande, men Carlsson tyckte, att det gick ordentligt.

Rapp gick i smyg och uppmanade alla att skåla med pastorn, som också snart hade tömt sin första konjak och måst laga den andra.

Pastorn börjar rulla med ögonen och tuggar. Han betraktar så noga han kan Carlssons anletsdrag och söker utröna, om han fått sin hyra in. Men han har svårt att se och inskränker sig till att skåla med honom.

Då kommer Clara och ropar:

– Nu är han inne, pastorn! Nu är han inne!

– Nej, vad fan säger du, är han inne redan!

Pastorn hade glömt, vem frågan gällde.

– Vilken han är inne, Clara? Genmälde i korus.

– Gusten, vet jag!

Pastorn reste sig, gick ner i stugan och hämtade Gusten, som han ledde upp till bordet, blyg och bortkommen lätit hälsa honom i ett glas konjak och hurrarop. Därpå skålade Gusten med Carlsson och sade ett kort:

– Lycka till då!

Carlsson blev känslfull och drack i botten, förklarande, att det gjorde honom ett stort nöje att se honom, fastän han kom sent.

– Och tro mig, sa han, att den som förstår att ta gamla Carlsson på rätta stället, den vet också var han har honom.

Gusten blev icke hänförd, men han uppmanade Carlsson dricka ett särskilt glas med sig. Skymningen kom, myggorna dansade och folket surrade, glasen klingade, skratten skrällde och små nödsrik hördes redan här och där i buskarna, avbrutna av fnitter och hurrarop, hojande och skott under den ljumma sommarkvällens himmel.

Borden rädes, ty nu skulle dukas till kvällsmat, Rapp gick och hängde kulörta lyktor, som han fått låna i bygdegården, i björkens grenar. Norman sprang med tallrikshögar och Rundqvist låg på knä öppnade ölbuteljer och tappade upp vinkartonger, flickorna bar fram korgar med tunnbröd, smör i skålar, rökta renskänkar på skärbräden, fat med ostar och smörgåsgrönt. När det var färdigt, klappade brudgummen i händerna:

– Var så goda och ta en smörgås! Inbjöd han.

– Men var är pastorn? Krusade gummorna, utan pastorn ville ingen börja.

– Och professorn? Var ha de tagit vägen? Ja, så då gör det rakt inte an att börja!

Det ropades och letades, men intet svar. Man stod i hopar kring borden som hungriga hundar med glimrande ögon, färdiga att störta in, men ingen hand rörde sig och tystnaden tryckte.

– Ja undrar, måne om inte pastorn är på huset? Hördes Rundqvists oskyldiga stämma.

Utan att avvakta vidare upplysning gick Carlsson ner att söka det hemliga rummet och mycket riktigt, för öppen dörr stod pastorn och professorn invid kissrännan, inbegripna i ett livligt meningsbyte.

– Ursäkta, mina herrar, men smörgåsarna väntar!

– Är det du, Carlsson! Jaså! Börja ni, så kommer vi genast!

– Ja, men de står och väntar ju, alla människor och med respekt till sägandes, kunde ju herrarna liksom raska undan lite!

– Kommer strax, kommer strax! Gå du, gå du!

Carlsson, som med belåtenhet tyckt sig märka, att pastorn var ”rörd”, avlägsnade sig och skyndade lugna sällskapet med den lämnade förklaringen, att pastorn höll på att rusta sig och skulle strax vara till reds.

Ögonblicket därefter syntes två svartklädda män vingla ut ur matsalen.

Pastorns bleka ansikte blev snart synligt vid övre bordsändan och bruden kom fram med brödkorgen för att bjuda och göra ett slut på den pinsamma väntan. Men Carlsson hade annorlunda i sinnet och med en kniv knackande i fatet, skrek han med myndig stämma:

– Tyst, gott folk, pastorn vill säga några ord!

Prästen stirrade på Carlsson, syntes icke förstå var han var hemma, såg att han hade något lysande föremål i handen och erinrande sig att han sista julen hållit ett tal med en silverkanna i handen lyfte han kniven som en pokal i handen och talade:

– Mina vänner, vi ha i dag en glad fest att föra.

Här stirrade han på Carlsson för att få några upplysningar om festens karaktär och ändamål, för han var redan fullständigt frånvarande, så att årstid, rum, orsak, mening hade förflyktigats. Men Carlssons grinande ansikte gav ingen lösning på gåtan. Han stirrade ut i rymden för att upptäcka någon ledtråd, såg de kulörta lyktorna i björken och fick en vaggande föreställning om en jättestor julgran och så var han på spåren.

– Denna ljusets glada fest, kastade han upp, då solen viker för kölden och snön, han såg den vita bordsduken som en stort snöfilt breda sig ut oändligt långt bort. Mina vänner, då första snön ligger sig som ett täckelse över höstens smuts. Nej, jag tror ni skojar med mig.

Han vände sig bort och krökte ryggen.

– Pastorn har blivit kall! Sa Carlsson och han vill gå och lägga sig! Var så goda och börja, mitt herrskap!

Man lät ej bjuda sig två gånger utan störtade lös över faten, lämnande pastorn åt sitt öde. Han hade till nattkvarter fått sig anvisad gästrummet. Och för att visa att han var nykter, avböjde han hotande med stryk alla anbud om hjälp. Och med ryggen krökt som om han letade nålar på golvet, höll han kurs på övervåningen, studsar mellan trappans båda sidor och kommer efter mycket möda upp till övervåningen, där han tar sikte på första bästa dörr. Emellertid gick kvällsvarden på under björkarna och fuktades med öl och brännvin så starkt, att ingen mindes pastorn och när man rivit i sig all mat, så att botten syntes i tallrikar och fat, gick man in i matsalen för att dansa.

Bruden ville skicka upp något gott till pastorn på kammaren, men Carlsson övertygade henne, att han helst ville vara i ro och att det var synd att genera honom. Och därvid blev det. Gusten hade smugit sig ifrån sin bundsförvant, när han märkte att denne var överlistad och befattade sig bara med sina egna nöjen, lämnande groll och agg åt glömska och rus. Dansen gick som en kvarn och spelman satt i ett hörn och gned, i öppna fönstren hängde svettiga ryggar att svalka sig i nattfriskan, ute på altanen satt de gamla och försökte freda sig från myggen, rök, drack och skämtade i halvskymningen och den svaga belysningen inne i matsalen.

Men ute i ängar och backar vandrade par om par i gräset under solens svaga ljus och till ljudet av inande myggor. Midnattens timmar dansade förbi och solens strålar blev varmare, småfåglarna hördes snattra på taket och den blanka viken speglade ljusets citronfärger, mellan de mörka björkarna, som syntes stå på huvudet i vattnet och räcka ner till sjöbotten. Men det varade blott en stund, så drog moln upp ifrån kusten och det blev svalare igen. Då steg ett skri från köket: glöggen! Glöggen! Och i tågordning kom karlarna med en kastrull, som flammade av brinnande brännvin och kastade blåa sken omkring sig, under det spelmannen spelade en marsch.

– Upp till pastorn med första glaset! skrek Carlsson ännu med ett hopp om att kunna håna honom än mer som kronan på verket och förslaget antogs med hurrarop. Tåget satte sig i gång upp emot huset och med mer och mindre säkra steg äntrade man trappan. Nyckeln satt i dörren till gästrummet och man klampade in, icke utan en viss fruktan att bli mottagen med hugg och slag. Därinne var tyst och vid det blåa darrande skenet från kastrullen såg man, att sängen stod orörd och tom. En svart aning om något förfärligt bakslag grep Carlsson, men han glömde sin misstanke och visade den inte utan manade hopen att njuta drycken på altanen.

Carlsson utnämnde i hast Gusten till vice värd, tog Rapp avsides och meddelade honom sina rysliga aningar. Oförmärkt smög de båda med brottslingarna ifrån sällskapet upp till brudkammaren. I brudsängen såg Carlsson alla sina hemskaste aningar överträffade. På den vita blomprydd huvudkudden låg ett lurvigt huvud som en våt hunds, med munnen vidöppen.

– Nå, så en sån tusan! Gnisslade Carlsson. Kunde jag tro, att den hålen skulle bära sig åt som ett sådant svin. Ja, Gud sig förbarme! Och stövlarna har han på sig, den djäveln.

Här var goda råd dyra. Hur skulle man få ut den sjuke utan att behöva ta i honom, utan att folket fick veta om'et och utan att framför allt bruden märkte något?

– Vi får ta ut'en genom fönstret! Förklarade Rapp. Vi får ta'n med en talja och så släpa'n ner till sjön! Släck lyset bara, så till boden efter grejor!

Dörren stängdes utifrån och nyckeln togs ur, varpå de båda hämnarna styrde en omväg ned till sjöboden. Carlsson svirande och bannande, att fick de bära ut honom, så skulle de genera honom efteråt. Sedan de fått fatt i block och rep, smög de fram till huset och stannade under pastorns fönster. Rapp hämtade en stege, fäste blocket i en takstolsbjälke och skar i repet. Därpå kröp han in i kammaren, medan Carlsson stod nedanför med en båtshake för att bära av.

Sedan Rapp arbetat en stund inne i kammaren, pustande och fnysande såg Carlsson hans huvud sticka ut och sakta kommendera:

– Hala!

Carlsson halade och snart syntes en svart kropp ute på fönsterbrädet.

– Hala styvt! Kommenderade Rapp och snart dinglade pastorns slappa kropp i repet.

Fånga! kommenderade Rapp igen. Håll han bara!

Men Carlsson hade redan släppt och pastorn låg som en hög i nässlorna, dock utan att ge ett ljud ifrån sig.

I en blink var båtsman ute genom fönstret, fick undan stegen och blocket och nu släpades pastorn ner till bryggan.

Komna ner till sjökanten bröt Carlsson ut:

– Nu din håle, skall du få bada!

Det var grunt i stranden, men mycket gyttjigt. Rapp tog i hällan, som han fästat omkring den sovandes liv och vräkte honom i sjön.

Då vaknade pastorn och gav till ett skrik som en gris under slakt.

– Hala! kommenderade Rapp, som märkte, att folket lystrade uppe på backen och redan skyndade till.

Men Carlsson lade sig på knä och vältrade pastorn i gyttjan, gnodde in hans svarta kläder med händerna, så att varje spår av olyckan, som skett i brudsängen, var bortblandad.

– Vad är det därnere? Vad är det? Ropades uppifrån av de nerrusande karlarna.

– Pastorn har fallit i sjön! Oboj! Svarade Rapp och halade in den skrikande prästen.

Och nu blev det folksamling. Carlsson spelade den ädelmodige räddaren ur livsfara och gjorde den medlidsamme samaritanen, himlande sjö och beskärmande sig på brutet landsmål, som han alltid tog till, när han skulle vara vek och trovärdig.

– Kan ni tänka er, att jag kommer ner här som rakt av en händelse och så hör jag något, som plaskar, så jag trodde det var en lax och så för jag se att det var våran egen lelle pastor. Å, Herre Je, sa jag åt Rapp, jag tror det är själve pastor Nordström, som ligger där och kryper i vattenbrynet. Och så sa jag åt Rapp: Rapp du, spring etter en tross! Och så sprang Rapp efter en tross. Men när vi fick stroppen om det tjocka på'n, så sätter han till att skrika, som om man ville grilla honom. Och se så han ser ut?

Pastorn såg verkligen obeskrivligt svår ut och karlarna betraktade sin herde med leda blandad med otröttlig vördnad och ville skaffa undan honom så fort som möjligt. Till det ändamålet gjordes en bår av två par störar och på den lades pastorn, lyftes upp på åtta starka axlar att föras upp till huset, där han skulle kuddas om.

Spelman, som var alldeles full och trodde, att det var frågan om något spektakel, stötte till och drog sta med "Här kommer Fritiof Andersson". Pojkar kom fram ur buskar och sällade sig till och professorn som återfunnit sin förlorade ungdom, satte sig i spetsen och sjöng. Norman, som inte kunnat hålla tätt med sin musikaliska svada, hade letat fram klaveret. Men när de kom upp på stugbyn, rusade kvinnorna till och när de fick se pastorn i den sorgliga belägenheten, intogs de av medlidande och förbarmade sig över den medvetlöse. Madam Flod sprang efter ett sängtäcke och kastade över eländet, i trots av Carlssons varningar och så sattes på varmt vatten och låntes linne och gångkläder av professorn. Och då de kom upp på logen, lades den sjuke, som han kallades, för ingen ville vara nog vanvördig att vidgå, att han var full. Rundqvist kom med en transformator och ett par kablar för att ge elchocker, men jagades bort och när han inte fick sin vilja fram, bad han att åtminstone få läsa något över den sjuke, för han hade läst över fyllesjuka förr, men han fick inte alls befatta sig med prästen och ingen annan heller av karltropen.

Men Carlsson smög upp till brudsängen, ensam denna gång, för att undanröja spåren av sin förödmjukelse. När han kom in och såg förödelsens styggelse i den smutsade sängen, erfor han ett ögonblicks svaghet, uttröttad av de sista dagarnas och natters mödor och han tänkte på hur annorlunda det skulle ha varit med Ida, om deras förhållande kommit till stånd. Han gick fram till fönstret och tittade ut över viken med en lång svårmodig blick. Molnen därute hade skingrat sig och dimmorna samlade sig i vita flor över vattnet, solen gick upp och bröt in, lyste på det bleka ansiktet och de urvattnade ögonen, som kneps ihop, som om de stretat emot en frambrytande gråt. Håret låg i fuktiga tovor ner i pannan, den vita halsduken var svartfläckig, kavajen hängde slapp. Solvärmen tycktes ge honom en frosskakning och farande med handen över pannan vände han sig om mot rummet.

– Ja, men det är väl bra i alla fall! Sade han till sig själv, rök upp sig ur sin slapphet och började riva kuddarna ur sängen.

Carlsson var icke mannen, som lät obehagliga förnimmelser inverka på sig mer än han ville, utan han hade kropp att ta skurarna, skaka sig och låta det rinna av. Sin ställning som direktör hade han vunnit genom duglighet och vetande och att madam Flod tog honom till man, var lika mycken vinst för henne som för honom, trodde han. Emellertid, sedan bröllopsoset dunstat av, började Carlsson bli mindre ivrig, säker som han var om giftorätt och arv, alldenstund man kunde vänta barnet om ett par månader. Tanken på att göra sig till herre hade han övergivit, då han såg att det inte gick, utan i dess ställe lagade han sig till att göra sig till storfräsare. Drog på en präktig skinnskodd ulltröja, vindtygsbyxor, vandrarkängor och skinnkeps. Tillbragte mycken tid på kontoret, där hans älsklingsplats var, läste bladen, skrev och räknade mindre än förr, övervakade arbetet med cigarett i munnen och visade ett tynande deltagande i barens skötsel.

– Turistnäringen går ner, sade han, det har jag läst i bladen då det är billigare att åka till alperna.

– Han sa annat förr, menade Gusten, som höll noga reda på allt vad Carlsson sade och gjorde, men inskränkte sig till ett slött underkastande, utan att dock inträda som son åt inkräktaren.

– Tiderna förändras och vi med dem! Jag tackar Gud för var dag jag blir klokare! Svarade Carlsson.

Samtidigt började han besöka kyrkan om söndagarna, deltog i allmänna frågor och blev vald till kommunalnämnden. Därigenom kom han i närmare beröring med pastorn och fick uppleva den stora dagen då han ensam blev hembjuden till honom för ett samspråk i ett ärende. Det var en av hans största drömmar som uppfyllts och han tröttnade inte på ett helt år att tala om på stugbyn vad han sade och vad Nordström svarade.

– Hör du, Nordström lella, sa jag, den här gången ska du låta mig råda! Och då sa Nordström: Carlsson, sa han, du ska inte vara halsstarrig, fastän du är en klok och förständig karl, sa han.

Därpå följde en mängd kommunala bestyr, bland vilka brandsyn var den mest omtyckta. Det var att resa omkring på kommunens bekostnad och dricka kaffe hos bekanta. Även riksdagsmannavalet, som dock ägde rum långt neråt kusten, hade sina förförelser och sina små efterslängar, som kändes ända upp i fjällen. Vid valtiden och även annars, en gång om året, kom hela kommunstyrelsen ut i kortege för att idka älgjakt på kommunens mark, punschen och konjak rann nätter och dagar och man skildes från jägarna med den rotade meningen, att det var schangtilt folk.

Carlsson kom sålunda upp och blev ett äss på stugbyn: en myndighet med högre förstånd om saker, som de andra ej begrep. Men det fanns en svag punkt kvar och som han kände stundtals: han var från Stockholm och var ingen fjällkarl.

För att utplåna denna sista rangskillnad syntes han börja lägga sig i mer av fjällsakerna och visade stor lust för fjällen. Smorde sin bössa och for på jakt, deltog i både flugfiske och nätläggning, samt vågade på längre fjällturer.

– Råsupandet går ner och gästerna vill ha både ädlare drycker och ädel fjällmat, så vi måste öka både jakten och fisket, svarade han hustrun, när hon med oro såg hur barens öppettider blev kortare och kortare.

– Framför allt fisket! Fisket för oss i fjällen, baren för stockholmarna, förkunnade han, numera oemotståndligt, sedan han av skolläraren på kyrkstämman lärt sig säga sina ord på ett liksom mässande sakralt sätt.

Vi måste fokusera på de genuint naturintresserade kunderna, annars vet jag inte hur vi ska klara ekonomin.

Och när Carlsson inte visste det, hur skulle då de kunna veta det!

Rundqvist fick baren sig överlåten, Clara serverandet. Och Rundqvist hade visserligen öppet, men fanns mest sovande vid bardisken.

Gusten hölls på fjället mer än förr och återknöt det gamla jägarförbundet med Norman.

Intresset, som ett ögonblick satt alla armar i rörelse, hade fallit bort, att arbeta för en annan muntrade icke vidare och därför gick det hela lojt, men lugnt, sin stilla gång.

Frampå hösten, ett par månader efter bröllopet, inträffade emellertid en händelse, som verkade likt en kastvind på Carlssons farkost, nyss utlupen med fulla segel. Hustrun kom nämligen ner med ett dödfött, alldeles för tidigt fått foster. Omständigheterna var dessutom oroande och läkaren förklarade bestämt, att nu var det slut: inga barn mer!

Det var ödesdigert för Carlsson, ty nu hade han endast till utsikt för framtiden att komma på undantag. Som Eva därtill var krasslig efter förlossningen, hotade denna förändring i hans ställning att inträda förr än tänkt var. Gällde sålunda att väl begagna tiden, göra sig vän av den orätta mammon, samla i ladorna och tänka på morgondagen.

Nu blev det nytt liv i Carlsson, baren skulle i vässas, varför, det angick ingen. Timmer fälldes, för det skulle byggas en ny stuga, varför, det behövde han inte skriva någon på näsan, jägarvurmen måste i hast stävjas hos Norman, som än en gång lockades från sin vän och Rundqvist fångades in och blåstes upp med ökade förmåner. Menyn skulle förnyas annonseringen ökas. Det gjordes brevutskick, ringdes, timrades och byggdes, varunder de kommunala bestyren fick ligga nere.

Samtidigt slog sig Carlsson på husligt liv, satt inne hos sin fru och läste ibland ett ord för henne ur den heliga skrift eller ur psalmboken, talade till hennes hjärta och vädjade till hennes ädlare känslor, utan att rätt kunna förklara sig, vart han ville hän. Eva tyckte om att ha sällskap och höra någon prata, så att hon satte värde på dessa små uppmärksamheter utan att vidare fästa något avseende på vad dessa dödsberedelser kunde innebära.

En vinterkväll, när vägen var ofarbara och man varit instängd fjorton dagar, utan att kunna hälsa på en granne, utan gäst eller ens en tidning, då ensamheten och snön låg tyngande över sinnena och den korta dagen endast tillät obetydligt med arbete, hade folket samlats i TV-rummet och Gusten med dem. TV:n var på men ingen verkade ge den någon

uppmärksamhet, pojarna satt och gjorde flugor, flickorna läste veckotidningar och Rundqvist satt och tittade på dom. Snön hade fallit hela dagen och gick redan över fönsterrutorna, så att det såg ut som likrum på nedervåningen och varje kvart måste en karl ut och skotta från dörren, så att man inte skulle snöa in och inte kunna komma ut.

Nu var det Gustens tur att gå och skotta, han drog på sig overallen, bände upp farstudörren, mot vilken drivorna lagt sig och stod ute på backen i yran. Luften var svart, snöflingorna var gråa som malar, stora som hönsfjädrar och singlar ner oupphörligt, oupphörligt, lade sig tyst på varandra, lätt först, tyngre sedan, packade sig och växte. Det gick redan upp på stuguväggen ett gott stycke och endast i fönstrens övre kant skimrade ljusen inifrån igenom. Gusten såg, att det lyste ifrån kontoret där han visste att modern och Carlsson var inne. En hastigt påkommen nyfikenhet förledde honom att pilla ner den övre snön, så att han fick ett kikhål och stigande upp på drivan kunde han titta in i rummet. Carlsson satt som vanligt vid skrivbordet och hade ett stort papper framför sig, ovan till tryckt med en stor blå stämpel, som såg ut som en sedel, med pennan lyftad i högsta hugg syntes han tala för Eva, som stod bredvid, färdig att lämna henne pennan till någon skrivning. Gusten satte örat till rutan, men han hörde bara ett mummel. Bra gärna ville han dock ha reda på vad som försiggick, ty han anade, att det rörde honom på det närmaste och han hade lärt sig, att det var viktiga saker, som kunde avgöras, när man skrev på förtryckt papper.

Sakta öppnade han entrédörren, sköt av sig skoterkängorna och smög in mot dörren till kontoret. Där lade han sig på magen och med huvudet hängande ner mot springan under dörren kunde han höra vad som talades inne i kontoret.

– Åh Eva, förkunnade Carlsson med en ton mellan säljarens och kommunalmannens, livet är kort och döden kan komma över oss, innan vi veta det. Vi måste därför vara betänkta på att gå hädan, antingen det nu sker i dag eller i morgon, det är alldeles detsamma! Skriv därför nu så gott först som sist.

Eva tyckte inte om att höra så mycket om döden, men Carlsson hade nu i månader inte talat om annat, så att hon endast hade ett lamt motstånd att sätta mot det talet.

– Ja, men Carlsson, alldeles detsamma är det inte mig, om jag dör i dag eller om tio år och jag kan leva länge in.

– Äsch, jag har inte sagt att du ska dö, jag har bara sagt, att vi kan dö och om det sker i dag eller i morgon eller om tio år, det är alldeles detsamma, då det ska ske! Skriv bara!

– Ja, men det förstår jag inte, strävade Eva emot, som om döden ville komma och ta henne, det kan väl inte...

– Jo, men det är alldeles detsamma, när det ska ske! Kanske det inte är så! Jag vet inte, jag! Skriv i alla fall!

Det var som att lägga ett rep om halsen och dra till, när Carlsson kom med sitt: jag vet inte, jag och Eva kunde inte reda sig längre, utan gav efter.

– Nå, vart vill han komma nu? Frågade hon uttröttad och uttråkad av det långa talet.

– Ömma Eva, du ska tänka på dina efterkommande, ty sådan är människans första plikt och därför ska du skriva.

I detsamma hördes Clara ropa efter Gusten, som icke ville förråda sig och därför förblev tyst utan att dock kunna höra vad som färde inne på kontoret.

Gusten anade steg bakom sig och reste på sig, men stegen tystnade och Gusten böjde sig ner igen och hörde de sista avgörande orden från Carlsson, vilka lät honom sluta sig till att skrivningen var verkställd och ett testamente uppsatt.

När han kom in i TV-rummet igen, såg folket, att det var något med honom. Han talade i förtäckta ordalag om att det vore bättre att gå till sjös än sitta hemma och låta lusen äta sig. Carlsson var däremot vid ytterst människovänlig då han kom in, underrättade sig om Gustens arbetsplaner och jaktavsikter, tog fram timglaset och lät den vita sanden rinna.

– Ty, sade han, minuterna är dyra. Låt oss äta och dricka, ty i morgon skall vi dö! Tjo! Gusten låg länge vaken om natten och många mörka tankar och svarta planer korsade sig i hans huvud, men han var inte den som kunde ändra omständigheterna efter sitt sinne, sätta om tankar handling, utan när han tänkt igenom en sak, lämnade han den att bli fullbordad.

Efter att ha sovit några timmar och drömt om andra saker, var han lika glad igen och lät udda vara jämnt, litande på att med dag skulle komma råd, att rättvisan väl skulle ha sin gång och mera sådant.

Våren kom igen, svalorna reparerade sina bon och professorn kom tillbaka.

Omkring stugorna hade Carlsson under årens lopp planterat syrener, till vilka han hämtat skott från prästgårdens buskar, sandat gångar och anlagt gräsmattor. Det började därför se herrskapslikt ut på stugbyn. Och ingen kunde neka, att utbölingen dragit in trevnad och välstånd med sig, hus och markanläggningar i stånd. Till och med inköpspriserna hos restaurangrossisten hade han drivit ned och anordnat så att allt blev transporterat med lastbil till stugbyn, så att de långa tidsödande stadsresorna icke mer behövde göras.

Nu, när han slappade av och var trött samt hölls med bygget på sin stuga, så klagade man.

– Gå på ni själva, nu, för ni se hur gott det är! Svarade Carlsson. Var och en för sig och Gud med oss alla!

Och han hade nu sin stuga under tak, började anlägga trädgård och plantera omkring den.

Och han hade byggt sin stuga med en viss smak, så att den skämde ut de andra. Den hade bara två rum och kök, men den såg mysigare ut än de gamla stugorna på stugbyn, man kunde inte säga, vad det låg i. Om han rest takstolarna i så hög vinkel och låtit takskägget springa långt ut över väggen, eller om det låg i att han sågat "krucifix" i vindskivorna, eller om det var verandan, som han satt upp framför dörren med några trappsteg, där var inga dyrbarheter, men det såg litet villaaktigt ut, knutarna var panelade och svartmålade, fönsterbrädorna var svartstrukna och verandan, ett litet tak på fyra stolpar, var blåmålade och så hade han haft förstånd att välja plats, alldeles på kanten av slutningen ner emot sjön och så att två gamla björkar råkade stå mitt framför, ungefär som början till en liten allé eller park. Och när man satt på verandan, hade man den vackraste utsikten: sjön, stugorna och fjäll i bakgrunden.

Gusten gick och blängde på allt detta, önskade det ogjort och såg det an som på en geting, vilken hölls med att slå fast sitt näste under takstolarna och som han gärna ville krafsa bort, innan den lagt ägg och kanske blir kvar med sin avkomma. Men han hade inte kraft att ta den honom och därför blev han sittande.

Eva var krasslig och tyckte, att allt var bra som det gick och i förkänslan av det rammel, som skulle uppstå, när hon gått all världens väg, såg hon icke ogärna, att hennes man, för det var han i alla fall, skulle ha ett tak över huvudet och inte gå som en stackare. Hon förstod inte rättssakerna, men hon hade en aning om, att allt icke var rätt tillgången med bouppteckning, arvskiften och testamenten, men det fick bli sedan, bara hon slapp ifrån det och någon gång skulle det bryta löst, om inte förr, så den dagen, när Gusten måste tänka på att gifta sig och några sådana tankar torde någon ha satt i huvudet på'n, för han var inte sig lik mer, utan gick och såg vurmig ut.

En eftermiddag i slutet av maj stod Carlsson i sitt nya kök och murade på spisen, då Clara ropade på honom:

– Carlsson, Carlsson, professorn har kommit ut med en tysk herre, som söker honom!

Carlsson fick av snickarbältet, torkade händerna och gjorde sig i ordning ta emot, nyfiken vad det ovanliga besöket kunde gälla. Ute på verandan stötte han på professorn, som medförde en man med svart getskägg som såg skarp ut.

Diethoff Vill tala till Carlsson, sade professorn och visade på sitt sällskap.

Carlsson borstade av en sittplats på verandans bänk och bjöd sitta. Men han hade inte tid att sitta, utan frågade på stående fot, om Rågberget kunde få köpas.

Undrade till vad ändamål, ty berget var kanske tre tunnland bergknallar och lite granskog. ”Industriellt ändamål”, uppgav direktören och frågade, vad den var villrådig och bad om betänketid, tills han kunde utlura vad som gav berget dess oväntade värde. Men det var icke meningen, att han genast skulle få veta det, utan han upprepade sin fråga om vad berget kostade och tog åt bröstfickans, vars ansvällning, synlig genom tyget, antydde att här fanns medel.

– Berget lär väl inte vara så dyrt, menade Carlsson, men jag måste fråga sonen först.

Därpå gick han ner till huset, blev borta en bra stund och kom brydd upp och tycktes ha svårt att komma fram med sin sak till direktören, slutligen klämde han, andan i halsen och svetten i pannan, fram:

– Om inte direktören misstycker så är väl inte ett par hundra för mycket.

Diethoff öppnade rocken, tog fram plånboken och en nätt packe tusenlappar.

Därpå gick man in på kontoret för att underteckna köpekontraktet och kvittera förskottssumman. Carlsson blinkade och grinade åt de båda kompanjonerna, att de skulle hålla med, men de förstod ingenting.

Slutligen tog Eva på sig glasögonen och läste, efter att ha skrivit under.

– Tvåhundrausen! Skrek hon. Vad i allan dar, men Carlsson sa ju tvåhundra, det betyder väl tvåhundra kronor.

– Sa jag! Tyckte Carlsson. Nej, du hörde orätt, kära Eva. Kanske jag inte sa tusen, Gusten? Här blinkade han alldeles rysligt, så att direktören såg det.

– Ja, nog tyckte jag han sa tusen! Höll Gusten med så gott han kunde.

Skrivningen var över och direktören förklarade nu, att han ämnade för sitt bolags räkning ta upp en fältspatgruva vid Rågberget.

Ingen visste, vad fältspat var och ingen hade nånsin tänkt på den skatten, utom Carlsson, som nog hade haft sina tankar ditåt, men saknat kapital, drog han till med.

Direktören omtalade då, att fältspat var en röd stensort, som nyttjades på porslinsfabriker. Om åtta dar skulle förvaltarens koja, som redan var inköpt från Vattenfall vara uppsatt, om fjorton dar skulle arbetarkasernen av trä stå på sin plats och med trettio man skulle arbetet vara i gång. Och därmed reste han.

Det hade kommit så hastigt över dem, detta guldregn, att de inte hade haft tid att uträkna alla följderna. Tjugotusen kronor på bordet, hundraåttiotusen i höst, för en värdelös bergknalle, det var för mycket på en gång. Och därför satt de hela kvällen i endräkt och spekulerade över vad de kunde göra med pengarna. En skulle man köpa en parabolantenn och hemmabioanläggning, en skulle man bygga ytterligare liftar, köpa ej jeep eller installera TV i varje stuga. Carlsson satt för en gång skull rätt tyst och föreföll lyssna, men han la in pengarna i kassaskåpet och satt vid skrivbordet halva natten för att fundera och räkna lite ibland.

Under den vecka, som följde, gjorde Carlsson ärende till Vilhelmina, återkom med snickare och målare och höll små mottagningar på verandan, där han ställt ut ett bord vid vilket han satt och drack konjak och rökte cigaretter, övervakande arbetet, som nu framskred med stark fart.

Sålunda märktes snart nya tapeter i alla rum ända ut i köket. Som förseddes med ny spis, degblandare, mixer och allehanda andra restaurangredskap. Slutligen byggde Carlsson en altan av tryckimpregnerat virke utanpå sin stuga. Det var en av Carlssons drömmar, drömda i riktigt klara nätter, att sitta på sin egen altan, självsvåldigt lutad bakåt, läppja på ett konjaksglas med fot, se på utsikten och röka en cigarett, cigarr hellre, men det var för starkt för honom ännu. Den blivande gruvdriften märktes även i stugbyn, då flera av stugorna hyrdes av unga män som gick upp tidigt. Åt och for iväg och kom sedan inte tillbaka förrän långt in på kvällen.

Carlsson satt någon vecka senare en morgonkvist, på sin altan och hörde ett par bilar svänga in på parkeringen, anade Direktör Diethoffs ansikte bland herrarna som satt i den första bilen.

”Nu kommer de, tänkte han och som patron på stället ville han vara schangtil och ta emot dem.”

Ingen steg emellertid ur bilarna utan de svängde ut på landsvägen igen i riktning emot Rågberget. Men han gick in i stugan och klädde sig, skickade efter Rundqvist och Norman, att de skulle komma och följa honom till Rågberget och ta emot de främmande herrarna.

Om en halv timme svängde skåpbilen ut från parkeringen och Norman satt vid ratten.

När de kom ur granskogen ut på myren syntes Rågberget framför dom. En hoper män stod samlade och tittade på stora mattor som var gjorda av gamla bildäck. Männerna hade hjälm på sig. Några bar kostym, men de flesta bar vanliga arbetsoveraller. Bakom männen syntes några stora frontlastare och bakom dom ett slarvig uppbyggt skjul av trä. En siren blåste tre korta signaler sedan hördes ett dovt mullrande och hela marken skakade som om det kom berget och så ett kraschande, som om hela berget spruckit.

– Vad i helvete! Var allt vad Carlsson hann säga, ty i nästa ögonblick kom ett stenregn över dem, efterföljt av ett grusregn och ett hagel av småsten.

Och så talade en röst uppe på berget, talade på ett högtidligt och konstlat sätt som inte Hemsöfjällborna förstod. Rundqvist trodde att det var en predikant och tog mössan i hand, men Carlsson förstod att det var direktören, som talade.

– Jo. mina herrar, vi har mycket sten här framför oss och jag slutar mitt tal med att önska er alla lycka till!

– Bravo! Bravo, hördes ganska entusiastiskt från hopen av karlar.

En man i kostym tittade åt deras håll och utbrast:

– Vad i helvete gör ni här, det här är privat, det är farligt att vara här, man måste ha hjälm.

Hm! Det är patron Carlsson själv ju! Upplyste direktör Diethoff, som kommit fram. Det är ju vår värd på stället, presenterade hon. Kom och ät frukost med oss nu.

Carlsson trodde inte sina öron, men övertygades snart om att bjudningen var allvar och snart satt han vid ett frukostbord som han aldrig sett maken till. Han hade krusat först, men herrarna tillät inga invändningar. Maten var så underbar att den smälte i mun likt honung, det var mat i alla färger och sex glas stod framför hans och alla de andra herrarnas platser och det dracks viner som var som att lukta på ett blomster eller kyssa en flicka, viner som stack näsan, som kittlade i benen och som narrade en att skratta. Och under allt detta hördes musiken så ljuvligt, så att det kliade i näsroten, som om en ville gråta, ibland så det bultade i tinningarna och emellanåt gjorde det så gott i hela kroppen så en ville dö.

Och när allt var till ända, talade direktören för värden på stället, berömde honom för den vackra stugbyn och de sköna trakterna omkring den. Och så skålade de med honom.

Carlsson visste inte när han skulle skratta eller vara allvarsam, men han såg herrarna skratta, då skrattade han med.

Efter frukost skulle bjudas kaffe och cigarrer och man reste sig från bordet. Carlsson, ädel som en lycklig, letade upp sin personal för att se efter om de fått något, då direktören kallade på honom och bad honom stiga in på kontoret ett ögonblick.

Då de kommit in, förelade herr Diethoff honom ett förslag, att han för att förbättra sin ställning och kunna uppträda vid förefallande behov med mera auktoritet bland arbetarna vid gruvan skulle teckna sig för några aktier.

– Ja, så det förstår jag mig inte på, menade Carlsson, som hade litet lukt på affärskutymen och visste, att man aldrig skulle avsluta några köp efter att ha druckit.

Men direktören släppte honom icke och efter en halvtimme hade Carlsson fyrtio aktier i Fältspatsaktiebolaget Eagle, samt uttryckligt löfte på att få köpa fler. Betalningen talades inte om, de skulle gå ”pö om pö” och å konto. Därpå dracks kaffe, konjak och punsch, så att det han bli eftermiddag och Carlsson kände att dom borde dra sig hemåt. Och med sina fyrtio aktiebrev lät han sig bli körd hem, sittande i baksätet med en flaska champagne mellan benen.

När han kom hem, svälldes han av salighet, bjöd konjak åt alla han mötte, visade aktiebrev, som såg ut likt jättestora sedlar, ville bjuda ner professorn och bemötte de andras invändningar däremot med att han var revisorssuppleant och kunde var lika så god som en tysk musikanter, som inte var lärd och därför ingen riktig professor. Han hade stora planer, skulle grunda ett enda stort turistaktiebolag för fjällvärden, skapa en kanotuthyrning och försäkring, guld vaskning och bygga snowboardbana och inkalla arbetslösa att sköta hela fotarbetet.

Men gruvarbetarna hade även inflytande på de andra i stugbyn och närvaron av gruvarbetarna hade sina verkningar. Inget var som förr. Det sköt och dånade hela dagen från berget, lastbilarna dundrade förbi på vägen, alla stugor var ockuperade av gruvarbetare så att inte en bädd till fanns att uppbåda. De åt frukost, beställde matsäckspaket och åt middag på stugbyn. På kvällarna hängde de i baren och konsumerade en så väldig mängd öl att de fick beställa hem mer var och varannan dag. Pengar strömmade in, så att det levdes flott, vin och nötkött stod oftare på bordet än förr.

Carlsson började bli fet och gick i ett litet halvrus dagen om, dock utan att bli överlistad och sommaren förflöt som en enda lång fest för honom, som delade tiden mellan kommunala värv, gruvarbetarna och naturförsköningarna hemma kring knutarna. Han hade varit ute på brandsyn i åtta dagar och kom hem en tidig morgonstund, då han mottogs av Eva med den oroande underrättelsen, att det måste ha hänt något ute på Rågberget. Gruvarbetarna hade lämnat stugbyn och på Rågberget hade det varit tyst i fyra dygn, inte ett skott var lossat och inga lastbilar hade hörts. Personalen hade varit sysselsatt med vardagen, så att ingen haft tid att besöka gruvan. Men det måste ha hänt något. För att utröna detta, lät Carlsson Rundqvist köra honom till gruvan. I Carlssons egen bil förstas, en stor Volvo med fyrhjulsdrift, metalliclackering och skinnklädsel, som var alldeles ny och gav sken av att här kom det en direktör eller åtminstone en försäljningschef. Färden gjorde de raskt, sporrade av nyfikenhet och ångslan och när de kom till Rågberget, förvånades de över den ödslighet, som, där rådde.

Där var tyst som i graven och ingen människa syntes till. De steg ur bilen och klättrade bland stenflisen upp till gruvan. Förvaltarekojan var borta, alla verktyg och redskap sin kos, endast kasernen, som skjulet kallades, stod på sin plats, men utrymd och spolierad, så att allt som löst varit var borttaget: dörrar, fönster, bänkar.

– Jag tror rent av, att de ha packat in! Menade Rundqvist.

– Det ser så ut! Genmälde Carlsson. Han kommenderade Rundqvist att åka hem. För han ämnade söka igenom posten efter brev från företaget.

Och mycket riktigt, i inkorgen låg ett stort brev från direktören, som förkunnade, att bolaget upphört med sin verksamhet då Bergsstaten inte gett dem brytningstillstånd. Och Carlssons fordran å etthundraåttiotusen kronor utjämnades mot de fyrtio aktier han tecknat och underlåtit inbetala, förefanns inga ouppgjorda affärer mera mellan bolaget och herr Carlsson. Alltså lurad på etthundraåttiotusen, tänkte Carlsson. Nå, man för var nöjd.

Och med sin sjöfågelsnatur, fastän hon var från land, ruskade han på sig och var lika torr igen och än torrare kände han sig, då han läste noggrannare i brevet och fann att all kvarlåtenskap tillföll Hemsöfjäll, om de hade lust att bortföra den.

Litet hopsjunket satt Carlsson vid sitt skrivbord, berövad en massa pengar och sin ärofulla titel. Gusten ville lägga lök på laxen och riva upp i saken, men Carlsson strök över alltsammans med en gest:

– Äsh, det var visst inte värt att tala om. Det var då rakt inte något att tala om.

Men dagen efter var hon i full verksamhet med tre man att hämta bräder och tegel från Rågberget. Och innan man visste ordet av, hade han byggt ut sjöboden med en relaxavdelning.

Det var dagen före julafton, mörkret hade fallit, men månen hade kommit och lyste klar över snöhöljda granar, över fjället och den vita marken. En snäll nordanvind drog fram och sopade torrsnö för sig. Men inne i köket stod Clara och mjölade bakbordet, medan Lotten passade degblandaren.

Carlsson satt i hörnet, rökte en cigarett och spann som en katt i värmen, hans ögon var ute på spel och de gosade sig och gonade sig, när de stannade på Claras vita armar, som stack fram ur linnet.

– Ska du sätta igång bastun först, innan vi bakar ut degen? Frågade Lotten.

– Ja, det ska jag, svarade Clara och tog på sig en fårskinnskofta, sedan hon lagt undan mjölpåsen.

Så tände hon gårdsbelysningen och gick ut. Och när hon gått ut, steg Carlsson upp och gick efter.

Om en stund kom Eva in och frågade efter Carlsson.

– Hon gick ut efter Clara till sjöstugan, svarade Lotten.

Utan att vänta på närmare besked, gick Eva också ut.

Det blåste vasst ute, men hon ville inte vända om och ta på sig något eftersom det bara var ett stenkast att gå. Halt var det på backen och snön yrde, men hon kom raskt nog ner till sjöboden, gick strax in i duschrummet och fram till bastun, där det var varmt. Där ställde hon sig att lyssna och hörde, att någon viskade inne i bastun. I det svaga ljuset, som föll in genom rutorna, såg hon vattenkaret på mellanlaven. Men det var inte det hon ville se, det var något annat, något hon för allt världen aldrig ville ha sett, något som lockade henne som en halshuggning och som skrämde livet ur henne.

Hon kände hur blodet kokade i henne, hon behövde komma ut, ut i kylan. Hon knappt ens smög ut utan hon sprang rakt ut i snön, hon fortsatte att springa emot fjället, förbi liftarna, genom dungen med granar, ner i snödrivor, över stenar och vindfällan. Hon föll ideligen raklång i snön, fick snö innanför kragen, snö runt strumporna och i ansiktet, med kände det knappt. Om kylan fick henne att sansa sig och undra över meningen med hennes vandring eller om det var något annat, men hon insåg i alla fall att hon måste vända hemåt. Värmen från hennes kropp smälte snön innanför kläderna, ny snö välde in och smältes så hon var våt om allt utom midjan. Benen bar dock ännu, men där fastnade hon med foten under snön, föll, kravlade sig upp, gick en bit, föll igen.

Fast huset syntes nu, det var inte lång, men i den djupa snön, med de stela lämmarna som bara kunde röra sig långsamt och stapplande kändes det som en enorm sträcka, men hon vågade inte skrika för att inte någon skulle komma och fråga henne var hon varit. Hostande som bröstet ville spräckas, släpade hon sig upp för den lilla backen till altanen, gick rätt in i lobbyn till soffan, lade sig ner och bad Lotten göra eld i spisen och sätta på en panna fläderde och där blev hon liggande.

Hon tog kläderna av sig, kastade täcken och filter över sig, eldade upp med långved, men frös ideligen. Därpå lät hon kalla på Gusten, som satt i TV-rummet.

– Är du sjuk, mor? Frågade han med sitt vanliga lugn.

– Jag dör, svarade Eva pustande, jag kommer aldrig igenom detta. Stäng dörren och gå i kassaskåpet. Nyckeln ligger bakom kruthornet på hyllan, du vet!

Gusten blev nedslagen och lydde.

– Öppna kassaskåpet, dra ut tredje lådan på vänster hand och tag det stora brevet och lägg det på elden.

Gusten lydde och snart flammade det i spisen, knorrade sig och kolade sig.

– Stäng dörren, min gosse och lås till kassaskåpet! Stoppa nyckeln på dig! Sitt nu här och hör på mig, för i morgon kan jag inte tala mer.

Gusten satte sig, grät en smula, för nu hörde han det var allvaret.

– När jag lagt igen ögonen, så tar du lackstången och sigillstämpeln och så sätter du sigill för nyckelhålet, tills rättens herrar kommer.

– Och Carlsson? Frågade sonen tvekande.

– Den blir på undantaget, det kan väl ingen ta ifrån'en, men inget mer och kan du lösa ut honom, så gör det! Gud vare med dig, Gusten, du kunde ha varit med på bröllopet riktigt, men du hade väl dina skäl. Och nu, ser du, när jag reser, så ska du vara förståndig. Ingen ekkista, ta det billigaste dom har, men klockor vill ja ha och vill pastorn säga några ord så får han det och du kan ge honom far dins sjöskumspipa med silver och sen, Gusten ska du se dig om att gifta dig, ta en flicka du tycker om och håll dig till henne, men ta en av din sort och har hon pengar, så gör det också ingenting ont, men ta inte upp någon nerifrån, de bara äter dig och lika barn leka bäst. Vill du nu läsa litet för mig, så ska jag se till att somna.

Dörren öppnades och Carlsson slank in, mjuk, men förtröstansfull:

– Är du sjuk, Eva? Frågade han kort, så ska vi skicka efter ambulans.

Det behövs inte, svarade Eva och vände sig åt väggen. Carlsson anade sammanhanget och ville bli vän igen.

– Är du ond på mig, ömma Eva? Äsch, inte var det värt att bli ond för ingenting! Vill du, att jag ska läsa ur boken för dig?

– Det behövs inte var allt vad Eva svarade.

Carlsson, som märkte, att där inte var något mer att göra och som inte tyckte om bortkastat arbete, tog saken, som den var och satte sig på pinnsoffan att vänta. Som affärerna var klara och Eva inte hade lust eller kraft att meddela sig, så var ingenting att tillägga och vad som rörde Gusten och honom, det skulle nog bli bra med sen, att hämta en läkare eller ringa ambulansen tänkte ingen på, ty folket var vant här att självdö och för övrigt vore det omöjligt för ens en helikopter att komma dit i det väder som var.

I två dygn bevakade de kammaren och varandra och när den ena somnade än på en stol eller soffan, tog den andra en lur med ena ögat. Men så snart någon rörde på sig, spratt den andra upp.

På julkvällsmorgon var madam Carlsson död.

Det var för Gusten som om navelsträngen först då blivit avklippt, som om han blivit lossiten från moderlivet och blivit en självständig man. Sedan han lagt igen den gamla ögon och fått psalmboken under hakan på henne, så att munnen inte skulle falla ner, tände han i Carlssons närvaro på ett ljus, tog fram sigillet och lacken och förseglade kassaskåpet. De kuvade lidelserna vaknade, Carlsson gick fram och ställde sig för kassaskåpet med ryggen.

– Hum, vad gör du för slag, pojke? Menade han.

– Jag är inte pojke numer, svarade Gusten, utan jag är chef på Hemsöfjäll och du är undantagsman.

– Jo, de ska vi bli två om! Tyckte Carlsson.

Gusten tog ner en bössa från väggen, lösgjorde säkringen, trummade på kolven och sa för första gången i sitt liv:

– Ut! Annars knäpper jag dig!

– Hotar du?

– Ja, när inga vittnen finns! Svarade Gusten, som tycktes ha haft samkväm med rättskarlar på sistone.

Det var besked och det förstod Carlsson.

– Vänta du bara, tills skifte kommer, sade han och gick ut i köket.

Julkväll var dyster detta år. Lik i huset och inte någon möjlighet att få hit en ambulans ty snön föll oupphörligt, så att vägarna inte gick att hålla öppna om man så plogade hela tiden. Carlsson och Floden, som Gusten nu lät kalla sig, gick om varandra, satt till bords tillsammans utan att byta ett ord. Huset var i oordning, ingen satte arbetet i gång och alla litade på varandra så att det mesta blev ogjort.

Det fortsatte att snöa även juldagen. Att komma till kyrkan var lika omöjligt som att komma någon annanstans och Carlsson läste därför en predikan i köket. Man kände, att man hade lik i huset och någon julglädje kom ej till stånd. Maten var slarvigt lagad, ingenting färdigt i tid och alla var missnöjda. Det låg något dovt i luften ute och inne och som den gamla stod lik i boden, ville ingen gå ut. När man inte åt eller drack, så sov man, Att ta fram kortleken eller titta på TV föll ingen in.

Annandagen kom och gick lika tung, lika tråkig, men nu förlorar Floden tålamodet. Inseende att dröjsmål kunde vålla svårare obehag, tog han Rundqvist med sig i snickarboden och snickrade en kista, som sedan ströks gul och med vad som kunde finnas i huset sveptes den döda. Och därmed var femtedagen inne. Som nu vädret icke visade tecken till bättring och det var utsikt att det skulle snöa i fjorton dagar till, måste man till vad pris som helst söka skaffa liket upp till kyrkan för ingen stod ut med att ha den döda kvinnan kvar. Visserligen var hon genomfryst där hon låg i redskapsboden och kölden ute var värre än den i frysarna i köket, så hon blev varken skämd eller ruttet. Men det var som så skrämmande att veta att hon låg där så inte ens den tuffaste av karlarna stod ut med det. Det kändes som ogudaktigt på något sätt och man ville så snart som möjligt lämna över ansvaret till prästen. Till det ändamålet drog man ut stora timmerskotern ur skjulet och allt manfolk rustade sig till en fjällfärd. Och tidigt om sjättedagen gav de sig iväg på den livsfarliga färden, klädda i full skotermundering med helt Hellyhansenställ och dubbla sockor under overall och kängor. Gusten, som var den som kunde stormiga fjällfärder bäst, körde först med sin tysta och starka fyrtaktsskoter, efter körde Carlsson på Gustens gamla skoter och sist körde Norman på den bredbandiga och enormt starka timmerskotern, med Rundqvist bakpå och madame Flod i kälken. Gusten körde förbi huset och tog sikte liftarnas dalstation trots att den inte gick att se. Han visste dock precis hur han skulle sikta för att nå den. Han kunde vägen bara genom att studera snöns struktur och lutning. För så mycket mer kunde man inte se än snön de närmaste metrarna framför sig. Tätt efter honom kom de andra skotrarna. Straxt nedanför liftarna stannade han och tog sikte på grandungen, vid grandungen satt han av och gick fram till dom andra. Skrikande för att överrösta vinden förklarade han för dom hur de skulle bete sig:

– Nu är det helvetiskt svårt, vi ser inte från ett skoterledsmärke till ett annat. Och kommer vi ifrån varandra mer än avståndet till liftarna, han pekad därvid åt det håll dom just kom ifrån, där man ibland kunde ana en mörk metallkonstruktion, vi måste köra omlott liksom. Jag kör typ tio meter, absolut inte längre än att jag fortfarande ser er tydligt, sen kör Carlsson om mej och kör en bit till, sist kör ni två om mej och Carlsson. Sen kör jag igen och så vidare. Är ni med?

Karlarna nickade allvarsamt och så satte han upp på sin skoter och åkte iväg. De myckna kläderna till trots stelnade snart fingrarna av kylan. Inte för Gusten, för hans skoter hade

värmehandtag, inte heller för Norman och Rundqvist för de var så vana att de lätt manövrerade skotern med en hand i taget då dödmansgreppet för länge sen blivit förbikopplat. Men för Carlsson var det värre. Han hade Flods gamla skoterhandskar där stoppningen hade tovats i fingrarna så att den bitvis var helt borta. Vid varje stopp stoppade han in bägge händerna innanför hellyhansenstället vilket gjorde att snö yrde in och satte sig på bröstet. Dom fortsatte en bra stund och hade nog hunnit en bit utan att Carlsson alls kunde gissa var de var eller hur långt det var kvar. Gusten körde upp jämsides med honom och vinkade att han skulle följa med honom. När de kom jämsides med de andra tecknade han med armen en gest som liknade den när någon svingar en bågare. Innebörden var klar och det värmdes gott i magen att veta att snart skulle där rinna ner varmt kaffe och kanske slinka ner en smörgås. Han tordes emellertid inte berätta om hur han frös om händerna. Ännu mindre tordes han fråga om han kunde få låna ett par bättre handskar för en stund. Det skulle han nog aldrig göra då det skulle förstöra hans image av allkunnig karl van vid det mesta. Ännu mindre vågade han fråga nu när han liksom anade att han delvis var orsak till uppdraget. De drack en rask kopp och fortsatte proceduren. Det mörknade och blev mörk. Gustens skoter körde om honom och fortsatte emot nästa märke, precis som han gjort i flera timmar. Lyset på skotern syntes ganska tydligt genom snöyran så nu hade de börjat utöka avstånden emellan dom. Ibland skymdes lyset av allt för mycket snö, men straxt syntes det igen. Lyset försvann, Carlsson spejade, torkade av glasögonen spejade men såg det inte. Kanske var det en gran i vägen eller en sten kanske. Där, där borta var det, det verkar som det hade stannat nu. Han körde efter, kom ikapp och förbi. Stannade, vände sig om och väntade, men inget hände. Han hörde inte ljudet av timmerskotern när den varvade upp, han hörde inget utom vinden. Han väntar en bra stund, känner att kölden börjat leta sig in genom alla kläder, väntar. Han ser hur ljuskäglan på Gustens skoter spelar genom snöyran. Som om han svängde. Snart ser han Gustens röda baklyse. Raskt börjar han en vändningsmanöver för att inte avståndet till Gusten ska bli för långt. Han gasar på och ger styret fullt utslag åt vänster. Bandet slirar emot snön, skotern vrids, skotern faller åt sidan och sjunker ner med sidan i ett snöhål. Motorn fortsätter att vråla, men skoter är täkt av snö ända upp till lysena. Paniken stiger och han stiger av för att försöka dra upp den. Med den påföljden att han sjunker ner ända ner till midjan i snön. Han tar spjörn med fötterna, tar tag i banden och skjuter skotern mot den fastare snön. Han rubbar den något men inte mycket. Han tar nytt tag och trycker allt vad han orkar, skotern vickar och faller åt sidan. Han försöker kasta sig undan, men snön hindrar honom och skotern landar tung tvärs över hans mage. Därefter tystnar den. Carlsson sitter fast och i den täta kontakten med snön och utan förmåga att röra sig sprider sig kylan raskt i hans kropp och dessutom är hela ekipaget snart översnöat.

Pastor Nordström hade gått och lagt sig klockan åtta om kvällen och legat och läst Stiftstidningen, varefter han somnat in mycket tungt. Men vid tiotiden kände han hustruns arm i sidan och hörde henne kalla.

Erik! Erik! Hörde han i sömnen.

– Vad nu då, kan du inte vara lugn! Morrade han halvvaken.

– Lugn! Tror du inte jag är lugn!

– Det är någon som ropar i trädgårn! Hör du inte!

Pastorn lyssnade och satte på glasögonen för att höra bättre.

– Ja, min själ är det så! Vem kan det vara?

– Gå och se efter, vet jag! Svarade frun och gav gubben en ny påstötning.

Pastorn fick byxorna och skjortan på sig, sköt fötterna i sina tofflor och gick ut.

– Hej, vem där? Ropade han.

– Flod! Svarade en dov stämman bakom syrenhäcken.

– Vad fan står nu på, att du kommer sa här dags! Saknar ni julottan?

– Det är allt värre än så! Lät Gustens medtagna stämman. Vi ha förlorat henne!

– Har ni förlorat henne, vem?

– Mamma, ja, på fjället ha vi förlorat henne.

– Men kom in då för all världen och stå inte här i kylan!

Gusten var snötäckt från hjässan ner till skorna, det var inte mycket mer än ansiktet som syntes. Det var tydligt att här var det inte tid för småprat vid ytterdörren. Sedan pastorn i ett andetag fått redogörelse för förloppet, förde han sin gäst ut i köket. Snart satt Gusten vid det stora köksbordet, medan pastorn tog fram brännvin, renkött, tunnbröd och smör åt den uthungrade.

Därpå rådslogs om vad som kunde göras för de nödställda, att gå ut i natten och få upp folk i mörkret var bortkastad möda och att ringa fjällräddningen skulle då inte göra någon skillnad enär de omöjligen kunde komma till någon annan slutsats.

Pojkarna ansågs ingen nöd vara med eftersom de visste att vistas på fjället i snöoväder.

Dessutom hade de en kälke att bädda ner sig i, men värre såg det ut för Carlsson. Han som inte kunde nått om att bygga bivacker eller om att orientera sig eller var han befann sig. Och ”därtill var han nog förtjänt”, menade Gusten.

– Hör du, Gusten, invände pastor Nordström, jag tycker ni ha varit orättfärdiga mot Carlsson och jag vet inte, vad du menar med hans gärningar. Hur såg stället ut, när han tog vid? Har han inte arbetat upp stället åt dig? Har han inte dragit in pengar, skaffat dig fler gäster och byggt dig en ny stuga? Och att han gifte sig med änkan, nå, hon ville ju ha'n, att han bad henne göra testamente, det var väl inget ont i att försöka, men att hon gjorde det kunde vara mindre välbetänkt av henne. Carlsson var en rapp karl och han gjorde allt vad du skulle ha velat göra, men inte kunde! Va?

– Ville du kanske inte att jag skulle fria åt dig hos änkan i åvassa med all hennes prima skog? Nej, här du, Gusten, du ska inte vara sträng och ser du: det finns flera synpunkter på mänskorna än din!

– Jaja, men han tog i alla fall livet av mor och det glömmar jag inte på länge.

– Å strunt, det har du glömt, när då krupit i säng med din hustru och om Carlsson verkligen tagit livet av henne, det är ganska ovisst. Hade Eva till exempel tagit på sig, innan hon sprang ut om kvällen, så hade hon inte förkylt sig. Och inte tog hon väl det så när, att han, unga karln, fjollades med flickan. Nu tycks emellertid saken vara utspelt och vi får se till i morgon bitti, vad som kan göras. Vi ha söndag och folket kommer nog till kyrkan, så vi slipper rädda upp dem! Gå nu och lägg dig och var lugn och tänk på, att den enes död är den andres bröd. Förresten har de inga mobiltelefoner?

Gusten tittade konstigt på honom.

– Vadå, har du någonsin haft täckning där?

Pastorn nickade, inte för att han menade att svara jakande, utan för att han höll med om att idén var tokig och lönlös.

Följande morgon, när kyrkfolket stod på backen, kom pastor Nordström i sällskap med Flod. I stället för att gå in stannade han i hopen, som redan tycktes underrättad om vad som hänt. Och sedan han förkunnat mässfall, uppmanade han allt manfolk att samlas med skotrarna nere vid kyrkparkeringen så fort de kunde, för att fara ut och rädda de nödställda. Det förnams visserligen något knot i bakgrunden, där utbölingen hade några ovänner från kommunalstämman, vilka förebar, att de icke ville undvara gudsordet.

– Å strunt, invände pastorn, ni är inte så fasligt angelägna att höra min spiksoppa, om jag känner er rätt. Va? Va säger du, åvassan, du som är så skriftlörd, inte kan vi väl låta predikan gå före att rädda liv?

Det gick ett stilla läte genom hopen och betänkligheterna var hävda till hälften.

– Vi ha för resten söndag om sju dar och kom då, så ska jag dra er, ska ni se och tag käringarna med er, så lovar jag ge dem en uppborstning för ett halvt kvartal, är vi ense nu att ta åsnan ur brunnen?

Jaa! Sorlade hopen, som om de fått avlusning från sabbatsbrottet. Och så skingrades man för att gå hem och klä om sig för skoterfärd.

Snöyran hade upphört, vinden hade gått på norden och det var kallt, klart väder. Av Carlsson, Rundqvist eller Norman syntes inte ett spår. Dom letade länge och väl genom att åka i allt vidare cirklar med skotrarna där dom andra, såvitt Gusten kunde förstå, hade kommit ifrån honom. Men förgäves. När det kändes som om de i alla fall försökt ett tag för dom vidare emot Hemsöfjäll. Rundqvist och Norman hade på långt håll upptäckt undsättningsexpeditionen och tänt glädjeeldar i skogsbrynet. Och när skotrarna ankom, visade de mera nyfikenhet än rörelse, ty livsfara hade de aldrig varit i.

– Inte så länge man har land under sig! Menade Rundqvist. Vi hade nog kommit ända fram om vi inte kört fast så förbannat med det här tunga åbäket.

Som dagen var kort, började bärgningen av skoterekipaget. Men madame Flod stod inte att hitta. Varken Rundqvist eller Norman hade en aning om var eller när hon fallit ur kälken.

Och hur de än åkte längs skoterleden var hon borta. Både Carlsson och hon var som uppslukade av snön.

Folket började se trötta och ledsna ut. Några satt vid sina skotrar för att ta sig en hutt och en smörgås eller koka kaffe, då Gusten slutligen förklarade, att han icke vidare ansåg något kunna göras när kylan troligen tagit honom om han låg under snön.

Som ingen var vidare angelägen om att se ett lik och saken strängt taget icke angick någon personligen, erfor man en visa lättnad över att bli befriad från obehaget att visa sig känslolös för andras bekymmer.

För att emellertid få ett någorlunda avrundat slut på en snöplig ändalykt, gick pastor Nordström fram till Flod och frågade, om han ville, att de skulle göra något för Eva. Boken hade pastorn med sig och en psalm kunde man väl alltid utantill. Gusten mottog med tacksamhet förslaget, som meddelades åt församlingen.

Solen hade gått ned och över fjälltopparna hade nu månen tänt sitt sken, när folket samlade sig i en klunga för att övervara den efter omständigheterna tillpassade jordfästningen.

Pastorn tog upp sin bok ur en av sadelväskorna, satte sin näsduk mellan vänstra handens fingrar och blottade sitt huvud, under det alla karlarna strök av mössorna.

– Ska vi ta ”Jag går mot döden”, kan ni den utantill? Frågade pastorn

– Jaa! Svarades från karlarna runt omkring.

– Och så steg sången dallrande av kölden först, sedan av rörelse över det ovanliga i ceremonin och de gripande tonerna i den gamla psalmen, som ledsagat så många i den sista vilan.

De enkla tonerna klingade ut och ekade över vidderna, mot fjäll, genom den kalla luften och det blev ett uppehåll, varunder man endast hörde nordans sus i granarnas barr. Pastorn vände sitt åldriga, fårade ansikte ut mot fjällen och månen lyste över hans kala huvud, kring vilket de gråa hårtestarna ristades av blåsten som hänglavar på en gammal gran.

– Av jord är du kommen, jord skall du åter varda, Jesus Kristus vår frälsare skall dig uppväcka på den yttersta dagen! Låtom oss bedja! Började han med sin djupa stämma, som kämpade mot vinden för att höras.

Och så gick jordfästningen på, ut till ”Fader vår” och efter välsignelsen sträckte han sin hand ut över snön till ett sista farväl.

Mössorna sattes på. Gusten tryckte pastorns hand och tackade honom, men tycktes ännu ha något på hjärtat.

Hör nu, pastorn, jag tycker allt att Carlsson skulle ha haft ett litet ord med?

– Det var för två, min gosse! Men det var vackert av dig i alla fall att tänka på honom, svarade gubben, som tycktes mera rörd än han ville.

Nu hade man endast att skiljas och söka komma hem så fort man kunde.

Men man ville ändå visa Floden en sista uppmärksamhet och sedan avsked blivit taget och alla suttit upp på skotrarna, följde man honom en bit på väg, hälsade med armarna och ropade adjö!

Det var en hyllning åt sorgen, men också åt den unge mannen, som nu upptogs i männens självansvariga led och som den nye chefen på Hemsöfjäll ledde sin personal på hemfärden.